

ARBEIDERNES FAGLIGE LANDSORGANISASJON

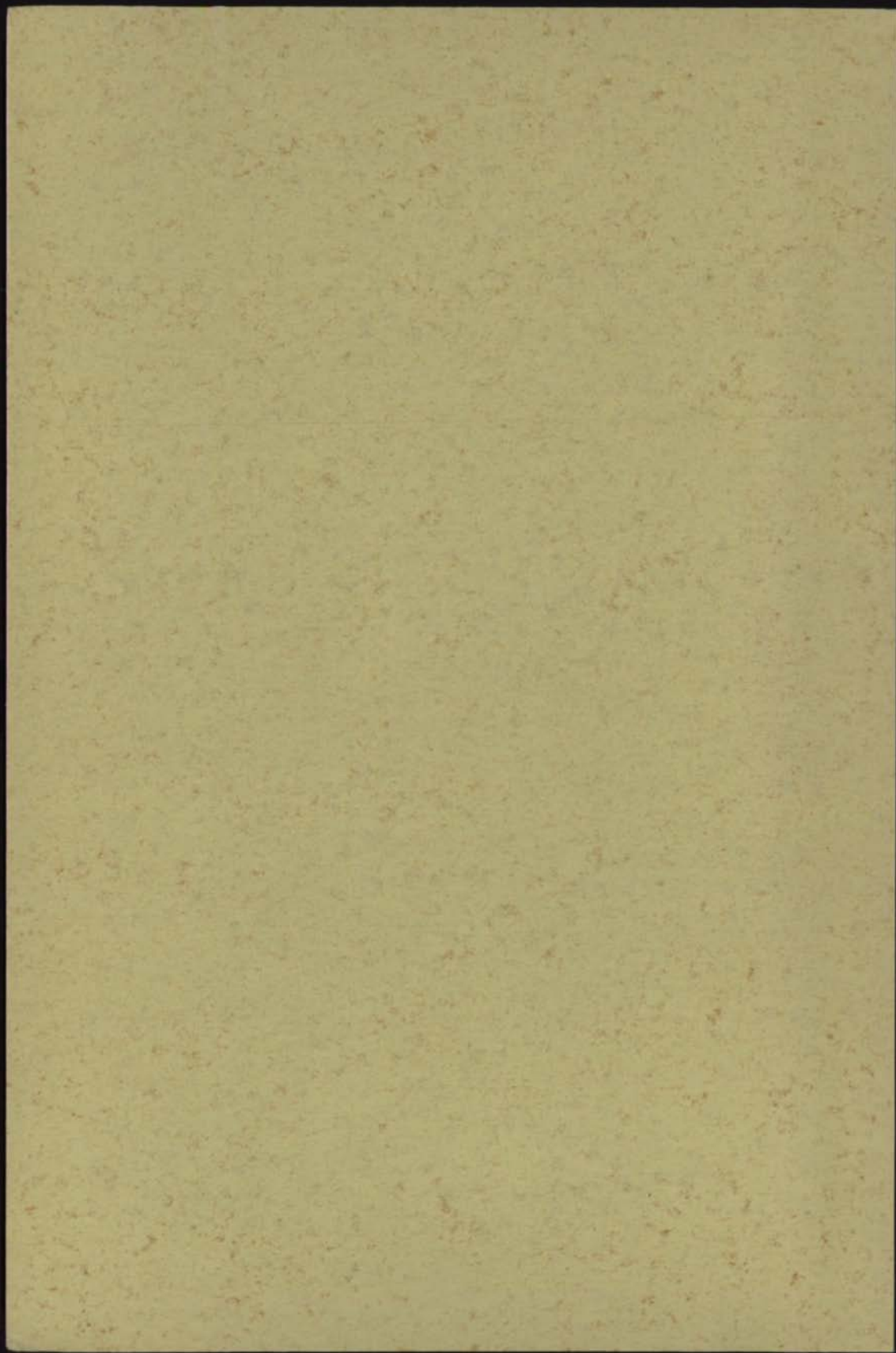

KONGRESSEN 1938

DAGSORDEN

OSLO 1938
ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

ARBEIDERNES FAGLIGE LANDSORGANISASJON

KONGRESSEN 1938

DAGSORDEN

OSLO 1938
ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

Forretningsorden.

1. Møtets forhandlinger er ikke offentlige. Adgangskort for representanter, Arbeiderpartiets presse og tilhørere utstedes av sekretariatet.
2. Til å lede møtet velges 4 ordstyrere. Ordstyrerne ordner innbyrdes møtenes ledelse. Til å føre protokollen velges 4 sekretærer.
3. Møtene holdes fra kl. 9—1 formiddag og 15—19 ettermiddag.
4. Ingen har rett til å få ordet mere enn 3 ganger i samme sak. Undtagen for innledningsforedrag begrenses taletiden til 10 minutter 1. og 5 minutter 2. og 2 minutter 3. gang.

Ordstyreren har for øvrig når han finner det påkrevet, rett til å stille forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere. Til forretningsordenen gis ingen ordet mere enn 1 gang og høist 2 minutter til hver sak.

Talerne skal tale fra den dertil bestemte plass i salen.

5. Forslag må leveres skriftlig til ordstyreren, undertegnet med vedkommendes navn og navnet på den organisasjon han representerer. Intet nytt forslag kan optas efterat det er besluttet satt strek med de inntegnede talere.

Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen opførte saker, kan ikke behandles.

6. Alle beslutninger avgjøres ved almindelig flertall. I tvilstilfelle, eller når 50 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneoprop.
7. I protokollen innføres kun forslagene og avstemningene samt de fattede beslutninger.
8. Protokollen opleses ved hvert møtes begynnelse og for siste møte ved dets avslutning.

Dagsorden

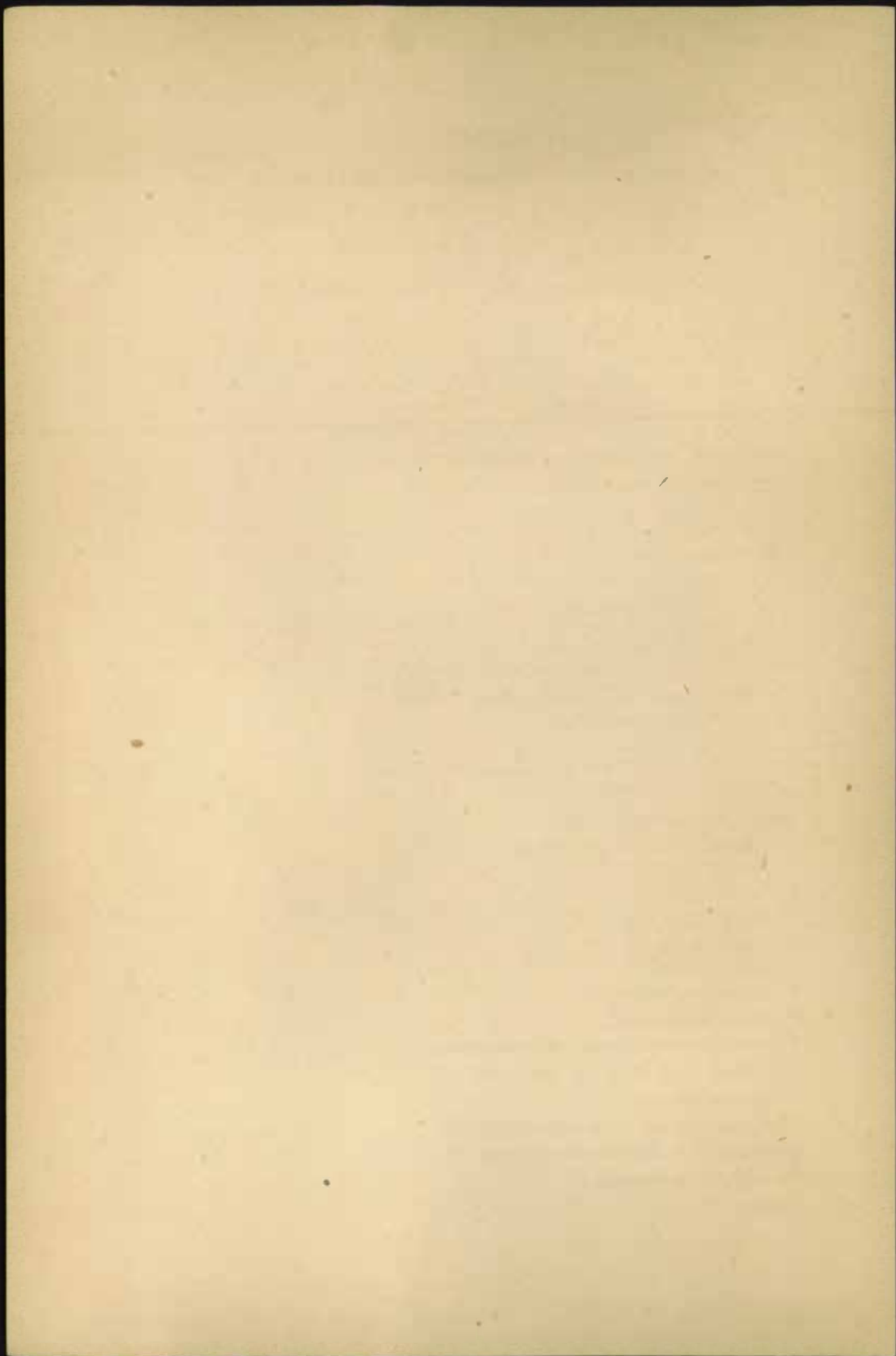
for Arbeidernes faglige Landsorganisasjons

15. ORDINÆRE KONGRESS I OSLO

mandag 23. mai og følgende dager.

Kongressen åpnes kl. 10 i Folkets Hus store sal.

1. **Kongressens konstituering.**
  - a. Fullmaktenes godkjenning.
  - b. Vedtagelse av dagsorden og forretningsorden.
  - c. Valg av 4 ordstyrere og 4 sekretærer.
  - d. Valg av redaksjons-, valg- og budgettkomité.
2. **Beretning, regnskap og revisjonsrapport.**
3. **Organisasjonsspørsmål.**
  - I. Organisasjonsformene.
  - II. Grensespørsmål.
  - III. Samorganisasjonenene.
  - IV. De arbeidsløses organisasjon.
  - V. Monopoliserings spørsmål.
  - VI. Samarbeide mellom forbundene ved opprettelse av tariffavtaler.
  - VII. Behandling av organisasjonstvister.
  - VIII. Forskjellige organisasjonsspørsmål.
4. **Tariffspørsmål og den faglige taktikk.**
  - a. Arbeidstidsspørsmålet.
  - b. Hovedavtalen.
  - c. Overenskomst mellom N. K. L. og A. F. L.
  - d. Forskjellige tariffspørsmål.
5. **Arbeidstvistlovgivningen.**
6. **Landsorganisasjonens lover.**
  - a. Kontingentordningen.
  - b. Lovendringer.
7. **Sociale spørsmål.**
  - a. Nødsarbeidet.
  - b. Priskontroll.
  - c. Sosiallovgivningen.
8. **Folkets Hus fond.**
9. **Landsorganisasjonens administrasjon.**
10. **Kampen mot krig og fascisme.**
11. **Yrkesoplæringen.**
12. **Oplysnings- og stipendiespørsmål.**
13. **Forbundenes forsikringskasser.**
14. **Forskjellige forslag.**
15. **Valg.**

Dagsordenens punkt 3.

Organisasjonsspørsmål.

Sekretariatet har opnevnt en komité til å behandle innkomne forslag til fagkongressen vedrørende organisasjonsformen, de arbeidsløses organisasjon, grensetvister m. v.

Komitéen har bestått av Lars Evensen, komitéens formann, Josef Larsson, Emil Torkildsen, Martin Strandli og Gunnar Disenaen. Ved behandlingen av de spørsmål som vedrører de arbeidsløses organisasjon er komitéen supplert med Erling Bentsen, Oslo og Severin Svendsen, Halden.

Til å behandle organisasjonsforholdene blandt statstjenestemenn valgte sekretariatet i 1936 en særlig komité til å behandle disse spørsmål. Denne komité har bestått av Lars Evensen, formann, Torbjørn Henriksen, Albert Raaen, Erling Kiil og O. L. Strøm. Denne komitéens innstilling er medtatt i et særlig avsnitt.

De spørsmål som organisasjonskomitéen har fått til behandling kan sammenfattes i følgende hovedgrupper.

1. *Organisasjonsformene.*
2. *Grense- og tvistespørsmål.*
3. *Samorganisasjonenes grenseområder og mønsterlovene for samorganisasjonene.*
4. *Organisering av de arbeidsløse og lovene for de arbeidsløses foreninger.*
5. *Monopoliseringstendensene.*
6. *Samarbeidet mellom forbundene ved opprettelse av tariffavtaler.*
7. *Behandling og løsning av tvister mellom organisasjonene.*
8. *Organisasjonsarbeidet blandt forskjellige grupper.*

I. Organisasjonsformene.

A. [Gjennomføring av industriforbundsformen.

Kongressen 1934 vedtok:

1. Organisasjonsutvalgets forslag angående den industri- og etatsvise sammenslutning og opbygging av forbundene godkjennes.
2. Kongressen pålegger de forbund som skal sluttet sammen i et industri- eller etatforbund, straks å opta forhandlinger om den praktiske gjennomførelse av sammenslutningen.

Forhandlingene som ledes av sekretariatet, må være tilendebragt innen utgangen av 1936. Resultatet av forhandlingene forelegges efter hvert for Landsorganisasjonens representantskap.

Hvis enighet mellem forbundene ikke opnåes foreligger saken for først-kommende kongress til avgjørelse.

3. Inntil sammenslutning kan komme i stand plikter forbundene å opprette et kartell som behandler alle saker av felles karakter for de interesserte forbund.
4. Sekretariatet godkjenner regler for kartellenes arbeide.
5. De forbund som i henhold til vedtatte beslutninger skal overføre medlemmer til et annet forbund, må foreta overføringen innen 1. april 1935.

På grunnlag av dette vedtak er det ført forhandlinger med de interesserte forbund som det vil fremgå av det efterfølgende:

Sammenslutning av Norsk Beklædningsarbeiderforbund og Norsk Tekstilarbeiderforbund.

I de førte forhandlinger har forbundene gitt uttrykk for at det er liten stemning for en sammenslutning. Ved behandlingen av saken på forbundenes landsmøter har den samme opfatning også gjort sig gjeldende.

Tekstilarbeiderforbundet har foretatt en uravstemning blandt sine medlemmer og Beklædningsarbeiderforbundet sender saken til uravstemning i februar eller mars iår.

Tekstilarbeiderforbundet foreslår for kongressen:

Ad sammenslutning Norsk Beklædningsarbeiderforbund og Norsk Tekstilarbeiderforbund.

Ifølge vedtak på den siste kongress skulde denne sammenslutning være gjennomført innen neste kongress. Hvis ikke, så skal saken tas op igjen på denne. Spørsmålet har inngående vært drøftet av både forbundsstyret og hovedstyret samt med representanter for Landsorganisasjonen og Beklædningsarbeiderforbundet, likesom det har vært utsendt til uravstemning blandt våre medlemmer. Det viser sig at det ikke er nogen stemning for en slik sammenslutning, hvorfor vårt hovedstyre heller ikke kan anbefale denne.

Går vi noen år tilbake, f. eks. til vårt forbunds stiftelse i 1924, kan man muligens også her finne en årsak til hvorfor sammenslutning ikke finner gehør blandt våre medlemmer. Før vårt forbund var stiftet var der gjort henvendelse til Norsk Beklædningsarbeiderforbund, eller som det dengang het Norsk Skredderforbund, om at de tekstilarbeidere, som den gang stod organisert i Norsk Arbeidsmannsforbund, skulde gå inn i Norsk Skredderforbund, og at dette da skulde være en begynnelse til et Norsk Beklædningsarbeiderforbund. Dette møtte motstand på Skredderforbundets landsmøte i 1924 og resultatet herav var stiftelsen av Norsk Tekstilarbeiderforbund.

Som man vil forstå var tekstilarbeiderne fullt opmerksom på kongressens beslutning av 1923 da man gjorde henvendelse til Norsk Skredderforbund, så når det den gang ikke lyktes å få en sammenslutning, så var det ikke tekstilarbeidernes skyld. Ved stiftelsen hadde vi ca. 1 500 medlemmer.

Efter stiftelsen av forbundet har tilslutningen stadig øket, hvilket også er bekjent av Landsorganisasjonen. Vi har idag ca. 8 500 medlemmer og vi må si at dette er en god tilslutning og organisasjonsprocenten er også meget god.

Vi regner med at vi idag har arbeidere ved 6 bedrifter av nogen betydning, som ikke er organisert, men vi tror ganske sikkert at også disse kommer snart, så ingen kan si at det svever i luften. Vi har forstått det slik at tekstilarbeiderne gjennom de år som er gått siden forbundet blev stiftet har fått større tiltro til organisasjonen og utlagt dette på den måte at når de har sitt eget forbund er interessen større, da det må sees slik at de har lettere for å fremme sine egne saker.

Ut fra disse betraktninger og medlemmenes avstemning, som absolutt går imot sammenslutning, tillater vi oss å foreslå for kongressen:

1. Tidligere kongress-vedtak om sammenslutning av Beklædningsarbeiderforbundet og Tekstilarbeiderforbundet opheves.
2. Tekstilarbeiderforbundet blir stående i Landsorganisasjonen som eget forbund.

Sammenslutningen av Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund og Norsk Formerforbund.

Ved forhandling mellom forbundene i 1934 fremsatte Jern- og Metallarbeiderforbundet et forslag til sammenslutning. Dette blev forkastet av Formerforbundets landsmøte. Formerforbundets forhandlere hadde stilt eget forslag som også forelå for landsmøtet.

Som konklusjon på det av Formerforbundets forhandlere fremlagte

forslag forelå følgende som også var tiltrådt av forbundets forretningsutvalg:

1. Formerforbundet vedblir å bestå som selvstendig forbund.
  2. Etter at saken er behandlet på landsmøtet og uten hensyn til hvilken retning avstemningen foregår, skal saken utsendes til endelig avgjørelse av medlemmene ved uravstemning.
  3. Uravstemningen skal være tilendebragt innen utgangen av juni måned 1934.
- Dette forslag blev vedtatt av landsmøtet.

Ved uravstemning blev sammenslutning forkastet med stort flertall. I de forhandlinger som er ført i denne kongressperiode har Formerforbundets representanter henvist til landsmøtets vedtak og fremholdt at de anser vedtaket og uravstemningen for bindende for sig, og for tiden ikke har anledning til å opta nye forhandlinger om denne sak.

*Sammenslutning av Norsk Skotøiarbeiderforbund
og Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund.*

I forhandlingene med forbundene har representantene for Skotøiarbeiderforbundet henvist til sitt landsmøtes vedtak 1929, som enstemmig gav sin tilslutning til en sammenslutning. Dette vedtak står fremdeles ved makt.

På foranledning av Landsorganisasjonen blev saken behandlet av Skinn- og Lærarbeidernes hovedstyre i oktober 1937 som enstemmig vedtok:

Hovedstyret kan ikke anbefale sammenslutning med Norsk Skotøiarbeiderforbund.

Motivering:

Når hovedstyret i 1926 anbefalte sammenslutning, så var det på grunnlag av at forbundet den gang, både tallmessig og økonomisk stod svakt, og ikke hadde anledning til å drive den agitasjon som var nødvendig for å føre forbundet frem.

Dette forhold er nu endret. Forbundet står idag sterkt sammen-tømmret, både tallmessig og økonomisk, og kan nu ikke innse nogen fordel eller styrkelse ved sammenslutning.

Og videre at forbundet har forholdsvis stabile arbeidsforhold, med mindre ledighet enn Skotøiarbeiderforbundet, som også har en høiere ledighetskontingent og et mindre antall dager i ledighetsunderstøttelse enn vårt forbund.

Og så den opfatning som gjør sig gjeldende blandt medlemmene, og som har en viss berettigelse, at vårt forbund som det minste, ved en sammenslutning vil få liten innflytelse i mange organisasjonsspørsmål.

For det tilfelle at vårt forbund skulde oppløses vilde melde sig, vil det med de forskjellige yrkesgrupper forbundet består av, bli spørsmål om overgang — ikke bare til Skotøiarbeiderforbundet, men også til andre forbund.

Saken skal behandles på forbundets landsmøte i juni 1938.

Sammenslutning av forbundene innen nærings- og nydelsesmiddelindustrien.

I forhandlingsmøte med forbundene blev det enighet om å foreslå at hvert forbund velger 2 representanter til en komité som sammen med 1 representant fra Landsorganisasjonen skal utrede spørsmålet videre for å løse de mer praktiske oppgaver i forbindelse med en eventuell sammenslutning.

Norsk Baker- og Konditorforbund har forelagt saken for sitt hovedstyre, som mot 1 stemme uttalte sig imot en sammenslutning for tiden. Samtidig er saken forelagt for avdelingsstyrene på de steder hvor hovedstyrets medlemmer er valgt. Uttalelsen i disse styrer går vesentlig i samme lei som hovedstyrets.

Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet, Tobakkarbeiderforbundet og Kjøttindustriarbeiderforbundet har valgt medlemmer til forannevnte komité som har påbegynt sitt arbeide.

Sammenslutning av forbundene i de grafiske fag.

For de grafiske fag gjelder det sammenslutningen av Norsk Centralforening for Boktrykkere, Norsk Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbund og Norsk Litografisk Forbund.

Som følge av kongressens beslutning holdt de tre forbund et felles hovedstyremøte høsten 1936, hvor spørsmålet blev drøftet og en komité på 6 mann, 2 fra hvert forbund valgtes for å utarbeide en innstilling og fremlegge lovutkast for et eventuelt grafisk forbund.

Den nedsatte komité delte sig i et flertall på 5 medlemmer og et mindretall på 1 medlem.

Komitéens flertall, 5 medlemmer, innstillet på følgende:

De tre grafiske forbund fortsetter inntil videre som selvstendige forbund.

Komitéens mindretall innstillet på følgende:

De tre forbund vedtar overgang til industriforbund.

Ved behandlingen av innstillingen i de forskjellige forbund er resultatet følgende:

Norsk Centralforening for Boktrykkere.

Hovedstyrets flertall (4 medlemmer) sluttet sig til komitéens flertalls standpunkt, mens et mindretall (3 medlemmer) sluttet sig til komitéens mindretalls standpunkt.

På landsmøtet i september 1937 blev komitéens flertallsinnstilling vedtatt med 51 mot 41 stemmer.

Norsk Litografisk og Kjemigrafisk Forbund.

Hovedstyrets flertall (4 medlemmer) sluttet sig til komitéens mindretalls standpunkt, mens et mindretall (3 medlemmer) sluttet sig til komitéens flertalls standpunkt.

På landsmøtet i september 1937 blev komitéens flertallsinnstilling vedtatt enstemmig.

Norsk Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbund.

Dette forbunds hovedstyre har ennå ikke tatt standpunkt til spørsmålet. Forbundet skal imidlertid ha landsmøte i juni 1938 og her vil saken bli forelagt med hovedstyrets innstilling.

Ski- og Omegns Bygningsarbeiderforening foreslår:

- «1. Fagkongressen pålegger Sekretariatet i kongressperioden å gjennomføre industriforbundsformen i sin helhet.
2. Sekretariatet pålegges inntil neste fagkongress å søke og finne frem til en organisasjonsform som kan skape den enhetlige organisasjon tidsforholdene krever.

Motivering:

Som motivering for første avsnitt av forslaget vil vi bare peke på de uholdbare forhold som nu gjør sig gjeldende på arbeidsplassen, med stadig krangel på arbeidsplassen om grensene for de forskjellige arbeidsgreners virkeområde. Et forhold som føres videre til kamp forbundene mellom. Videre vil vi peke på det uholdbare i at enkelte forbund står utenfor Landsorganisasjonen og fellesskapet, men allikevel nyter den hele beskyttelse og solidaritet denne kan yde. Et forhold som gir anledning til for disse forbunds medlemmer å profitere på den øvrige arbeiderklassens bekostning uten til gjengjeld å føle noget av den solidariske forpliktelse dette medfører.

Som annet avsnitt antyder begynner det å gjøre sig alvorlig tvil gjeldende blandt arbeiderne om industriforbundsformen er den form som helt dekker tidens krav. Meget tyder på at det er på tide å søke videre frem for å finne en organisasjonsform, sterkere og mer centralisert. Uten

ved dette høve å ville peke på nogen bestemt slik form, mener vi at spørsmålet bør drøftes på kongressen og at Sekretariatet får i oppdrag å arbeide videre med spørsmålet.

Forbundsstyret tiltrer punkt 2.

Norsk Kommuneforbund foreslår:

«Når et forbund som medlemmer optar funksjonærer på uke-, måneds- eller årslønn, skal medlemsskapet henføres til det forbund hvor flertallet av arbeidere står organisert.

Motivering:

Med henvisning til gjennomførelse av industriforbundsformen bør der i organisasjonsforholdet ikke være nogen forskjell fordi om en lønntager har måneds-, årslønn, time- eller daglønn.

Såfremt et forbund ved sine landsmøter beslutter at man også optar medlemmer som har årslønn, bør disse organiseres i tilslutning til det forbund som har flertallet av arbeidere på vedkommende sted.

Det er lite rimelig at f. eks. ett forbund kan ha 95 pct. av lønntagerne organisert, og så skal man for de gjenværende 5 pct. henwise lønntagerne til en annen organisasjon. Såvel i forhold til tariff- som konfliktssituasjoner kan det opstå ulemper som for fagorganisasjonen ikke er formålstjenlige. Dessuten skal fagorganisasjonens arbeide strebe henimot en *klasseorganisasjon*.

Eskafors Arbeiderforening. Avd. 369 av N. A. F. foreslår:

«Arbeidere som er beskjeftiget ved en og samme bedrift bør mest mulig være tilsluttet ett og samme forbund.»

Forslag fra avd. 26 — Bygningsarbeiderforbundet.

«Foreslår for kongressen å fatte beslutning om å oppløse og avvikle forbundene.»

Motivering på kongressen.

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

Fra organisasjonskomitéen.

Det fremgår av foranstående oversikt at kongressens vedtak av 1934 ikke har ført til særlig positive resultater. Dette kan ha mange og ulike årsaker som det vilde føre for langt å komme inn på. Men det kan tross alt konstateres at en del forbund lojalt har tatt spørsmålet op til behandling og vist vilje til å søke og finne fram til et praktisk sammenlutningsgrunnlag, uten at dette i første omgang har ført til noget endelig resultat. Det kan også pekes på eksempler som går i motsatt lei.

Det er komitéens opfatning at organisasjonsopbygningen den siste tid vies større oppmerksomhet og at de fleste aktive fagforeningsfolk er interessert i å medvirke til den omlegning som må til for å få den mest effektive og hensiktsmessige organisasjonsform.

Komitéen vil også henwise til at etter hvert som samfunnsutviklingen går fremover vil dette medføre at fagorganisasjonen får nye og mer vidtrekkende oppgaver innen arbeidslivet. Dette vil klargjøre industriforbundsformens riktighet og skape en større forståelse for betydningen av dens gjennomføring.

Et planmessig opplysningsarbeide må drives for å klarlegge sammenhengen mellom en rasjonell organisasjonsopbygning og fagorganisasjonens innflytelse utad og en øket klassesamhørighet innad i organisasjonen. I denne forbindelse vil komitéen understreke betydningen av at det føres en tariffpolitikk som tilgodeser alle gruppers interesser innen rammen av den samlede organisasjon.

Organisasjonskomitéen er av den mening at de prinsipielle vedtak som tidligere kongresser har fattet om den industrielle og bedriftsvise organisering må opprettholdes og at sekretariatet både må ta initiativ og understøtte alle bestrebelser som tar sikte på å fremme denne organisasjonslinje.

Videre understrekes betydningen av å få et utvidet samarbeide mellom forbundene innen de forskjellige industrier både ved tariffrevisjoner og for å få mer ensartethet i forbundenes lover og økonomiske bestemmelser.

Med hensyn til det forslag som er innsendt fra Norsk Kommuneforbund fremgår det ikke klart hvilken eller hvilke grupper det siktes til, men komitéen går ut fra at det gjelder organiseringen av funksjonærene i de private bedrifter. Komitéen henviser til vedtak herom på kongressen i 1934 og hvor det også i debatten blev fremhevet at på det nuværende tidspunkt vilde det støte på mange vanskeligheter å få en bedriftsorganisasjon omfattende både arbeidere og funksjonærer.

Komitéen vil dog fremheve betydningen av den enhetlige bedriftsorganisasjon og nødvendigheten av å styrke bestrebelsen for den endelige gjennomføring av denne organisasjonsform.

Med henvisning til foranstående foreslår organisasjonskomitéen:

Tidligere kongressvedtak om den industrielle og bedriftsvise organisasjonsform opprettholdes.

Sekretariatet pålegges å ta de initiativ og understøtte de bestrebelser som kan medvirke til en snarlig gjennomføring av kongressens vedtak om organisasjonsopbygningen.

De forbund som er berørt av disse vedtak må lojalt medvirke til å gjennomføre industriforbundsformen. Kartellsamarbeide etableres mellom disse forbund for å fremme en sammenslutning. Reglene for kartellene må godkjennes av sekretariatet.

Sekretariatets flertall, 12 medlemmer, tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Sekretariatets mindretall, Rasmus Rasmussen, foreslår:

Under henvisning til organisasjonsutvalgets forslag for kongressen i 1934 om gjennomføring av industriforbundsformen for de forbund som ikke har gjennomført denne, foreslås følgende:

«Kongressen pålegger de forbund som skal sluttes sammen i et industri- eller etatsforbund, straks å opta forhandlinger om den praktiske gjennomførelse av sammenslutningen.

Forhandlingene som ledes av sekretariatet skal være tilendebragt innen utgangen av 1940. Resultatet av forhandlingene forelegges efter hvert for Landsorganisasjonens representantskap.

Hvis ikke enighet mellom forbundene opnåes, avgjøres saken med bindende virkning av representantskapet.»

B. Statstjenestemennenes organisasjonsforhold.

På Landsorganisasjonens representantskap i september 1937 forelå en plan fra en av sekretariatet nedsatt komité vedrørende organiseringen av statstjenestemennene. Sekretariatet hadde tiltrådt planen og den blev godkjent av representantskapet.

Av innstillingen fremgår:

Fra en rekke forskjellige grupper og enkeltpersoner i statstjenesten er det kommet henvendelse til Landsorganisasjonen og forbund om optagelse.

Det har i mange tilfelle vist sig vanskelig å finne en naturlig organisasjonsbasis for disse. Enkelte er midlertidig optatt som medlemmer av Norsk Kommune- forbund eller Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund.

For å søke og få en fullstendig oversikt over de organisasjonsmuligheter som måtte være til stede blandt statsfunksjonærene for tilslutning til Landsorganisasjonen og for å få en fullstendig organisasjonsplan, besluttet sekretariatet å nedsette en komité til å utrede dette spørsmål.

Komitéen har bestått av: Torbjørn Henriksen, Albert Råen, O. L. Strøm, Erling Kiil og Lars Evensen. — Sistnevnte blev valgt som komitéens formann og har samtidig fungert som sekretær.

Komitéen har i en del møter behandlet disse spørsmål, men det har vært mange vanskeligheter med å få en fullstendig oversikt. Statsfunksjonærene er opdelt i en rekke forskjellige organisasjoner. I enkelte etater er det mange små grupper, og noen av disse er tilsluttet forskjellige landssammenslutninger; andre står uten nogen forbindelse med hovedorganisasjoner eller større sammenslutninger.

En mer ensartethet i statstjenestemennenes organisasjonsforhold anser komitéen for nødvendig, både av hensyn til de rent organisatoriske oppgaver og av hensyn til de fremtidige lønnsforhandlinger. Det vil være helt naturlig og riktig at Landsorganisasjonen medvirker hertil.

Kongressen 1923 forutsatte at man skulde søke å få organisert et statsarbeiderforbund. Men i det videre arbeide har det vist sig at denne linje har støtt på mange vanskeligheter. Fagkongressen 1934 besluttet derfor at det foreløpig skulde dannes etatsforbund innen de forskjellige hovedetater, og at disse gjennom et kartell kunde ha samarbeide innenfor Landsorganisasjonen.

Efter stortingsvedtaket 1937 skal det ved en teknisk regulativrevisjon søkes gjennomført en forenkling i regulativenes oppbygning og en sammendragning av de forskjellige regulativgrupper. Dette vil bety at de forskjellige spredte grupper vil bli ført nærmere sammen og får større felles interesser enn hvad nu er tilfelle. Dette skulde kunne lette arbeidet med å få gjennomført en mer ensartet organisasjon og i større utstrekning muliggjøre en tilslutning til Landsorganisasjonen.

Komitéen er av den opfatning at kongressvedtaket av 1923 om opprettelse av et statstjenestemannsforbund bør være det store fremtidsmål. Men, for å nå frem til ordnede organisasjonsforhold i de større etater og for å få et planmessig arbeide i gang nu, bør arbeidsgrunnlaget være kongressvedtaket av 1934.

Dessuten må spørsmålet om dannelse av en samlerorganisasjon optas til behandling og gjennomførelse for å skaffe organisasjonsbasis for de mange små og spredt bestående organisasjonsgrupper.

Nedenfor har komitéen trukket op organisasjonsområdet for de forskjellige etatsorganisasjoner som i dag består i tilslutning til Landsorganisasjonen og de etatsorganisasjoner som man må regne med må bli etablert. Videre gis en oversikt over de tjenestemannsorganisasjoner som bør søkes sammensluttet i et felles forbund.

Etatsorganisasjoner.

1. Jernbanevesenet.

Efter kongressens vedtak 1934 skulde det dannes ett forbund innen jernbaneetaten.

Fra 1. juli 1936 blev Jernbanenes Kontorpersonales Forbund tilsluttet Norsk Jernbaneforbund og senere er to mindre grupper også gått inn i dette forbund. Innen jernbaneetaten består nu følgende organisasjoner:

Norsk Jernbaneforbund	12 000 medl.
Norsk Lokomotivmannsforbund	K. 1 400 —
Norges Stasjonsmesterforening	K. 330 —
Norges Banemesterforening	St.f. 51 —
Statsb. Adm.personales Landsforb.	— 80 —
Statsb. Distr.adm. Tjenestemannslag	— 83 —
Hovedstyrets Kontorpersonales Forening	— 82 —
Jernbanens Teknikerforening	— 30 —
Jernbaneanleggenes Kontorp. Landsfor.	— 52 —
Jernbaneanleggenes Opsynsmannsforening	K. 60 —
Norske Jernbaners Verkmesterf.	K. 55 —
Statsb. Regnskapsrev. Funksjonærfor.	St.f. 20 —

(De efter organisasjonens navn anførte bokstaver viser hvilken hovedsamenslutning organisasjonen står tilsluttet. K. = Statstjenestemannskartellet, St.f. = Statstjenestemannsforbundet, V. = Står ikke tilsluttet nogen annen hovedorg. av st.tj.m.)

De foran nevnte organisasjoner bør søkes sammensluttet i ett etatsforbund innen jernbanen.

2. Postverket.

Følgende 3 organisasjoner bør søkes samlet i et felles postetatforbund:

Norsk Postforbund	K.	1 734 medl.
Poståpnernes Landsforbund	St.f.	1 481 —
Det norske Postmannslag	V.	1 300 —
Postbetjentenes Landsforening	V.	

3. Telegrafverket.

Følgende organisasjoner bør søkes organisert i et felles forbund for etaten, enten på grunnlag av en bestående organisasjon eller ved etablering av et nytt forbund:

Kv. Telegraf og Telefon Funksj.f.	St.f.	2 161 medl.
Telegrafmennesenes Landsforbund	K.	500 —
N. Telegraf og Tlf.forbund	K.	1 900 —
Rikstelegr. Instrumentm. Landsf.	St.f.	26 —
Oslo Telefontekn.forening	V.	
Telegrafverkets Betj.forening	St.f.	53 —

4. Politivesenet.

Komiteén er av den opfatning at man med de mange særforhold innen politivesenet bør danne en egen selvstendig organisasjon. Man har her

Norsk Politiforbund (V.) med ca. 1 500 medlemmer.

Kan man få dette forbund tilsluttet Landsorganisasjonen, er det komitéens opfatning at lensmannsbetjenter og ev. lensmenn må organiseres i tilslutning til dette forbund.

5. Tollvesenet.

Av de organisasjoner det kan bli tale om er

Norsk Tolderforening	St.f.	439 medl.
Toldopsynsmennesenes Landsf.	K.	800 —
Tobakk og Chokolade-beskatn. Funksjonærforening	St.f.	24 —

Komiteéns mening er at det vil være vanskelig å få de bestående organisasjoner i tollvesenet til å gå inn i et samlingsforbund, og de hører i grunnen ikke naturlig hjemme i nogen annen etats forbund. Komiteén vil derfor foreslå at man som en foreløbig ordning åpner adgangen til et eget forbund for tollvesenet.

6. Skolevesenet.

Her består en rekke organisasjoner hvor bl. a. kan nevnes Norges Lærerlag og Norges Lærerinneforbund som er hovedorganisasjonene for folkeskolens lærere og lærerinner. Dertil kommer en rekke organisasjoner i statsverket som er sammenslutninger av pedagoger ved høiere skoler, tekniske skoler, fagskoler m. v.

Komitéen foreslår at organisasjonslinjen for Landsorganisasjonen må være å samle alle med pedagogisk utdanning i en hovedorganisasjon.

I avsnitt nedenfor om grupper som skal søkes samlet i en fellesorganisasjon er bare medtatt de egentlige funksjonærer ved de forskjellige skoler.

7. Medisinalanstalter.

Medisinske anstalters Forening	V. 1 000 medl.
Rikshosp. Tjenestemannslag	St.f. 114 —
Statsasylenes Funk.forening	St.f. 52 —

Komitéen foreslår at disse organisasjoner organiseres i tilknytning til Norsk Kommuneforbund.

Man er opmerksom på at dette bryter prinsippet om statstjenestemennenes felles organisering. Da imidlertid de største og viktigste medisinalanstalter tilhører kommuner eller fylker, har man funnet det naturlig og praktisk at dette personalet samles i Norsk Kommuneforbund.

Forskjellige grupper.

Under dette avsnitt var opført en rekke større og mindre foreninger hvorav de aller fleste og viktigste er tilsluttet Statstjenestemannsforbundet.

Komitéen foreslår at det søkes dannet et felles forbund av disse grupper med eventuelle landsomfattende organisasjonssektorer innen forbundet. Det forutsettes videre at grupper og enkeltmedlemmer som nu har fått midlertidig medlemskap i andre forbund innen Landsorganisasjonen overføres til dette fellesforbund.

Forslag til arbeidsplan.

A. For å drøfte foranstående organisasjonsoppgaver på bredest mulig grunnlag foreslår komitéen innkallelse av en landskonferanse med representanter fra de under I. og II. nevnte organisasjoner. Utgiftene til denne foreslås utredet av Landsorganisasjonen.

Representasjonsretten fastsettes til 1 — en — representant for inntil 500 medlemmer, 2 representanter for over 500 medlemmer.

På konferansen drøftes organisasjonsplanen i sin helhet, og under forutsetning av at den blir godkjent i prinsippet, holdes i forbindelse med landskonferansen, eller umiddelbart etter, konferanse av de organisasjoner som skal danne etatsorganisasjoner.

B. Statstjenestemennene har en rekke spørsmål av felles interesse. Disse spørsmål må drøftes og søkes løst i fellesskap selv om det består flere organisasjoner innen statstjenesten.

Det er komitéens opfatning at man på grunnlag av kongressvedtaket i 1934 etablerer samarbeide mellom de forskjellige organisasjoner gjennom et kartell godkjent av Landsorganisasjonen.

C. Spørsmål om Teknisk Forbund.

Til Landorganisasjonen og komitéen er det kommet henvendelser om å opta spørsmålet om å danne et eget teknisk forbund med medlemmer fra Statens og privat virksomhet.

Komitéen har drøftet dette spørsmål sammen med representanter fra Teknisk Forening av D. N. A. — Komitéen tar intet standpunkt til saken i denne innstilling, men forutsetter at behandlingen av saken fortsetter og at den kommer i egen innstilling senere.

D. Organisasjonsforholdene ved Statens elektrisitetsverker.

Komitéen har drøftet disse spørsmål, men er av den oppfatning at man bør avvete forhandlingene med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund før man tar endelig avgjørelse.

På den avholdte landskonferanse blev vedtatt følgende:

«Konferansen vil under henvisning til den fremlagte organisasjonsutredning fra Landsorganisasjonen og til debatten på konferansen, uttale: Det vil ha den største betydning for statstjenestemennene at det kan etableres en mer enhetlig og effektiv organisasjon for statstjenestemenn. For videre å utforme det organisasjonsgrunnlag som er tilrettelagt, foreslås for de interesserte hovedsammenslutninger (som hovedsammenslutning regnes Statstjenestemannsforbundet og Statstjenestemannskartetlet) å velge to representanter hver, som tiltrer den av Landsorganisasjonen valgte komité. Som representant for de frittstående forbund foreslås at Postmannslaget, Stasjonsmesterforbundet og Norges Politiforbund hver velger en representant. Det forutsettes at komitéens arbeide er avsluttet innen 1. april 1938.»

De nevnte organisasjoner har valgt representanter til komitéen som har hatt møte, og det besluttet å sende ut et sirkulære til alle statstjenestemannsorganisasjoner med anmodning om å behandle Landsorganisasjonens organisasjonsplan og gi erklæring om hvilken stilling de tar til denne og om de vil medvirke til dens gjennomføring.

Noen oversikt over resultatet av denne henvendelse foreligger ennå ikke. Statstjenestemannskartetlet har tatt saken op til behandling i de organisasjoner som er tilsluttet kartellet. Statstjenestemannsforbundet har i en senere skrivelse til Landsorganisasjonen forespurt om det kan optas forhandlinger direkte mellom forbundet og Landsorganisasjonen på det grunnlag at Statstjenestemannsforbundet kan optas i Landsorganisasjonen som en enhet. Sekretariatet har, med henvisning til organisasjonsplanen, erklært sig villig til å opta forhandlinger.

Komitéen vil foreslå for kongressen at den gir sin tilslutning til den optrukne organisasjonsplan. Fører forhandlingene med Statstjenestemannsforbundet til et positivt resultat, vil dette kunne bli et samler-

forbund for alle de grupper som ikke naturlig hører hjemme i noen etatsorganisasjon. I motsatt fall kan spørsmålet om dannelsen av et slikt samlerforbund bli aktuelt, og kongressen bør gi Sekretariatet fullmakt til, om nødvendig, å medvirke til dannelsen av en samlerorganisasjon for statstjenestemenn.

Med hensyn til samarbeidet mellom de forskjellige organisasjoner som har medlemmer innen statstjenesten, henvises til kongressvedtak av 1934 sålydende:

«De statstjenestemannsorganisasjoner som er tilsluttet Landsorganisasjonen kan om de selv ønsker det få adgang til å oprette et kartell, til drøftelse av saker av felles karakter.»

Komitéen mener at et slikt samarbeide har så stor betydning at det bør være noget mer bestemt og bindende, og vil foreslå vedtaket endret i den retning og at det bare kan optas forbund i kartellet som er tilsluttet Landsorganisasjonen.

Med henvisning til foranstående foreslår komitéen:

1. *Kongressen godkjenner den av komitéen utarbeidede organisasjonsplan for statstjenestemennenes organisering i Landsorganisasjonen.*
2. *Sekretariatet bemyndiges til å medvirke til dannelsen av et samlerforbund tilsluttet Landsorganisasjonen for de statstjenestemenn som ikke sogner til et bestående etatsforbund.*
3. *De statstjenestemannsorganisasjoner som er tilsluttet Landsorganisasjonen danner et kartell for drøftelse av saker av felles karakter og interesse. Lovene for kartellet godkjennes av Sekretariatet.*

Sekretariatet tiltrer komitéens innstilling.

II. Grense- og tvistespørsmål.

Treindustriarbeiderforbundets virkeområde.

Før kongressen 1934 var det optatt forhandlinger mellom Treindustriarbeiderforbundet og Bygningsarbeiderforbundet om sammenslutning. Det blev enighet om et sammenslutningsforslag, men dette blev nedstemt av Treindustriarbeiderforbundets landsmøte 1935.

I tiden framover har det vært mange tvistespørsmål mellom forbundene. I et av de viktigste tvistespørsmål blev det avsagt en tvistenevndskjennelse i 1935. Denne blev av Treindustriarbeiderforbundet anket til representantskapet i 1936, som godkjente tvistenevndens avgjørelse.

Tvistespørsmål opstod fortsatt, og i 1937 henstilte Landsorganisasjonen til forbundene om å velge 3 representanter hver til en komité

for å forhandle om en sammenslutning. Bygningsarbeiderforbundet tiltrådte forslaget, men Treindustriarbeiderforbundets hovedstyre fattet sådant vedtak: «Under henvisning til landsmøtets vedtak i sammenslutningsspørsmålet anser hovedstyret at det ikke har adgang til å opta realitetsforhandling om sammenslutning av de 2 forbund.»

Under Landsorganisasjonens ledelse er ført en rekke forhandlingsmøter for å søke og opnå enighet om virkeområde for Treindustriarbeiderforbundet og dets avgrensning til Bygningsarbeiderforbundet og Høvleriarbeiderforbundet. Landsorganisasjonens sekretær, Evensen, utarbeidet et konkret forslag, som er sendt forbundene. Dette er ikke godkjent og det er kommet følgende forslag til kongressen i saken:

Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Ad Treindustriarbeiderforbundets organisasjonsområde.

Helt fra organisasjonens første tid og frem til 1923 blev organisasjonen bygget op efter rent faglige linjer, som også var naturlig efter datidens sterkt avgrensede fagskille innen produksjonslivet.

I årene etter 1900-tallet foregikk en rask utvikling av maskinteknikken, som senere i stor utstrekning førte til rasjonalisering og nye arbeidsmetoder, og helt nye industrier blev grunnlagt. Dette førte til en utvisking av en rekke faggrenser. Enkelte fag ophørte næsten å eksistere og nye fag og arbeidsmetoder opstod — og fagene fløt sammen — ofte på grunn av nye oppfinnelser, nye materialer og arbeidsmåter ved fremstillingen av de forskjellige produkter.

Ved tariffrevisjonene var som regel flere forbund interessert ved hver arbeidsplass, i enkelte tilfelle 6—8 forbund.

Dette førte til at organisasjonsformene måtte omlegges så de blev i samsvar med tidens krav og oppgaver, og kongressen 1923 besluttet omlegning til industriforbund.

Når organisasjonsformene helt kom i støpeskjeen 1923 er det forståelig at enkelte ting ikke blev løst på en helt tilfredsstillende måte, om enn de store linjer må sies å være riktige.

Av de ting som ikke blev løst ved vedtakene i 1923 er organisasjonsområde for treindustrien. På grunn av at det ikke er fastsatt et klart og greit grense-skille mellom Norsk Treindustriarbeiderforbund og Norsk Bygningsarbeiderforbund har det siden 1923 vært en rekke tvistesaker mellom disse 2 forbund — som det ikke på nogen måte har lyktes å løse — til tross for at det har vært avholdt en rekke forhandlinger mellom de 2 forbund, sekretariatsbeslutninger og tvistenevndsavgjørelser.

Det må derfor tas op til grundig undersøkelse hvorfor ikke treindustriens organisasjonsforhold er som de burde være, og vanskeligheten må fjernes så også denne industri blir oppbygget efter de optrukne linjer og kan svare til tidens oppgaver og krav.

Når det har vært så vanskelig innen denne industri kommer det av at det ved kongressbeslutningen i 1923 i det hele tatt ikke blev nogen ordning for treindustrien. Ved senere beslutninger i sekretariatet, og dels i tvistenevnden, er industriens arbeidere skjaltet over til andre forbund, efter som enkelte grupper

og avdelinger har ment de stod sig best på i øieblikket, og efter som enkelte forbund har hatt best innflytelse på forholdenes utvikling. Dette har ført til at en stor industri som treindustrien helt er sønderrevet og henger i luften.

Vi er enig i at trearbeidere, som følge av overgang til industriforbund, er blitt overført til andre forbund, når dette er skjedd efter den retningslinje at arbeidsplassen skal legges til grunn og at bare et forbund skal være representert ved en arbeidsplass.

Men at treindustrien her som i andre land er berettiget til — og også har best nytte av — og ha sin egen organisasjon må være innlysende, og det er et spørsmål som ikke kan omdiskuterer. Organisasjonskomitéen og kongressene siden 1923 har da også vært av denne opfatning.

Vi gjengir kongressens beslutning om overgang til industriforbund når det gjelder treindustrien:

«For treindustriens vedkommende må det være tilstrekkelig at man også slår fast: En industriorganisasjon på samme arbeidsplass. Det kan da komme til å forme sig slik, at det blir en organisasjon for papirindustrien, en for sagbruksindustrien og en for den øvrige treindustri, møbelindustri, trevarefabrikker m. v. Sekretariatet mener at kravet — det absolutte krav — ikke bør stilles lenger. Men selvfølgelig har man intet å innvende mot — men mener tvertimot at det bør tilstrebes — at det ved forhandlinger mellom de nevnte organisasjoner og efter bestemmelse av organisasjonsutvalget, skapes et Treindustriarbeiderforbund, hvor samtlige disse grupper står sammen.»

Under de vanskelige forhold som har utviklet sig innen treindustrien, på grunn av at organisasjonsområdet ikke blev optrukket på en for tiden og forholdene praktisk måte, og derved hindret en sammenslutning av alle trearbeidere med felles interesser — uansett hvor bedriftene ligger i landet — blev det i 1934 optatt forhandling mellom Bygningsarbeiderforbundet og Treindustriarbeiderforbundet om en sammenslutning av de 2 forbund. Av Landsorganisasjonens representant, herr E. Volan, som deltok i disse forhandlinger blev det hevdet, «at for å samle hele treindustrien i et forbund fikk man først få en sammenslutning med Bygningsarbeiderforbundet, for så siden når tiden var inne å utskille trearbeiderne fra Bygningsarbeiderforbundet og danne et selvstendig Treindustriarbeiderforbund omfattende samtlige trearbeidere, som ikke har sin arbeidsplass direkte knyttet til et bygg».

En blev snart klar over ved denne forhandling at Bygningsarbeiderforbundet i lengden ikke kunde tilfredsstillende de mangeartede arbeidsgrener som treindustrien omfatter — og som er spredt i småbedrifter rundt om i hele vårt vidstrakte land — og som ingen som helst forbindelse har med byggeplassen.

Men det må være innlysende at en sådan omvei, med de oprevne stridigheter som vil følge, for så senere å rive treindustrien løs er forkastelig og ødeleggende. En må også være opmerksom på at ved en eventuell utskillelse av treindustrien, efter flere års indre oprivninger, vil det da som nu være avdelinger innen denne industri som vil protestere og gjøre vanskeligheter. En kan her trekke en sammenligning med hvordan organisasjonsprocenten sank blandt trearbeiderne efter at Trearbeiderforbundet blev oppløst i 1923.

Treindustriarbeiderforbundets landsmøte i 1935 forkastet forslaget om sammenslutning av Norsk Bygningsarbeiderforbund og Norsk Treindustriarbeiderforbund med overveldende flertall, og sterkt og klart fastslo at treindustriens arbeidere utover landet ikke hadde noget med bygningsarbeide å gjøre, da byggeplassen

ikke er deres arbeidsplass. Det blev fastslått at i følge kongressens beslutning av 1923 er det arbeidsplassen som skal legges til grunn ved fastsettelsen av organisasjonsområdet for de enkelte forbund.

Efter landsmøtet i 1935 blev agitasjons- og organisasjonsarbeidet for alvor tatt opp blandt treindustriens arbeidere. Resultatet viser en fremgang fra 44 til 80 avdelinger og en stigning i medlemstallet fra 2 100 til over 4 200.

Lønnsmessig sett har også fremgangen vært ganske stor. For det vesten-fjellske Norge har vi nu opnådd en minstelønn av kr. 1.28 pr. time. For det østen-fjellske Norge ligger lønnen for fullt utlærte industriarbeidere på kr. 1.40 til 1.50 pr. time. Herunder er Oslo ikke medregnet.

Av enkelte organisasjonsfolk har det siden vært hevdet at når de to forbund ikke sluttes sammen, da får man trekke opp skille mellom Bygningsforbundet og Treindustriarbeiderforbundet således at alle trearbeidere som lager dører, vinduer, trapper, butikk- og kontorinnredninger etc. skal tilhøre Bygningsarbeiderforbundet, og de øvrige trearbeidere skal tilhøre Treindustriarbeiderforbundet.

For de som ikke er kjent med forholdene innen treindustrien høres dette nokså greit ut, men sådan som forholdene har utviklet seg innen denne industri er det helt ugjennemførlig. Treindustribedriftene har idag ikke noen bestemt avgrenset produksjon, men de fleste bedrifter utover hele landet optar bestillinger og utfører et hvilket som helst snekkerarbeide som de kan få tak på, det være sig møbler, butikk- og kontorinnredninger, teater- og kinostoler, bokreoler til biblioteker o. lign., dører og vinduer, og for øvrig alt forefallende trearbeide. Det helt almindelige er at den bedrift som lager møblene også lager det øvrige trearbeide.

Det er da innlysende at skal samtlige snekkerfabrikker og verksteder som utfører sådant arbeide tilhøre Bygningsarbeiderforbundet rykkes grunnlaget bort fra eksistensen av et Treindustriarbeiderforbund, idet det nettop er arbeiderne ved sådanne bedrifter som må danne grunnlaget for et Treindustriarbeiderforbund.

Hvis Bygningsarbeiderforbundets påstand skal tas til følge, blir treindustrien så sønderrevet at et harmonisk organisasjonsarbeide innen denne industri vilde være helt umulig.

Under henvisning til ovenstående — og kongressens beslutning om industriforbund — foreslås at kongressen fatter følgende beslutning:

1. Norsk Treindustriarbeiderforbunds virkeområde omfatter arbeidere ved alle slags trevarefabrikker, snekker- og møbelfabrikker, beitsere — møbellakkerere og møbelmalere, orgel- og pianofabrikker, kurvmøbelfabrikker, tapets- og dekoratørverksteder, rullegardinfabrikker, ski- og sportsartikkelfabrikker, gull-listefabrikker, bøkkerfabrikker, treskofabrikker, knappefabrikker, korkefabrikker, kryssfinérfabrikker og treemballasjefabrikker som ikke ifølge tidligere beslutninger er henført til Norsk Høvleriarbeiderforbunds område.
2. Medlemmer av Treindustriarbeiderforbundet har rett til å opsette arbeide som er utført på verksted eller fabrikk, dog ikke dører og vinduer.
3. I tilfelle av at Treindustriarbeiderforbundets medlemmer utfører arbeide som kommer inn under andre forbunds område må det ikke være til lavere lønn enn i vedkommende forbunds tariffer.
4. Overføringen av medlemmer må være gjennomført innen utgangen av 1938.

Oslo Treindustriarbeiderforening foreslår:

«Arbeiderne ved alle snekkerier og trevarefabrikker som ennå ikke står tilsluttet Norsk Treindustriarbeiderforbund overføres til dette forbund innen utgangen av 1938.»

Motivering:

Vi er av den bestemte mening at skal industriforbundsformen virke til sin hensikt må grensen mellom forbundene trekkes naturlig og hensiktsmessig op. Utviklingen har vist at det er behov for et Treindustriarbeiderforbund og at det derfor må være i hele fellesorganisasjonens interesse at dette forbund blir så sterkt som mulig.

En utvidelse av dette forbund med de bedrifter som naturlig hører til det, som av oss foreslått, vil ikke virke skadelig eller hemmende på det eller de forbund som eventuelt må avse medlemmer.

Når det gjelder Norsk Bygningsarbeiderforbund bør dette naturlig samle arbeiderne på byggeplassen, og verkstedsnekkere og arbeidere ved trevarefabrikker overføres til Norsk Treindustriarbeiderforbund. Der ved åpner det sig sikkert store muligheter for tilslutning til Norsk Bygningsarbeiderforbund av Norsk Murerforbund, idet Murerforbundet finner det urimelig at Norsk Bygningsarbeiderforbund skal opta snekkere utenfor byggeplassene. Vi føler oss derfor sikker på at ved å vedta vårt forslag trekkes det op klare og greie linjer som vil bortrydde de aller fleste av de tvister som er mellom Norsk Bygningsarbeiderforbund og Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Norsk Bygningsarbeiderforbund foreslår:

Som bekjent besluttet siste fagkongress at Norsk Treindustriarbeiderforbund og Norsk Bygningsarbeiderforbund skulde sammensluttet til et forbund.

Efter de opplysninger som forelå, og slik som man betraktet situasjonen den gang, var det all grunn til å tro at sammenslutningen vilde bli vedtatt av begge forbund. Det viste sig imidlertid senere at forslaget om sammenslutning ikke blev vedtatt av Norsk Treindustriarbeiderforbunds landsmøte. Efter denne tid har det meldt sig tvister mellom forbundene, idet arbeidets art og organisasjonsforhold griper inn i hverandres virkeområde, fordi Norsk Treindustriarbeiderforbund ikke følger den retningslinje og organisasjonsbasis som er optrukket for dette forbunds virkeområde, ifølge kongressens beslutning om industriforbundsformen i 1923. Sekretariatets vedtak i 1928 og tvistenevndens kjennelse av 12. november 1935, gående ut på:

1. «Bygningsnekkere, arbeidere ved trevarefabrikker og snekkerverksteder hvis hovedbeskjeftigelse kan henføres til bygningsproduksjon, sorterer under Norsk Bygningsarbeiderforbunds virkeområde.
2. Arbeidere ved trevarefabrikker og snekkerfabrikker hvis hovedbeskjeftigelse er fremstilling av møbler og trevarearbeider som ikke kan henføres til bygningsproduksjonen, sorterer under Norsk Treindustriarbeiderforbunds virkeområde.»

Twistenevndens avgjørelse som var godkjent av sekretariatet, blev av Norsk Treindustriarbeiderforbund innanket for Landsorganisasjonens representantskap, som behandlet saken i møte i begynnelsen av september 1936, som *igjen* vedtok twistenevndens kjennelse av 12. november 1935 mot 14 stemmer.

Fra Norsk Treindustriarbeiderforbund forelå i samme møte følgende forslag:

1. «Twistenevndens kjennelse av 12. november 1935 annulleres.
2. Spørsmålet om grenseskille mellom Norsk Bygningsarbeiderforbund og Norsk Treindustriarbeiderforbund utredes av en organisasjonskomité og forelegges neste kongress til avgjørelse.
3. I mellomtiden innstilles all tvist mellom de 2 forbund.»

Dette forslag opnådde bare 14 stemmer i representantskapet. Representantskapet fastslo ved denne votering at Treindustriarbeiderforbundet var bundet av twistenevndens kjennelse i saken.

Da fagkongressen i 1923 besluttet at fagorganisasjonen skulde bygge på industriforbundsformen, og som følge derav at Treindustriarbeiderforbundet blev oppløst, var det ganske naturlig at arbeiderne ved bygningssnekkeriene blev tilsluttet Bygningsarbeiderforbundet, både på grunn av arbeidets art og at produktene blev benyttet i bygningssbransjen.

Efter 1923 har utviklingen i treindustrien som i andre industrier delvis forandret produksjonsforholdene, og en god del av de verksteder som da var møbelsnekker-verksteder, har enten helt eller delvis gått over til å fremstille produkter til bygningsindustrien, såsom dører, vinduer, trapper, kontor- og butikk-innredninger.

Da Møbelindustriarbeiderforbundet i 1927 besluttet å omdanne sitt forbund til et Treindustriarbeiderforbund som tok sikte på at bygningssnekkerne også skulde stå tilsluttet dette forbund, blev dette ikke godkjent av sekretariatet, som tvertimot opsatte detaljerte bestemmelser som fastslår at bygningssnekkeriene skal stå i Bygningsarbeiderforbundet. Efter denne beslutning skulde det heller ikke være tvil om hvor denslags verksteder organisasjonsmessig skulde tilhøre.

Andre verksteder driver med blandet produksjon av møbler, dører, vinduer o. s. v. og for øvrig all slags innredninger. At det nu delvis bru-

kes andre materiaer og andre behandlingsmåter i butikkinnredninger utelukker ikke at det må betegnes som bygningsarbeide. Grunnlaget for å trekke op et skille mellom fag og forbund, hvis Treindustriarbeiderforbundet skal oprettholdes som eget forbund, må være:

«De verksteder som helt eller delvis fremstiller materiell eller produkter som benyttes til bygningsindustrien, overføres og organiseres i Norsk Bygningsarbeiderforbund, uansett hvilket materiell produktene utføres av. Derved skapes det større klarhet i organisasjonsforholdene og bedre oversikt over tariffer og arbeidsvilkår for denne industris arbeidere.»

Vi vil også påpeke at vi har gjentatte ganger tilskrevet Norsk Treindustriarbeiderforbund og krevet overført typiske trevarefabrikker, deriblandt 8 bedrifter i Oslo, bedrifter ved Bergen, Lillesand og flere steder, men svaret har alltid vært negativt, bl. a. protester til Landsorganisasjonen og vårt forbund.

Møbelindustriarbeiderforbundet eller Treindustriarbeiderforbundet fikk i 1923 ifølge den nye organisasjonsform optrukket sine grenselinjer basert på møbelverkstedproduksjon, og kan man idag ikke trekke grenser, selv om utviklingen har medført at de arbeidere som fremstiller produkter til benyttelse i bygningsindustrien har bedre forhold lønnsmessig sett.

Som tidligere anført er vårt prinsipielle standpunkt fremdeles at disse to forbund skal sammensluttet til et forbund og tillater man sig derfor å foreslå:

1. I henhold til tidligere kongressbeslutning sammensluttet Norsk Treindustriarbeiderforbund og Norsk Bygningsarbeiderforbund til ett forbund.
2. Hvis ikke sammenslutningen av hensyn til Norsk Treindustriarbeiderforbunds siste landsmøtebeslutning på det nuværende tidspunkt kan finne sted, må alle de arbeidere i bedrifter der helt eller delvis fremstiller produkter som benyttes til bygningsmateriell, og ennå står i Norsk Treindustriarbeiderforbund, straks overføres til Norsk Bygningsarbeiderforbund.
3. Det samme gjelder for tariffenes vedkommende.

Fra organisasjonskomitéen.

De vesentligste årsaker til de mange tvistespørsmål i denne branche må søkes i at det ikke blev helt klart fastslått hvilket virkeområde Møbelindustriarbeiderforbundet skulde ha da forbundet skiftet navn og tok navnet Treindustriarbeiderforbundet og i at en rekke bedrifter dri-

ver blandet produksjon og til dels med opsetning og innredningsarbeide på byggene.

Prinsipielt vilde en hel sammenslutning være å anbefale, men da Treindustriarbeiderforbundet henviser til sitt landsmøtes vedtak i saken kan man for tiden ikke komme lenger enn å søke å tilrettelegge de klareste mulige grenseregler.

Organisasjonskomitéen har her tatt opp det av Lars Evensen fremsette forslag ved de direkte forhandlinger med forbundene. Dette bygger på tidligere vedtak i sekretariatet, Tvistenevnden og representantskapet. Av hensyn til de mange tvister er organisasjonskomitéen av den opfatning at man bør fastslå detaljert de forskjellige bestemmelser som kan anvendes i de ulike tilfelle.

Komitéen foreslår:

I. Treindustriarbeiderforbundets virkeområde:

Arbeidere ved snekkerverksteder og trevarefabrikker, (som ikke er undtatt nedenfor) møbelfabrikker, orgel- og pianofabrikker, kurv- møbelfabrikker, rullegardinfabrikker, skifabrikker, sports- og leketøifabrikker, (fremstilles vesentlig av tre) gullistefabrikker, tresko- og lestefabrikker, knappefabrikker, korkefabrikker, tapets- og dekoratørverksteder, radiokassefabrikker, tønnefabrikker og bødker- verksteder og andre bedrifter som naturlig hører inn under treindustrien og sogner til foranstående produksjonsgrener, skal stå tilsluttet Treindustriarbeiderforbundet.

II. Undatak:

- 1. Ved de trevarefabrikker og verksteder hvor det største antall arbeidere er beskjeftiget med bygningsproduksjon — fremstilling av dører, vinduer, trapper eller artikler til faste innredninger i kjøkken, butikk og lignende — samt bygningsnekkere, skal stå tilsluttet Bygningsarbeiderforbundet.*
- 2. Selvstendige kassefabrikker, samt kassefabrikker og maskin- snekkere som beskjeftiges direkte i forbindelse med sagbruk eller høvleri, skal stå tilsluttet Høvleriarbeiderforbundet.*
- 3. Hvis en fabrikk eller verksted omlagrer sin produksjon som ikke er av midlertidig art, skal arbeiderne etter 2 måneder overføres til det forbund som representerer den nye arbeidsgren.*

III. Grense- og tvisteregeler:

- 1. Ved bedrifter med blandet produksjon regnes opsetning og innredningsarbeide til bygningsarbeide og skal vanlig utføres av Bygningsarbeiderforbundets medlemmer. Men medlemmer av*

Treindustriarbeiderforbundet har rett til å opsette bonede, malte, polerte og syrebehandlede trearbeider eller butikks- og kontorinnredninger, som er utført på det verksted vedkommende er ansatt. (Dog ikke dører, vinduer og trapper).

2. *I de tilfelle hvor Treindustriarbeiderforbundets medlemmer utfører arbeider, som nevnt i p. 1, må det ikke være på lavere vilkår enn fastsatt i Bygningsarbeiderforbundets tariff for samme arbeide. Før sådant arbeide påbegynnes gir vedkommende arbeider varsel herom til sin forening.*
3. *Omtvistede arbeidergrupper må ikke organiseres før avtale er truffet eller tvisten er avgjort.*
4. *Hvad angår opprettelse av tariff i det omhandlede område, forutsettes at forbundene følger de regler som er fastsatt i Landsorganisasjonen om opprettelse av tariff i grenseområder.*
5. *Behandling av tvister om foranstående skjer efter Landsorganisasjonens gjeldende vedtak herom således at en tvist først søkes løst ved forhandling mellom de interesserte foreninger. Opnåes ikke enighet føres forhandlingene videre av forbundene og saken kan på vanlig måte ankes inn for sekretariatet.*

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Bygningsindustrien.

Norsk Bygningsarbeiderforbunds Industrigruppe i Trondheim foreslår:

- «1. Nybyggningsarbeider samt større forandrings- og tilbyggningsarbeider av enhver art som utføres av eller for industrielle bedrifter og kommuner, skal utføres efter lønns- og arbeidsvilkår som er godkjent av Norsk Bygningsarbeiderforbund.
2. De arbeidere som er beskjeftiget med sådant arbeide skal stå tilsluttet Norsk Bygningsarbeiderforbund.
3. Medlemmer av andre forbund må ikke påta sig til utførelse bygningsarbeide av nogen art, til ringere lønn- og arbeidsvilkår enn hvad som er fastsatt i overenskomster som er opprettet av Norsk Bygningsarbeiderforbund.»

Motivering vil bli gitt på kongressen.

Forbundet tiltrer forslaget.

Porsgrunn Bygningsarbeiderforening foreslår:

«Ved de større bedrifter skal det medtas i overenskomsten at nybygg og større reparasjoner tilfaller bygningsarbeiderne og utføres efter denne tariff.»

Bygningsarbeidernes forening Hamar & Omegn innbyr fagkongressen til å fatte beslutning ad mere bestemte grenseområder når det gjelder Norsk Skog- og Landarbeiderforbund og Norsk Bygningsarbeiderforbund om organisasjonsretten og tariffretten for utøvere av bygningshåndverket på landsbygden og de større tettbebyggede strøk og industrier i denne branche.

Sten-, jord- og cementarbeidernes forening i Oslo foreslår:

Kongressen i 1923 vedtok at industriforbundsformen skulde gjennomføres. Efterfølgende kongresser har gjentatt og understreket vedtaket. Likeså er understreket både forbundenes — og medlemmenes — plikt til å respektere og underordne sig kongressens vedtak.

Efter 14 års forløp er disse beslutninger ikke helt gjennomført. Vi har fremdeles en rekke fagforbund, og forholdene innen enkelte industrier og forbund er i adskillige tilfeller blitt verre i stedet for bedre.

Rasjonaliseringen og den tekniske utvikling med nye arbeidsmetoder (maskiner) og i mange tilfelle nye materialer har ofte skapt strid om retten til å utføre de nye arbeider.

For bygningsindustriens vedkommende er for øvrig forholdet, at arbeidsgivere (fabrikker og verksteder) i mange tilfelle lar fabrikkens eller verkstedets arbeidere utføre bygningsarbeide, for på den måte å få dette utført til lavere priser enn N.B.A.F.'s og dets avdelingens overenskomster og avtaler. Arbeidet blir derved utført underbetalt. Dette gjelder ikke minst for det ikke faglærte og håndverksbeskyttede bygningsarbeide.

En del arbeidsgivere i bygningsindustrien foretrekker også ofte fortrinsvis arbeidere fra andre industrier og forbund. De regner — helt riktig — med, at disse ikke kjenner bygningstariffenes lønnsbestemmelser og forsøker på denne måte å skaffe sig billigere arbeidskraft, enn gjeldende overenskomster gir adgang til.

For de ikke faglærte bygningsarbeidere er forholdet — bl. a. i Oslo's omegn — at andre industriers arbeidere i stor utstrekning har rykket inn på bygningsindustriens område. Avtaler er inngått om lavere priser og overenskomster opprettet med bestemmelser om dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn i N.B.A.F.'s og dets avdelingens avtaler og overenskomster. Dette er hvad man kaller organisert lønnstrykk.

Sandtak og pukkverk, som har sin hovedleveranse til bygningsindustrien bør i likhet med f. eks. teglverk — henhøre under N.B.A.F.'s virkeområde. I Oslo's omegn er lønns- og arbeidsvilkår lite tilfredsstillende ved mange av disse bedrifter. Og bare en organisasjonsmessig sammen-

slutning med de øvrige bygningsarbeidere gjennom N.B.A.F. vil kunne rette på misforholdet. En konsekvent gjennomførelse av industriforbundsformen må nødvendigvis medføre at veianlegg, grøftnings- og planeringsarbeide, i forbindelse med byggearbeide for øvrig, må sortere under N.B.A.F.'s virkeområde. Herved opnåes bl. a. at den slags arbeide blir utført etter ensartede lønnsbestemmelser. Fordelen — rent organisasjonsmessig sett — ved at alle arbeidere på en byggeplass, eller innenfor et utparselleringsfelt eller byggebelte har samme lønn for samme arbeide er sikkert innlysende. De nuværende forhold medfører altså at der ofte opstår grensetvister, til dels av meget ondartet karakter og i alle tilfelle til stor skade for fagbevegelsen.

Fagkongressen må derfor gjøre et generelt vedtak i dette spørsmål slik at man i fremtiden kan undgå slike skadelige indre stridigheter. I henhold hertil foreslår vi at kongressen fatter følgende beslutninger:

«1. Alt nybyggningsarbeide:

- a. Nybyggningsarbeide så vel som tilbygnings- og forandringsarbeider, som utføres av eller for industrielle bedrifter, stat eller kommune.
  - b. Veianlegg, grøftnings- og planeringsarbeide samt alt annet arbeide i forbindelse med nybygning innenfor et utparselleringsfelt eller som utparsellerer for salg av tomter til nybygning.
  - c. Sandtak og pukkverk, som har sin hovedleveranse til nybygg henhører under N.B.A.F.'s virkeområde og de arbeidere som er beskjeftiget med sådant arbeide skal stå tilsluttet N.B.A.F.
2. Lønns- og arbeidsvilkår for dette arbeide skal fastsettes og godkjennes gjennom overenskomster opprettet mellom N.B.A.F. og vedkommende bedrift.
3. a. Almindelige reparasjoner og vedlikeholdsarbeide ved industrielle bedrifter, som kan utføres uten stans i vedkommende bedrift — eller dens enkelte avdelinger — kan utføres av bedriftens egne arbeidere. Men lønns- og arbeidsbetingelser for øvrig må være de samme som gjelder for bygningsarbeide på vedkommende sted.
    - b. Som vedlikeholdsarbeide regnes *ikke* almindelig planeringsarbeide, omlegning av veier og gårdsplasser, grøftningsarbeide samt gulver i verksteds- og fabrikkbygninger o. l.
  4. a. Blir det mellom N.B.A.F. og et annet forbund opnådd enighet om at sistnevnte forbunds medlemmer kan utføre bygningsarbeide som gjelder gjenopbygning eller utvidelse av fabrikkbygninger etc. skal lønns- og arbeidsbetingelser i tilfelle godkjennes av N.B.A.F.
    - b. Arbeidere, tilsluttet andre forbund må, hvis de søker arbeide innen N.B.A.F.'s virkeområde, først henvende sig til dette forbund, eller dets avdeling på vedkommende sted for å skaffe sig de nødvendige opplysninger om gjeldende lønns- og arbeidsvilkår.»

Fra organisasjonskomitéen.

Kongressen 1934 vedtok:

I.

Nybygningsarbeide, større forandringer eller tilbygningsarbeide som utføres av eller for industrielle bedrifter, stat eller kommuner, henhører under Bygningsarbeiderforbundets virksomhetsområde.

II.

Er der mellom Norsk Bygningsarbeiderforbund og et annet forbund opnådd enighet om at sistnevnte forbunds medlemmer kan utføre bygningsarbeide som knytter sig til gjenopbygninger eller utvidelse av fabrikkbygninger, skal arbeidet ikke utføres på ringere vilkår enn fastsatt i Bygningsarbeiderforbundets avtaler.

III.

Angående tvisten mellom Norsk Bygningsarbeiderforbund og Norsk Kommune- forbund om organisasjonsforholdet for rørleggerne ved Oslo Gassverk oprettholdes landsorganisasjonens representantskaps avgjørelse.»

Hvad angår de spørsmål som er nevnt i punkt 1 b i forslaget fra Oslo Sten-, jord- og cementarbeidernes forening blev en lignende sak behandlet av Tvistenevnden 10. oktober 1936 som avsa følgende kjennelse:

- «1. a. Anlegg av veier som er nødvendig for å skaffe hoved- og gjennomgangsveier til utparsellerte strøk (villabebyggelse og byggekommuner), og gravning av grøfter for vann- og kloakkledninger som utføres i forbindelse med nevnte veianlegg henhører under Norsk Arbeidsmannsforbunds virkeområde.
1. b. I byggekommuner og i strøk som utparselleres til bebyggelse og hvor kommunens institusjoner (f. eks. vannverk) utfører arbeidet med fremførelse av de forskjellige ledningsarbeider, såsom: vann, kloakk, gass- og lys, — sorterer dette arbeide under Norsk Kommuneforbunds virkeområde.
2. Arbeider av den art som nevnt under punkt 1. a. som skal utføres på godseier Løvenskiolds utparselleringsfelt på Ullernåsen sorterer under Norsk Arbeidsmannsforbunds virkeområde.
3. For det påbegynte grøftarbeide (forlikforslagets punkt 2) opgjøres efter den nugjeldende akkordtariff for Oslo Sten-, jord- og cementarbeideres forening for tilsvarende arbeider.
4. Under henvisning til kongressens vedtak om opprettelse av tariffer i grenseområder pålegger sekretariatet Norsk Arbeidsmannsforbund at det må bringe sine tariffbestemmelser vedrørende akkordarbeide for utførelse av de her omhandlede arbeider i samsvar med de gjeldende akkordbestemmelser i Norsk Bygningsarbeiderforbund.
5. Forbundene må over alt hvor der skal reises tariffkrav i grenseområder henholde sig til kongressens vedtak herom.»

Organisasjonskomitéen vil til de innsendte forslag bemerke: Hvad angår forslagene om nybygningsarbeider, forandrings- og tilbygningsarbeider så er komitéen av den mening at den ordning som blev truffet

av kongressen i 1934 stort sett har virket tilfredsstillende og vil foreslå den opprettholdt. Man vil bare feste oppmerksomheten ved at i de tilfelle bedriftens egne arbeidere har påbegynt et arbeide og det reises tvist om dette, må det ikke stoppes, — men man må straks varsle vedkommende forbund for å få klarlagt forholdet.

Med hensyn til forslaget fra Bygningsarbeidernes Forening på Hamar vedrørende avgrensning til Skog- og Landarbeiderforbundet, så er komitéen oppmerksom på at det er ført direkte forhandlinger mellom forbundene om denne sak.

Forslaget fra Sten-, Jord- og Cementarbeidernes Forening i Oslo berører en rekke spørsmål som det til dels er en godkjent ordning for og til dels er det av så detaljert art at det er meget vanskelig å treffe generelle bestemmelser.

Hvad angår forslagets punkt 1 a er det besvart ovenfor. Punkt b omhandler utperselleringsfelter og det henvises til Tvistenevndens avgjørelse om at hoved- og gjennomgangsvier skal sortere under Arbeidsmannsforbundet som organiserer de øvrige veiarbeidere i landet. Komitéen vil ikke foreslå noen endring heri.

Arbeidere ved sandtak som leverer sand til bygningsvirksomheten står idag vesentlig i Bygningsarbeiderforbundet. For pukkverkene vedkommende er de besluttet å sortere under Arbeidsmannsforbundet. De fleste pukkverk leverer pukk til forskjellig bruk. Skal det foretas noen deling etter foreningens forslag må dette avgjøres i hvert enkelt tilfelle.

Almindelig reparasjons- og vedlikeholdsarbeide utføres idag vesentlig etter de retningslinjer foreningen foreslår i punkt 3 a. Med hensyn til lønns- og arbeidsvilkår for medlemmer av andre forbund, som utfører bygningsarbeide, henvises til bestemmelsen om opprettelse av tariff i grenseområder.

Med henvisning til foranstående foreslåes:

Kongressens vedtak av 1934 vedrørende nybyggningsarbeider m. v. og gjenopbygning eller utvidelse av fabrikkbygninger samt Tvistenevndens avgjørelse av 10. oktober 1936, opprettholdes.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Trikotasjearbeidernes organisasjonsforhold.

Fra Norsk Tekstilarbeiderforbund.

Dette spørsmål har også gjentagne ganger vært behandlet av Landsorganisasjonen og to ganger av tvistenevnden nemlig i 1928 og 1932. Da Norsk Tekstilarbeiderforbund ble stiftet ble det avholdt en konferanse

hvor også representanter for Landsorganisasjonen var til stede og hvor spørsmålet om trikotasjearbeidernes organisasjonsforhold blev behandlet. En del av disse, særlig Oslo, stod tilsluttet Norsk Skredderforbund, mens arbeiderne ved en del fabrikker utover landet, særlig på Vestlandet, var tilsluttet Norsk Arbeidsmannsforbund sammen med de øvrige tekstilarbeidere. Skredderforbundets daværende formann hadde intet å innvende imot at trikotasjearbeiderne blev organisert i tilslutning til Tekstilarbeiderforbundet og agitasjonsarbeide blev også optatt av dette. Imidlertid viste det sig meget vanskelig å få disse organisert, men efter hvert kom det nogen.

Det opstod da tvist mellem Skredder- og Tekstilarbeiderforbundet om organiseringen av trikotasjearbeiderne, idet man henviste til at det ikke var opsatt nogen protokoll fra møtet i 1924. Spørsmålet blev da innbragt for tvistenevnden som avsa følgende kjennelse:

«De arbeidere som er beskjeftiget ved bedrifter som selv har spinneri eller reveri og farveri, eller alle deler, skal organiseres i tilslutning til Tekstilarbeiderforbundet.

Arbeidere ved bedrifter som innfører ferdigstrikket (vevet) trikotasje og bare utfører syningsarbeide, skal organiseres i Skredderforbundet.

Spørsmålet om overføring av trikotasjearbeiderne i Oslo skal behandles av arbeiderne selv før overføring finner sted.

De to forbund plikter å opta et intimt samarbeide med hensyn til tariffforholdet, slik at det ene forbund ikke skader det annet forbunds lønnsbevegelser.»

I henhold til denne beslutning fortsatte vi agitasjonen blandt trikotasjearbeiderne, men nogen større tilslutning blev det ikke.

Efter hvert som vi fikk større tilslutning kom imidlertid Beklædningsarbeiderforbundet og krevet at de skulde ha eneretten til å organisere trikotasjearbeiderne til tross for tvistenevndens avgjørelse. Da vi ikke kunde være enig i dette innbragte så Beklædningsarbeiderforbundet spørsmålet på nytt for tvistenevnden. Denne, som ikke hadde samme sammensetning som første gang, avsa en ny kjennelse:

- «1. Alle arbeidere ved trikotasjefabrikker organiseres i tilslutning til Norsk Beklædningsarbeiderforbund.
2. Alle arbeidere ved tekstilfabrikker organiseres i tilslutning til Norsk Tekstilarbeiderforbund.
3. Ved bedrifter som kan karakteriseres som blandene bedrifter (trikotasje og tekstil) skal det forbund som representerer hovedmassen av arbeiderne organisere alle arbeidere ved bedriften.
4. Overføringer av medlemsskapet efter de her optrukne linjer finner sted innen 1. april 1933.
5. De to forbund plikter å opta et intimt samarbeide med hensyn til tariffforholdet, slik at det ene forbund ikke skader det annet forbunds lønnsbevegelser.»

Denne innstilling blev i sekretariatet forkastet med 7 mot 5 stemmer. Beklædningsarbeiderforbundet innbragte så saken for representantskapet, som efter å ha påhørt Volans sakkyndige erklæring om at trikotasje ikke er tekstil, vedtok Tvistekomiteéns beslutning med 42 mot 27 stemmer.

Vi tror dog at representantskapet la mest vekt på selve ordlyden i kongress-beslutningen av 1923, og at det var denne som var avgjørende for flertallet. Ti å uttale sig om hvorvidt trikotasje er tekstil eller ikke er et sådant representantskap ikke kompetent til.

Denne strid har pågått siden og på siste kongress blev det vedtatt at det skulde forhandles videre om dette spørsmål, men dette er ikke blitt gjort, således at man idag står på samme stilling som på siste kongressen.

Når man ved sakens siste behandling i 'Tvistenevnden kunde komme til at trikotasje ikke er tekstil, må dette skrive sig fra at ingen av medlemmene har spor av kjennskap til vår industri. Denne påstand som fremkom fra Beklædningsarbeiderforbundet, at vårt forbund avslutter overenskomster til lavere lønninger enn dette gjør, er ikke riktig, hvilket vi også har bevist ved de overenskomster som er oprettet.

Når man skal avgjøre om trikotasje er tekstil eller ikke, mener vi at man må se på forholdene og hvordan disse er i andre land. Over alt hvor det eksisterer trikotasje- og tekstilfabrikasjon, og hvor der er arbeiderorganisasjoner, står disse organisert i samme forbund. Det forekommer intet sted at man skiller disse to industrier ad og hvis man ser på den fremstilling som er gitt av arbeidsbyrået i forbindelse med spørsmålet om 40-timersuken i tekstilindustrien finner man også at de har foretatt utredning her og opregnet de industrier som kommer inn under tekstil.

Her er trikotasje tydelig nevnt på den måte at dette tilhører tekstilindustrien fra produksjonens påbegynnelse og til denne går ut av fabrikken som ferdigpakket vare.

Det er altså bare her i Norge at Landsorganisasjonen har truffet avgjørelsen om at trikotasje ikke er tekstil. Nu er konvensjonen om 40-timersuken vedtatt for Tekstilindustrien.

I Arbeidsbyråets utredning skulde også trikotasjearbeiderne omfattes av denne. Hvilket forhold kommer man så i her for denne gren av industrien, når den ikke er tekstil. Da må den efter vårt skjønn heller ikke omfattes av konvensjonen om 40-timersuken.

Vi tillater oss derfor å foreslå for kongressen:

1. At arbeidere ved trikotasjefabrikker, som spinner, strikker, vever, farver o.s.v. skal organiseres i tilslutning til Tekstilarbeiderforbundet.

2. Arbeidere ved bedrifter eller forretninger som innfører ferdigvevede eller strikkede varer og som bare utfører syingsarbeide skal organiseres i Beklædningsarbeiderforbundet.
3. De i Beklædningsarbeiderforbundet værende medlemmer ved bedrifter som spinnerier, veverier o.s.v. overføres snarest til Norsk Tekstilarbeiderforbund.

Norsk Beklædningsarbeiderforbund foreslår:

«Kongressen pålegger Norsk Tekstilarbeiderforbund at den straks overfører til Norsk Beklædningsarbeiderforbund de trikotasjearbeidere som er tilsluttet Norsk Tekstilarbeiderforbund.»

Motivering:

I 1919 blev Trikotasjearbeidernes Forbund tilsluttet Norsk Skræderforbund efter henstilling fra Landsorganisasjonens sekretariat.

Da Norsk Tekstilarbeiderforbund gikk ut av Norsk Arbeidsmannsforbund og stiftet sitt eget forbund i 1924, var det to mindre foreninger av trikotasjearbeidere som var med fra Norsk Arbeidsmannsforbund.

Da overenskomstene var høist forskjellige for det samme arbeide, benyttet arbeidsgiverne sig av dette forhold ved tariffrevisjonene, og denne to-delning av en gruppe arbeidere for øvrig, virket uheldig, blev spørsmålet om disse arbeideres overføring til vårt forbund, innbragt for Tvistenevnden i 1932, som fattet følgende beslutning.

- «1. Alle arbeidere ved trikotasjefabrikker organiseres i tilslutning til Norsk Beklædningsarbeiderforbund.
2. Alle arbeidere ved tekstilfabrikker organiseres i tilslutning til Norsk Tekstilarbeiderforbund.
3. Ved de bedrifter som kan karakteriseres som blandede bedrifter (trikotasje og tekstil) skal det forbund som representerer hovedmassen av arbeiderne organisere alle arbeidere ved bedriften.
4. Overføringer av medlemsskapet efter de her optrukne linjer finner sted innen 1. april 1933.
5. De to forbund plikter å opta et intimt samarbeide med hensyn til tariffforholdet, slik at det ene forbund ikke skader det annet forbunds lønnsbestemmelser.»

Innstillingen blev forkastet av sekretariatet med 7 mot 5 stemmer, men vårt forbund innbragte spørsmålet for representantskapet, som med 42 mot 27 stemmer vedtok tvistenevndens avgjørelse.

Efter denne avgjørelse har Norsk Tekstilarbeiderforbund fortsatt med organiseringen av trikotasjearbeidere ved bedriften Christensens Trikotasjefabrikk Drammen, og da han beskjeftiger 500 arbeidere, står ca. en halvpart av trikotasjearbeiderne i hvert av disse forbund.

Det har i de senere år foregått en utvikling innenfor trikotasjeindustrien som har medført at den har optatt en hel del av den produksjon som er tariff-festet innenfor Konfeksjonsindustrien. Dette skulde ytter-

ligere tilsi at disse arbeidere naturlig hører hjemme i Beklædningsarbeiderforbundet.

Kongressen må derfor pålegge Norsk Tekstilarbeiderforbund straks å overføre trikotasjearbeiderne til Norsk Beklædningsarbeiderforbund og sørge for at pålegget blir respektert.

Organisasjonskomitéens innstilling nedenfor:

Veivokterne og veiarbeiderne.

Østfold Maskin- og Veivokterforening, avd. 16 av N. A. F. foreslår:

«Fagkongressen optar til behandling og fatter beslutning om at alle veiarbeidere og veivoktere skal organiseres i tilslutning til et forbund. Forslaget er senere behandlet og tiltrådt av veiarbeidernes stedlige styre i Østfold.»

Motivering.

Vi mener at det er uholdbart i lengden at en del veiarbeidere skal stå organisert i Skog- og Landarbeiderforbundet og en del i Kommuneforbundet, når størsteparten av veiarbeiderne er organisert i Norsk Arbeidsmannsforbund. Kommuneveivokterne i landkommunene her er i stor utstrekning uorganiserte, der mener vi der bør bli en forandring så at vi får anledning til å organisere dem og ta dem inn i veiarbeiderforeningene.

Furnes- og Ringsaker Veiarbeiderforening foreslår:

«Da forholdet med organiseringen av de kommunale veivoktere i to eller flere forskjellige forbund, virker uheldig for samarbeidet, henstilles det til kongressen å ta en beslutning om hvor disse arbeidere skal høre hjemme, så de kan bli samlet i ett forbund.»

Ovenstående forslag er enstemmig vedtatt.

Norsk Arbeidsmannsforbund foreslår:

*Ad organisasjonsforholdet for
veivoktere og vedlikeholdsarbeidere
ved bygdeveier med statsbidrag.*

I en årrekke har det fra Norsk Arbeidsmannsforbund vært utført et planmessig arbeide for organisering av alle arbeidergrupper ved veiarbeidsdriften og derved skape grunnlag for forbedring av denne store arbeidergruppes lønns- og arbeidsvilkår.

Efter at Norsk Skog- og Landarbeiderforbund blev stiftet i 1927 og fikk innflytelse på organisasjonsforholdene på landsbygden i sin alminnelighet og på arbeidsforholdene i landkommunene, blev en stor del av

arbeiderne på bygdeveier (den kommunale veiarbeidsdrift) organisert i tilslutning til dette forbund.

Såvel Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, som Norsk Arbeidsmannsforbund blev forholdsvis snart opmerksom på at det ikke var mulig å kunne ivareta veiarbeidernes interesse tilfredsstillende hvis veiarbeiderne fortsatt skulde være opdelt i 2 eller flere forbund, da de uansett om de beskjeftiges ved Statens, fylkets eller kommunenes veiarbeidsdrift har samme arbeidsgiver og administrasjon, Fylkesveistyret med Fylkesveikontor og administrerende overingeniør for forvaltning av det av Stortinget gitte veibudgett til hvert fylke.

For å bringe en ensartet ordning i organisasjonsforholdet, samt ensartede lønns- og arbeidsbestemmelser, blev det efter konferanse med representanter for arbeiderne ved veiarbeidsdriften, Norsk Arbeidsmannsforbund og Norsk Skog- og Landarbeiderforbund i 1930 enstemmig besluttet at Norsk Arbeidsmannsforbund skal overta organiseringen, samt ordningen av lønns- og arbeidsvilkår for arbeiderne ved veiarbeidsdriften.

I overensstemmelse med denne beslutning blev ca. 500 medlemmer overført fra N.S.L.F. til N.A.F.

For å bringe endelig orden i organisasjonsforholdet blandt veiarbeiderne, var der til Landsorganisasjonens kongress i 1934 innsendt flere forslag, bl. a. et fra Vedlikeholds- og veiarbeidernes gruppe av N.S.L.F., (se kongressprotokollen side 106 og 107) som foranlediget at saken blev forelagt organisasjonsutvalget, som fremmet følgende innstilling til kongressen:

«Veivoktere og vedlikeholdsarbeidere, hvis hovedbeskjeftigelse knytter sig til dette arbeide, organiseres i tilslutning til Norsk Kommuneforbund.»

Under sakens behandling på kongressen blev det fra representanter for N. A. F. protestert mot organisasjonsutvalgets innstilling, som gikk ut på at arbeiderne ved veiarbeidsdriften fortsatt skulde være opdelt i 2 forbund. Dette førte til at saken blev utsatt, idet følgende forslag blev vedtatt:

«Angående veivokternes og vedlikeholdsarbeidernes organisasjonsforhold foreslåes at saken utgår av dagsordenen og at der snarest optas forhandlinger mellem Norsk Kommuneforbund om den fremtidige organisasjonsform, og resultatet av forhandlingen forelegges sekretariatet innen utgangen av februar 1935.»

På grunnlag av kongressens beslutning blev det optatt forhandling mellem Norsk Arbeidsmannsforbund og Norsk Kommuneforbund uten at enighet blev opnådd, hvorfor tvisten blev oversendt Landsorganisasjonens tvistenevnd.

Saken blev behandlet i møter i tvistenevnden den 22. og 29. mars 1935, hvor tvistenevnden innstilte for sekretariatet å fatte følgende beslutning:

- «1. Veivoktere og veivesenarbeidere, fast ansatt i by- eller landkommune organiseres i Norsk Kommuneforbund.
2. Veivoktere og veiarbeidere ansatt i eller beskjeftiget for en fylkeskommune skal stå i Norsk Arbeidsmannsforbund.
3. Alle vei- og anleggsarbeidere for øvrig organiseres i Norsk Arbeidsmannsforbund.
4. I de tilfelle hvor en by eller landkommune igangsetter et nyanlegg eller utbedringsarbeide av vei, må tariffkravene fremmes i forståelse med Norsk Kommuneforbund, så eventuell støtte kan påregnes fra de arbeidsgrupper som er nevnt i punkt 1.»

Tvistenevnden og sekretariatets avgjørelse førte til at *veivoktere* som er ansatt på bygdeveier (den kommunale veiarbeidsdrift) som var medlemmer av Norsk Arbeidsmannsforbund skulde overføres til Kommuneforbundet, mens vedlikeholdsarbeiderne, (timelønnsarbeidere eller hjelpearbeidere for veivoktere som ikke er fast ansatt) og anleggsarbeidere ved bygdeveier skal stå tilsluttet Norsk Arbeidsmannsforbund. Et forhold som etter Arbeidsmannsforbundets og flertallet av veiarbeidernes mening er helt uholdbart og som vil bidra til en spaltning av veiarbeidernes organisasjon og veiarbeidernes faglige og økonomiske interesser.

For om mulig å skape grunnlag for en ensartet og samlet organisasjon av arbeidere ved veiarbeidsdriften, blev der på foranledning av veivoktere tilsluttet Norsk Arbeidsmannsforbund, av N. A. F., holdt en konferanse i Oslo den 21. og 22. februar 1937, hvor der møtte en representant for veivokterne i hvert enkelt fylke, samt forbundets styre og 2 representanter for Norsk Kommuneforbund.

Som retningslinje for organisering av veivoktere og vedlikeholdsarbeidere, hvorom det ennå er tvist, vedtok Veivokterkonferansen følgende:

- I. Veivoktere ved stats- og riksveier, samt veivoktere ved fylkes- og bygdeveier, som vedlikeholdes med bevilgning fra stat og fylke, organiseres i tilslutning til Norsk Arbeidsmannsforbund.
- II. Vedlikeholdsarbeidere, derunder de i den maskinelle bedrift, som beskjeftiges på de under I. nevnte veier, organiseres sammen med veivoktere i vedlikeholdsdistriktene.
- III. Den foreningsmessige oppbygning søkes så langt det er praktisk gjennomførlig ordnet på den måte at veivoktere og vedlikeholdsarbeidere distriktvis i felles foreninger.
- IV. I fylker og avdelingsingeniørdistrikter, der kommunikasjonene gjør det praktisk mulig og hvor der allerede består selvstendige vedlikeholdsarbeiderforeninger, kan disse foreninger opprettholdes.

V. Riksveivoktere som er tilsluttet fellesforeninger av vedlikeholdsarbeidere og anleggsarbeidere, og som har sine lønns- og arbeidsvilkår fastsatt direkte av Staten, kan om så ønskes formidle samarbeidet for ivaretagelse av spesielle interesser gjennom et for hvert fylke av riksveivoktere valgt gruppestyre på 3 medlemmer.»

I anledning Veivokterkonferansens beslutning har Norsk Kommuneforbund protestert og henviser til sekretariatets tidligere beslutning.

Norsk Arbeidsmannsforbunds styre har derfor behandlet saken på ny og vil i overensstemmelse med forbundets opfatning og den beslutning som en landsomfattende konferanse av representanter for veivoktere, har hatt fremme følgende forslag for kongressen:

«Samtlige arbeidergrupper ved veiarbeidsdriften, derunder anleggsarbeidere, veivoktere, vedlikeholdsarbeidere samt arbeidere ved den maskinelle drift ved Statens og fylkenes veiarbeidsdrift, samt arbeidere og veivoktere ved kommunenes veiarbeidsdrift forsåvidt angår bygdeveier som bygges eller vedlikeholdes med bevilgning fra Staten eller fylket, organiseres i tilslutning til Norsk Arbeidsmannsforbund.»

Norsk Kommuneforbund foreslår:

«Overensstemmende med organisasjonsutvalgets forslag og premisser til fagkongressen 1934, skal veivoktere og vedlikeholdsarbeidere hvis hovedbeskjeftigelse knytter sig til dette arbeide, organiseres i tilslutning til Norsk Kommuneforbund (kongressprotokoll 1934, side 118—119.)»

Motivering:

Organisasjonsutvalget gav til kongressen 1934 følgende *riktige* motivering for sitt forslag om at veivoktere og vedlikeholdsarbeidere skulde stå tilsluttet Norsk Kommuneforbund:

«Angående de til organisasjonsutvalget oversendte forslag vedrørende organisasjonsforholdet for veivokterne og arbeiderne ved veivedlikeholdet kan organisasjonsutvalget ikke anbefale at det for disse arbeidere opprettes eget forbund.

Organisasjonsutvalget er av den opfatning at veivokterne, hvad enten de er ansatt av kommunene, fylker eller Staten, bør organiseres i tilslutning til Norsk Kommuneforbund. Det vesentlige antall veivoktere er nemlig ansatt i kommuner eller fylker, og for riksveienes vedkommende administreres også vedlikeholdet av fylkesveikontorene. Det er således kommunene eller fylkene som inntar og avskjediger veivokterne. Disse arbeideres tariff-forhold bør derfor søkes ordnet sammen med tariffene for kommunenes eller fylkenes øvrige arbeidere og funksjonærer.

På samme måte bør man forholde sig både i organisasjonsspørsmål og i fastsettelse av arbeidsvilkårene for de arbeidere som antas til vei-

vedlikehold forsåvidt denne beskjeftigelse kan betraktes som vedkommendes hovederhverv.

I land-distrikter hvor arbeidere inntas i tilfeldig veivedlikeholdsarbeide, bør vedkommende ha adgang til å stå i den organisasjon hvis virkeområde omfatter vedkommendes hovedbeskjeftigelse.

Under henvisning til foranstående vil organisasjonsutvalget anbefale kongressen å vedta følgende beslutning:

Veivoktere og veivedlikeholdsarbeidere hvis hovedbeskjeftigelse knytter sig til dette arbeide, organiseres i tilslutning til Norsk Kommuneforbund.»

Organisasjonskomitéens innstilling nedenfor.

Transportarbeiderne.

Kjemisk Industriarbeiderforbund foreslår:

Idet vi henviser til forrige kongress' behandling av denne sak, tillater vi oss å fremsette følgende forslag:

«Under henvisning til fagkongressens beslutning i 1923 angående organisasjonsformen omlegning til industriforbund, vil kongressen uttale:

Transportarbeidere som er fast knyttet til en hovedindustri og som har hele sin virksomhet i en bedrift innenfor en bestemt industri, skal tilhøre vedkommende industriforbund.»

Transportarbeiderforbundets stedsstyre, Stavanger, foreslår:

«Alle yrkeschauffører, uansett bedrift eller industri, skal organiseres i tilslutning til Norsk Transportarbeiderforbund.

Motivering:

Når vi til tross for fagkongressens beslutning av 1923 som slår fast at grunnlaget for fagorganisasjonens opbygging skal være arbeidsplassen, fremsetter forslaget, har det sin grunn i de vanskeligheter vi møter under vårt daglige arbeide i organisasjonen.

Det at en større bedrift har en eller et par chauffører, og disse blir med i overenskomsten for de øvrige arbeidere, skaper for oss en uensartethet i lønns- og arbeidsforholdene som i høi grad vanskeliggjør vårt arbeide med opprettelse av overenskomster for våre medlemmer.

Det forekommer også i stor utstrekning at disse chauffører ikke engang blir med i organisasjonen, og således blir gående uorganisert.

Forbundsstyrets innstilling: Forslaget oversendes sekretariatet.

Rogaland faglige Distriktsorganisasjon foreslår:

«Alle yrkeschauffører organiseres i tilslutning til Norsk Transportarbeiderforbund.

Transportarbeiderforbundet foreslår:

Fagkongressen i 1934 vedtok at det skulde optas forhandlinger mellom Transportarbeiderforbundet og Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund om disse forbunds organisasjonsområde. Forhandlingene skulde avsluttes innen 1. april 1935.

Overensstemmende med vedtaket blev forhandlinger optatt, men forbundene nådde ikke fram til et resultat som kunde danne grunnlag for et felles vedtak i organisasjonsspørsmålet. Dermed er også grunnlaget for kongress-vedtaket i 1934 blitt svekket. Den nu forestående kongress må derfor fullføre det arbeide som er påbegynt.

Hertil kommer utviklingen på arbeidsmarkedet for øvrig, som gjør det nødvendig at forholdet til samtlige grense-forbund blir optatt til nærmere utredning.

Prinsipielt har Transportarbeiderforbundet tatt det standpunkt at en sammenslutning mellom N. T. F. og N. H. K. F. bør finne sted på grunn av de mange tangeringspunkter. Det kan vel nu sies at en sådan sammenslutning for tiden ikke er aktuell. N. H. K. F. har oparbeidet sig så særegent organisasjonsfelt — blandt funksjonærene — og har på dette område lagt et grunnleggende arbeide og fått en så stor tilslutning, at en omlegning av selve organisasjonsapparatet på det nuværende tidspunkt bare vil kunne sinke denne utvikling. — På den annen side er det riktig at et forbund med sådan utvikling og med de mange vanskelige grenser i forhold til andre organisasjoner, får sitt område anvist så nøiaktig som mulig. Dermed forringes faren for forvirring med senere tvister og overføringer. Det er også uheldig at tvister om rett til å opprette overenskomster for arbeidergrupper opstår midt i en tariffsituasjon, slik som nu har funnet sted.

Det er imidlertid ikke på bare dette felt vårt forbund savner klare linjer i organisasjonsspørsmålet. Det gjelder også bl. a. leievognmennene. Det er en ny faktor som er opstått i arbeidslivet. De optrer som supplement til transportarbeiderne innen alle virkeområder. Transportarbeiderforbundet har ca. 1 500 av disse organisert. Men det finnes kanskje et stort antall organisert i tilknytning til andre forbund. Nettop på grunn av sin ulike beskjeftigelse og sin suppleringsvirksomhet, må det være riktig at disse organiseres i ett forbund — Transportarbeiderforbundet.

Den veldige vekst i bensin- og oljebranchen gjør det likeledes nødvendig å fastslå disse arbeideres organisasjonsforhold.

Til slutt bør det fattes vedtak om at overenskomster som opprettes innenfor områder hvor organisasjonslinjene er uklare, ikke må stenge andre forbunds interesser ute. Uten at det er full forståelse mellom de forskjellige forbund, må det ikke sluttet avtaler med et så vidløftig omfang som «samtlige arbeidere» eller «personalet» ved en nærmere angitt bedrift eller bedriftsgruppe. Dette kan bety at hele grupper stenges ute fra sine naturlige tariff-oppgjør.

Ved nyorganisering må det likeledes herske full forståelse mellom organisasjonene om hvilket forbund de organisasjonsvillige skal stå tilsluttet. I tvisttilfelle bør det alltid konfereres på forhånd.

I henhold til denne motivering innbyr Transportarbeiderforbundet kongressen til å fatte følgende vedtak:

I.

1. Transportarbeidere direkte knyttet til en hovedindustri blir å organisere i tilknytning til vedkommende industri- eller fagforbund.
2. Kontor- og butikkfunksjonærer samt personale knyttet til et lager i direkte forbindelse med butikk, organiseres i Norges Handels- og Kontorfunksjonærens Forbund. I dette forbund organiseres også funksjonærer ved engros-lagere når de utelukkende utfører kontorarbeide.
3. Visergutter organiseres som regel i N. H. K. F. I de tilfelle funksjonærene ikke er organisert, kan viserguttene organiseres i tilknytning til vedkommende industri- eller fagforbund.
4. I henhold til kongress-vedtaket av 1923 organiseres de øvrige transportarbeidere i Transportarbeiderforbundet. Med de undtagelser som foran er nevnt, vil dette forbund således kunne opta:
  - a) alle lager-, tomt- og pakkhusarbeidere,
  - b) visergutter knyttet til transportvirksomheten,
  - c) alle chauffører og bilmedhjelpere (også ved industrier og fag som har spesiell omsetnings-, salgs- og transportavdelinger utenfor bedrifts-området),
  - d) oljeselskapers og bensinstasjoners arbeidere og betjening,
  - e) losse- og lastearbeidere,
  - f) kranførere og fortollere uansett arbeidsgiver, når arbeidet er knyttet til transportarbeidet for øvrig.
5. Alle leievognmenn organiseres i Transportarbeiderforbundet (undtagen de som er knyttet til skog og landbruk).

II.

1. Ved nyorganisering i grenseområder mellom to forbund konfereres med vedkommende forbund på forhånd om organisasjonsforholdene.
2. Ved opprettelse av overenskomster skal et hvert forbund sørge for at disse ikke får større omfang enn vedkommende forbunds organisasjonsområde.

3. Overenskomster som opprettes av industri- eller fagforbund, må påsees ikke å inneholde bestemmelser som i nogen tid av overenskomstperioden er svakere enn vedkommendes hovedforbunds tariffer for vedkommende fag eller arbeide.

Fra organisasjonskomitéen.

De spørsmål som foreligger vedrørende trikotasjearbeiderne, veiarbeiderne og transportarbeiderne må sees i et visst sammenheng og komitéen foreslår den samme behandlingsmåte i disse saker.

Komitéen vil bemerke til de foreliggende forslag og motiveringer:

Ad trikotasjearbeiderne.

Dette spørsmål har vært under behandling to ganger i Tvistenevnden og endelig i Landsorganisasjonens representantskap. Det forelå også for kongressen 1934, men blev utsatt for at forbundene skulde forhandle direkte om saken. Det bør også sees i forbindelse med sammenslutningen av disse forbund. En sammenslutning vilde sannsynlig eliminere alle tvister som ikke er berørt av tariffene. Det enkleste vilde derfor være å henvise til tidligere vedtak hvad angår sammenslutningen og kreve dette gjennomført straks.

Organisasjonskomitéen foreslår imidlertid saken oversendt den komité som foreslåes opnevnt til å behandle de under dette avsnitt nevnte tvister, slik at befaringer og undersøkelser kan foretas. Det forutsettes at forbundene hver opnevner et medlem til komitéen.

Ad Veivokterne og veiarbeiderne.

Også denne sak er behandlet av Tvistenevnden uten at det efter forbundenes mening er opnådd en tilfredsstillende ordning.

Dette spørsmål er meget komplisert og forskjellige alternativer kan velges. Det som efter komitéens mening må være det viktigste er å få en praktisk organisasjonsform, som faller sammen med disse arbeideres tariff-forhold. Men det vil være meget vanskelig å foreta nogen endring i de nuværende organisasjonsforhold uten at det vil gripe inn i tidligere vedtak. Saken bør derfor inngående behandles og de undersøkelser foretas som er nødvendige for helt å få klarlagt de forskjellige spørsmål.

Det har ikke vært mulig for organisasjonskomitéen å foreta disse undersøkelser og saken foreslåes oversendt den nedenfor nevnte komité.

Det forutsettes at Arbeidsmannsforbundet og Kommuneforbundet hver opnevner 1 representant i komitéen.

Ad Transportarbeiderne.

Det forslag som foreligger fra Transportarbeiderforbundet er i hovedtrekkene bygget på de vedtak og bestemmelser som nu er gjeldende. Men forslaget omfatter så mange nye spørsmål og grupper at organisasjonskomitéen ikke kan anbefale det vedtatt i den foreliggende form, da en ikke har full oversikt over den virkning det kan få for mange andre forbund. Komitéen foreslår forslaget oversendt til den foreslåtte komité til videre behandling.

I disse spørsmål er mange forbund interessert, men sannsynlig er Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund mest berørt og bør sikres representasjon i komitéen. Om andre forbund skal delta i behandlingen av visse spørsmål avgjøres av sekretariatet i de enkelte tilfelle.

Med henvisning til foranstående foreslår organisasjonskomitéen:

1. *De innsendte forslag vedrørende trikotasjearbeiderne, veivokterne, veiarbeiderne og transportarbeiderne oversendes den i punkt 2 nevnte komité.*
2. *Til å behandle forannevnte spørsmål opnevner sekretariatet en tremannskomité. Ved behandlingen av de forskjellige saker velger de interesserte forbund hver 1 representant, således at komitéen blir bestående av 5 medlemmer.*
3. *Komitéen skal ved forhandlinger søke å opnå enighet mellom forbundene. De spørsmål som det ikke opnåes enighet om, forelegges Landsorganisasjonens representantskap, som avgjør saken med bindende virkning.*

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Kommunearbeiderne.

Norsk Kommuneforbund foreslår:

«Ved utførelse av ordinært kommunalt arbeide som ledes og administreres av en kommune eller en kommunal etat, skal medlemsskapet for arbeidere og tjenestemenn henføres til Norsk Kommuneforbund.»

Motivering:

Ved fagkongressens beslutning av 1923 er det klart fastslått at alt ordinært kommunalt arbeide skal høre inn under Norsk Kommuneforbunds virksomhetsområde. Dette er også under henvisning til industriforbundsprinsippet riktig og formålstjenlig. I forhold til kommunene som arbeidsgivere bør det derfor være således at det kun er ett forbund i Landsorganisasjonen som har medlemmer og som står som part i over-

enskomster når det gjelder ordinært, kommunalt arbeide som ledes og administreres av kommunene.

Dermed følges ett av de prinsipper som ligger til grunn for beslutninger om industriforbundsformen, nemlig at overfor en arbeidsgiver skal det kun være en organisasjon.

Fra organisasjonskomitéen,

I sekretariatets premisser for organisasjonsomlegningen til kongressen 1923 heter det bl. a.: «Kommuneforbundet bør omfatte alle arbeidere og funksjonærer ved kommunenes bedrifter, videre politi, brandvesen, veivesen og sykehusbetjening m. v.»

Efter organisasjonskomitéens mening har man fulgt disse retningslinjer. Det fremgår ikke av Kommuneforbundets forslag hvilke avvikelser har funnet sted som skulde tilsi nødvendigheten av påny å fastslå dette forbunds virkeområde.

Organisasjonskomitéen er klar over at det har foregått en sterk utvikling i organisasjonen fra 1923 til nu og at fagorganisasjonens ramme er betraktelig utvidet. Dette har medført at mange nye grupper, som man overhodet ikke hadde tenkt på i 1923, nu er kommet til fagorganisasjonen, og en viss tilpasning må derfor finne sted.

Med henvisning til foranstående foreslår komitéen:

Det prinsipielle grunnlag av 1923 for Kommuneforbundets virkeområde oprettholdes.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Organisasjonsforholdene for fagorganisasjonens funksjonærer.

Norsk Kommuneforbund foreslår:

- a) Medlemsskapet for personalet som er beskjeftiget i forbundenes og fagforeningenes virksomhet henføres til samme forbund hvor de er ansatt og vedkommende fagforening tilhører.
- b) Medlemsskap for personalet i Landsorganisasjonen, samorganisasjonene o. l. virksomhet henføres til Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund.
- c) Sekretariatet vedtar beslutning om hvilken fremgangsmåte det skal anvendes ved fastsettelse av lønns- og arbeidsvilkår for personale som nevnt under a) og b).»

Motivering:

Alt arbeide som knytter sig til fagorganisasjonens og arbeiderbevegelsens virksomhet er i større eller mindre grad et *tillitsarbeide*, uansett hvilken beskjeftigelse man har.

Efter de vedtatte organisasjonslinjer er den nuværende ordning

således at hvis f. eks. et forbund går til *ansettelse* av en sekretær, skal vedkommende medlemsskap være i Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund. *Velges* der en sekretær, opprettholdes medlemsskapet i vedkommende forbund. Sammenligningen er til stede for en rekke andre stillingers vedkommende.

Når det gjelder arbeids- og organisasjonsforholdene for personale som er knyttet til arbeiderbevegelsen, kan man ikke trekke fullstendig sammenligning med personale i privat virksomhet. Et forbunds forretningsutvalg eller hovedstyre kan ikke være utsatt for at der inntrer konfliktssituasjoner med derav følgende blokade ved at et eller annet forbund griper inn og iverksetter sådan.

Ethvert forbundsstyre og landsstyre står til ansvar overfor sitt forbunds landsmøte på samme måte som Landsorganisasjonens sekretariat og representantskap står til ansvar overfor kongressen. Det er derfor prinsipielt riktig at overfor ethvert arbeids- og lønnsforhold som vedrører et forbunds personale og virksomhet må der finnes frem til avgjørelser under hensyntagen til det samlede ansvar for fagorganisasjonen.

Medlemsskapet for personalet bør derfor være i det forbund hvor de er ansatt. Det samme bør være tilfelle for personale som er ansatt i fagforeninger.

Ad. c. Hva dette punkt angår er det tilsiktet at sekretariatet treffer beslutning om på hvilken måte man skal gå frem når det gjelder fastsettelse av lønns- og arbeidsvilkår.

Man har tenkt sig at såfremt personalet og den forening innen forbundet det står tilsluttet, ikke blir enige om et forretningsutvalg eller hovedstyre, bør tvisten avgjøres ved voldgift, hvor f. eks. enhver av partene velger sin representant og opmannen opnevnes av sekretariatet.

Fra organisasjonskomitéen.

Organisasjonskomitéen er enig i det syn som Kommuneforbundet fremholder.

Når det gjelder ordningen av lønns- og arbeidsvilkårene for funksjonærene i fagorganisasjonen må man komme bort fra den noget skjematisk fremgangsmåte som har vært anvendt den siste tid. Disse spørsmål må sees i samband med den ordning som vil bli truffet av kongressen vedrørende forholdet mellom fagorganisasjonen og arbeiderforetagender.

Hvad angår medlemsskap i fagorganisasjonen for personalet i forbund og fagforeninger er det komitéens opfatning at de fleste funksjo-

nærer som har merkantil utdannelse hadde medlemsskap i Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund før de blev ansatt i fagorganisasjonen og at dette har vært godkjent.

Komitéen foreslår:

Den nuværende ordning med hensyn til medlemsskap i fagorganisasjonen for personalet i forbund og fagforeninger opprettholdes.

Sekretariatets flertall, Hindahl, Aase, Larsson, Strandlie, Næss, Kiil og Raaen tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Sekretariatets mindretall, Nordahl, Torbjørn Henriksen, Tranmæl, Rasmussen, Vestad og Flateby stemmer for det innsendte forslag fra Norsk Kommuneforbund.

Forskjellige forslag om overføring av avdelinger m. v.

Evje Nikkelverks Arbeiderforening foreslår:

1. Samtlige smeltehytter ved bergverkene overflyttes fra Norsk Arbeidsmannsforbund til Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund.
2. For smeltehyttene i bergverksindustrien opprettes egen overenskomst, og stemmer smeltehyttens arbeidere særskilt over denne og avgjør spørsmålet uavhengig av de øvrige overenskomster. »

Motivering:

Arbeiderne ved smeltehyttene står nu organisert i Norsk Arbeidsmannsforbund og kommer inn under overenskomstene for bergverkene. Hyttearbeiderne er i avgjort mindretall, og deres krav vil under enhver tariffrevisjon komme i en særstilling i forhold til bergverkene.

1. Når vi foreslår disse arbeidere overflyttet til Kjemisk Industriarbeiderforbund, så er det av den grunn at arbeidet i smeltehyttene ikke har nogen annen forbindelse med bergverksarbeide enn at produktet som er frembragt i gruben foredles i smeltehyttene. Vi mener at vi her kommer i samme stilling som f. eks. arbeiderne ved smelteovnene ved aluminiumsverkene.
2. Når vi foreslår egen overenskomst for smeltehyttenes arbeidere, så er det av ovennevnte grunner. Vi finner det urettferdig at vi skal tas med i en overenskomst som vi med vårt ringe antall ikke kan øve nogen synderlig innflytelse på, og hvor våre særkrav av den grunn ikke finner gehør. Ved smelteverket på Evje, for å ta et eksempel, er arbeidstiden 5 og 6 måneder årlig, men vi har den samme ferieprocent som de arbeidere som driver året rundt. Eksemplene kan forfleres, men de håper vi å få anledning til å fremlegge på kongressen:

Organisasjonskomitéens innstilling nedenfor.

Lalm Kleberstensarbeiderforening foreslår:

«Lalm avdeling blir stående selvstendig uten å være avhengig av Sel avdeling. Lalm avdeling kan enten stå fortsatt i Stenindustriarbeiderforbundet eller eventuelt bli overflyttet til Arbeidsmannsforbundet, hvor Framfjord Arbeiderforening står tilsluttet.»

Motivering:

1. Etter industriformen må deling av disse to avdelinger være aktuelle da arbeidet er fabrikkarbeide.
2. Lalm avdeling får mere forbindelse med Framfjord avdeling som arbeider i samme bransje, nemlig talkumfabrikk.
3. Disse to avdelinger, Lalm og Framfjord blir plasert i samme forbund og får samme utløpstid for sine tariffavtaler og derved undgås det usunde konkurranseforhold innen organisasjonen. Ved at disse to fabrikker utkonkurrerer hverandre under eventuelle konflikter, og undgår derved at arbeidsgiverne får anledning til å argumentere med at den ene kan betale den timelønn og den andre den. Disse argumenter fører til forveksling ved tariff-forhandlingene.

Stenindustriarbeiderforbundets hovedstyre har behandlet saken og uttaler:

«På forbundets landsmøte 1933 hadde Lalm avdeling fremmet forslag om at arbeiderne på Lalm ikke skulde ha felles tariffrevisjon med arbeiderne på Sel. Landsmøtet forkastet forslaget med stort flertall. Hovedstyret henholder sig til landsmøtets vedtak.

Med hensyn til spørsmålet om overflytning til Norsk Arbeidsmannsforbund, så er jo dette spørsmål for tiden til behandling i Landsorganisasjonen. Vårt forbund vil ikke motsette sig sådan overflytning, hvis sekretariatet finner det ønskelig.»

Organisasjonskomitéens innstilling nedenfor.

Oslo Lærarbeiderforening foreslår:

I henhold til tidligere kongressbeslutninger, med vedtak om oppløsning av Skinn- og Lærarbeiderforbundet, med overgang for garverier og lærfabrikker til Skotøiarbeiderforbundet.

Oslo Lærarbeiderforening vil i denne forbindelse foreslå garverne og lærarbeiderne overført til Kjemisk Industriarbeiderforbund.

Da det i et tidligere medlemsmøte med overveiende stort flertall er besluttet for Oslo-avdelingens vedkommende å søke om overgang til kjemisk, og nu på siste medlemsmøte den 20. januar 1938, blev det besluttet

med stort flertall å foreslå for kongressen at landets samtlige garverier og lærfabrikker overføres til kjemisk.

Vi vil motivere vårt forslag med at garveriene av idag ikke er de samme som da kongressen tok sin beslutning om overgang til Skotøiarbeiderforbundet.

Garveriene idag er helt igjennem kjemisk drevet, og våre mestere må nu studere kjemi for å kunne drive garverier, da alt i faget blir fremstillet ved bruk av kjemiske stoffer.

Vi tillater oss å henstille til kongressen, at vårt forslag må bli behandlet, hvis det lar sig gjøre, så tidlig så vi kan få avgjørelsen forelagt vårt landsmøte som vil begynne den 31. mai.

Skin- og Lærarbeiderforbundet uttaler:

«I henhold til foranstående, skal vi bare meddele, at avdelingen har 67 medlemmer av det samlede medlemstall på 600 lærarbeidere, som idag står tilsluttet vårt forbund.

For de øvrige lærarbeideravdelinger tror vi ikke dette forslag vil være aktuelt.»

Fra organisasjonskomitéen.

Til de tre foranstående forslag vil organisasjonskomitéen bemerke at de må ansees som rent lokale forslag som ikke har nogen hjemmel i prinsipielle grensetvister mellom flere forbund. De grupper det her er tale om skal ha sin organisasjonsbasis i de forbund som de nu står tilsluttet etter tidligere retningslinjer for organisasjonen.

Organisasjonskomitéen er av den opfatning at disse forslag vanskelig kan behandles på Landsorganisasjonens kongress og vil foreslå:

«Forslagene foranlediger intet vedtak fra kongressens side.»

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Ad. overføring av Lumber Arbeiderforening til Norsk Bygningsarbeiderforbund.

Norsk Treindustriarbeiderforbund tillater sig å innanke for kongressen tvistenevndens avgjørelse av 15. juli 1935 ad. overføring av Lumber Arbeiderforening til Norsk Bygningsarbeiderforbund, og som blev godkjent av sekretariatet i møte den 16. juli s. å.

På Norsk Treindustriarbeiderforbunds landsmøte i 1935 satte Lumber Arbeiderforening som betingelse for fortsatt medlemskap i Norsk Treindustriarbeiderforbund at landsmøtet skulde fatte beslutning om å opheve arbeidsledighetskassen. Landsmøtet fant at det ikke kunde

la sine beslutninger diktere av en enkelt avdeling og besluttet at ledighetskassen fortsatt skulde oprettholdes.

«Straks etter landsmøtet fikk Norsk Treindustriarbeiderforbund meddelelse fra Lumber Arbeiderforening om at et møte i avdelingen hadde fattet beslutning om å melde sig over til Norsk Bygningsarbeiderforbund fra 1. mai 1935.

Norsk Treindustriarbeiderforbund protesterte omgående mot denne fremgangsmåte, såvel overfor sekretariatet som overfor Norsk Bygningsarbeiderforbund og Lumber Arbeiderforening. Til tross for denne protest blev medlemsbøkene overført til Norsk Bygningsarbeiderforbund fra 1. mai, uten å være avmeldt fra Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Sekretariatet oversendte saken til tvistenevnden, til tross for at det ikke dreiet sig om en grensetvist. Norsk Bygningsarbeiderforbund hadde ingen rett til å få overført medlemmene og hadde heller ikke gjort krav på dem.

Saken blev optatt i tvistenevnden, hvor den blev utsatt for å foreta en befarung av bedriften. Saken blev optatt til avgjørelse den 15. juli 1935.

Av premissene i saken hitsettes:

«Efter å ha påhørt Olsens og Evsensens beretning er tvistenevnden av den opfatning at Lumber Trewarefabrikks produksjon er av den art at ikke sekretariatets avgjørelse av 20. april 1928 angående grenseskille mellom det daværende Norsk Møbelindustriarbeiderforbund og Norsk Bygningsarbeiderforbund kan påberopes til fordel for Norsk Bygningsarbeiderforbund.

Man er derfor av den opfatning at arbeiderne ved Lumber rettelig skulde tilhøre Norsk Treindustriarbeiderforbund, så lenge dette forbund oprettholdes.

Tvistenevnden må fastslå at der hvor det er tale om overføring av hele foreninger, må også i disse tilfelle medlemsbøkene utskrives fra det forbund foreningen har stått tilsluttet, og det må være enighet mellom organisasjonene om overføringen av foreningen før overføring finner sted. Dette var ikke iaktatt i foreliggende tilfelle, og på det medlemsmøte i Kristiansand den 28. april dette år hvor foreningen besluttet å søke om tilmeldelse til Norsk Bygningsarbeiderforbund forelå protest fra Norsk Treindustriarbeiderforbund (skrivelse fra Norsk Trearbeiderforbund av 26. april til Lumber Arbeiderforening, Norsk Bygningsarbeiderforbund og Sekretariatet), og Norsk Bygningsarbeiderforbunds representanter som var tilstede på møtet måtte forstå at når de uten videre gikk med på opta Lumber Arbeiderforening fra 1. mai 1935, vilde

dette skape en stor organisasjonsmessig strid. De burde ha avventet den organisasjonsmessige forhandling mellom organisasjonene og eventuelt sekretariatets avgjørelse.»

Tvistenevnden avsa sådan kjennelse:

1. Norsk Bygningsarbeiderforbund har handlet organisasjonsmessig uriktig ved å opta Lumber Arbeiderforening fra 1. mai 1935, på tross av protest fra Norsk Treindustriarbeiderforbund og uten å avvente den organisasjonsmessige behandling og avgjørelse i saken.
2. Lumber Arbeiderforenings medlemskap i Norsk Bygningsarbeiderforbund opprettholdes inntil der treffes en endelig avgjørelse om treindustriarbeidernes organisasjonsforhold.
3. Det henstilles til de 2 forbund å opta nye forhandlinger om en sammenslutning under sekretariatets ledelse.

Norsk Treindustriarbeiderforbund tillater sig å foreslå at kongressen fatter følgende beslutning:

Da Norsk Treindustriarbeiderforbund har organisasjonsretten ved Lumber Kryssfinérfabrikk tilbakeføres Lumber Arbeiderforening til Norsk Treindustriarbeiderforbund fra 1. juni 1938.

Fra organisasjonskomitéen.

Organisasjonskomitéen henviser til de av tidligere kongresser vedtatte bestemmelser for behandling av organisasjonstvister. Etter disse kan sekretariatets eller en voldgiftsretts avgjørelse i tvistesaker i visse tilfelle appelleres til Landsorganisasjonens representantskap.

I det foreliggende tilfelle er dette ikke gjort og man har ingen bestemmelse om appell til fagkongressen. I alle tilfelle er organisasjonskomitéen av den mening at saker av denne art meget vanskelig kan optas til behandling av kongressen.

Organisasjonskomitéen foreslår:

Saken optas ikke til behandling av kongressen.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Tømmerfløterne, tilsluttet Norsk Papirindustriarbeiderforbund har innsendt følgende forslag:

«De fløtere som nu står tilsluttet Norsk Papirindustriarbeiderforbund forblir i dette forbund.»

Papirindustriarbeiderforbundets forbundsstyre anbefaler forslaget og meddeler videre at fløterne ved uravstemning enstemmig har forkastet overgang til Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

Fra organisasjonskomitéen.

I henhold til tidligere kongressvedtak skal tømmerfløterne organiseres i Norsk Skog- og Landarbeiderforbund og organisasjonsbasis for disse arbeidere er dermed gitt.

Organisasjonskomitéen foreslår:

Tidligere vedtak oprettholdes.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

Rogaland faglige Distriktsorganisasjon foreslår:

Felles fagforeninger for smågrupper.

«På mindre steder organiseres smågrupper av lønnstgere i en felles fagforening. Kontingentoppgjør skjer til hvert enkelt forbund etter de organisasjonslinjer som er rådende.»

Motivering:

På mindre steder har en grupper av lønnstgere som etter de nuværende organisasjonslinjer skal tilhøre en rekke fag- og industriforbund. Vi har eksempelvis noen få kjøttindustriarbeidere, bakeriarbeidere, transportarbeidere og handelsfunksjonærer o. s. v. Det er ofte umulig å få de enkelte grupper organisert hver for sig, da det som kjent er vanskelig å få de enkelte arbeidere til å påta sig ledelsen av en liten gruppe. Ved å samorganisere de enkelte grupper i en felles fagforening kan en som regel få det nødvendige antall interesserte til å utføre arbeidet og holde organisasjonen sammen. Med hensyn til oppgjør for kontingenten og tariffspørsmål for de enkelte grupper, så lar det sig uten særlig vanskelighet løses tilfredsstillende for de enkelte forbund.

Fra organisasjonskomitéen.

Organisasjonskomitéen er av den opfatning at forslaget vanskelig kan vedtas selv om forholdene på mange steder ligger slik an at man burde få en samlet organisasjon av de små grupper. Dette må dog ordnes i hvert enkelt tilfelle i forståelse med de interesserte forbund. En rasjonell gjennomføring av industriforbundsformen vilde i mange tilfelle bedre forholdene.

Organisasjonskomitéen foreslår:

Forslaget oversendes sekretariatet og de omhandlede organisasjonsforhold behandles i hvert enkelt forekommende tilfelle.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

III. Samorganisasjonenes grenseområder og mønsterlovene for samorganisasjonene.

Kongressen 1934 vedtok om dette spørsmål:

I.

Kongressen godkjenner i prinsippet organisasjonsutvalgets, sekretariatets og samorganisasjonenes landsutvalgs inntilling angående samorganisasjonenes virke- og grenseområde, dog således at avsnittet om samorganisasjonene i Nord-Norge og Namdal utgår, idet kongressen forutsetter at sekretariatet optar spørsmålet til videre bearbeidelse efter at distriktsorganisasjonene har fått adgang til å uttale sig.

De distrikter i Nord-Norge som gjennomfører distriktsorganisasjonsformen, ydes en bevilgning av Landsorganisasjonen, tilstrekkelig stor til å ansette fastlønnet arbeidshjelp ved distriktsorganisasjonens kontor.

Sekretariatet bemyndiges til i samråd med forbundene å ansette en sekretær for Nord-Norge med det oppdrag å utføre organisasjonsarbeide for Landsorganisasjonen og samtlige forbund. Sekretærens kontor skal være i Tromsø.

Denne ordning for Nord-Norge skal ikke influere på bevilgningene til distriktsorganisasjonene.

II.

Sekretariatet optar forhandlinger med distriktsorganisasjonene sønnenfor Namdal om fastsettelse av deres grenseområder. Opnåes ikke enighet forelegges saken for representantskapet til endelig avgjørelse i henhold til sekretariatets eller representantskapets beslutninger, skal distriktsorganisasjonen ydes en bevilgning som er tilstrekkelig til å ansette nødvendig lønnet arbeidshjelp på distriktsorganisasjonens kontor.

III.

Representantskapet bemyndiges til å vedta lover for distriktsorganisasjonene.

Ved forhandlinger med samorganisasjonene er den distrikts- eller fylkesvise inndeling av samorganisasjonene gjennomført med undtagelse av Buskerud fylke, hvor det fremdeles er 2 samorganisasjoner.

Sekretariatet utarbeidet mønsterlover for samorganisasjonene som som blev vedtatt av representantskapet i 1935.

Til fagkongressen er fremmet følgende forslag:

Lillehammer og Fåberg Bygningsarbeiderforening foreslår:

«Kongressen beslutter å nedsette en komité som sammen med representanter fra samorganisasjonene optar til ny behandling spørsmålet om samorganisasjonenes grenseområder, med det for øie å få en del av de nuværende upraktiske grenseområder forandret. Grensene bør fastsettes efter de praktiske forhold og ikke som nu efter de gamle fylkesgrenser.»

Motivering:

De nuværende grenseområder har for mange samorganisasjoners vedkommende vist sig meget uhensiktsmessige, idet forholdene i mange distrikter er slike at de gamle fylkesgrenser går efter helt unaturlige områder. For Oplands vedkommende, hvor vår forening ligger, viser det sig at distriktet er altfor stort for en samorganisasjon. Når vi vet at distriktet strekker sig fra Akershus fylke og helt op til Møre fylke, så vil enhver forstå at et slikt område både administrativt og ellers er meget upraktisk i sin nuværende form.

Derimot har vi mange eksempler på at en del av andre fylker, for eks. Hedmark, naturlig sogner inn til Lillehammer og Gudbrandsdalen, og vi mener derfor at i slike samorganisasjoner som her er nevnt bør ikke Landsorganisasjonen slavisk følge de gamle fylkesgrenser, men forsøke efter beste evne sammen med representanter for Samorganisasjonene på hvert enkelt sted å finne den ordning som er mest praktisk og best tjenlig for organisasjonene utover i distriktene.

Vi kunde nevne mange eksempler fra vår samorganisasjon på den uhensiktsmessige måte den nu er oppbygget, men det vilde føre for langt. Men skulde det bli nødvendig vil vi legge frem konkrete eksempler på dette.

Hønefoss og Omegns faglige Samorganisasjon foreslår:

«Samorganisasjonen i Hønefoss blir undtatt for sammenslutningen i Buskerud, og blir stående som egen distriktsorganisasjon.»

Motivering:

Fagkongressens vedtak av 1934 i dette spørsmål om en sammenslutning til fylkesvise distriktsorganisasjoner finner vi at en slik sammenslutning for Buskeruds vedkommende vil virke uheldig og hemmende for organisasjonens utvikling, da det vil bli et for stort og tungvint apparat.

Vi vil ikke undlate å peke på at Hønefoss er et naturlig knutepunkt for de store vassdrag og skogdistrikter om Randsfjord, Ådalen, Soknedalen samt Hallingdal.

Videre henviser vi til de enstemmige uttalelser angående sammenslutning som er vedtatt i Drammen og Hønefoss.

Angående dette spørsmål fattet årsmøtet i Hønefoss og Omegns faglige Samorganisasjon den 24. mai d. å. sådant vedtak:

«Årsmøtet har på ny drøftet spørsmålet om en sammenslutning med Buskerud faglige Samorganisasjon, og må fastholde at en sammenslutning vil bli et for stort og tungvint apparat, og vil virke skadelig for organisasjonen i dette distrikt.

Men henviser videre til de forhandlinger som er ført i sakens anledning, samt til den enstemmige beslutning på Buskerud faglige Samorganisasjons årsmøte i Drammen den 5. april d. å.

Årsmøtet vil derfor foreslå for sekretariatet at spørsmålet utstår til først-kommende kongress.»

Vedtak i Drammens faglige Distriktsorganisasjon:

Representantene er enige om, at en sammenslutning vil medføre et for tungt og stort apparat, der ikke vil virke etter sin hensikt, men bli både kostbart å administrere og mindre effektivt og mobilt enn den nuværende ordning med 3 samorganisasjoner. Sammenslutningen vil føre til at foreningene på de forskjellige steder blir misfornøyd over at det sentralkontor til stadighet kan avgi den fornødne hjelp til forhandlinger, agitasjon og arrangere møter i den utstrekning som nu har vært tilfelle. Dette forhold kan virke hemmende på fagorganisasjonens vekst og daglige arbeide.

Hensikten med sammenslutningen må være å skape det best mulige apparat, uten fordyrelse i økonomisk retning, både for foreningene og hovedorganisasjonene.

Subsidiært mener man, at det muligens kan ordnes med sammenslutning således, at Kongsberg faglige Samorganisasjons distrikt legges under Drammen, og at der overlates disse organisasjoner å ordne med det rent lokale administrative forhold.

Samhold, Sarpsborg. Avd. 77 av N. P. F.

«Distriktsorganisasjonene opheves. Samorganisasjonene gjenoprettes.»

Motivering:

Da distriktsorganisasjonene ikke har den posisjon og slagkraft som den gamle ordning, er de fagorganiserte arbeidere av den opfatning at det vilde gagne hele arbeiderbevegelsen å gjenoprette samorganisasjonene.

Rogaland faglige Distriktsorganisasjon foreslår:

«Rogaland faglige Distriktsorganisasjons årsmøte 1937 foreslår for Landsorganisasjonens kongress at den omgjør representantskapets beslutning av 14. september 1935 således at tap av arbeidsfortjeneste for representantene til årsmøtet kan utredes av distriktsorganisasjonens kasse.»

Fra organisasjonskomitéen.

Det er organisasjonskomitéens opfatning, at den erfaring man har fått etter omorganiseringen av samorganisasjonene ikke skulde tilsi at det var nogen grunn til å opta samorganisasjonenes grense- og virkeområde til ny behandling på det nuværende tidspunkt.

Man er merksam på at Hønefoss er et viktig center for store distrikter og at Drammen vanskelig kan bli en naturlig organisasjonsbasis

for disse. Man finner dog ikke å kunne anbefale nogen prinsipiell avvikelse fra den vedtatte regel, men vil anbefale at sekretariatet ved forhandling med de interesserte samorganisasjoner søker å finne fram til en høvelig form for *en* samorganisasjon i Buskerud. For øvrig vil komitéen henwise til at det er tatt praktiske hensyn ved fastsettelse av grensene for de enkelte samorganisasjoner.

Hvad angår forslaget fra Rogaland faglige Distriktsorganisasjon vil man henwise til at de vedtatte mønsterlover bestemmer at «eventuell tapt arbeidsfortjeneste dekkes av foreningene». Denne ordning er gjennomført i de øvrige samorganisasjoner og man må tilstrebe å få mest mulig ensartede bestemmelser i alle samorganisasjoner. Dette var forutsetningen med de vedtatte mønsterlover.

Med henvisning til foranstående foreslår komitéen:

1. *Den distrikts- eller fylkesvise inndeling av samorganisasjonenes virke- og grenseområder opprettholdes.*
2. *De av representantskapet i 1935 vedtatte mønsterlover må overholdes av alle samorganisasjoner.*

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

IV. Organisering av de arbeidsløse og lovene for de arbeidsløses foreninger.

På de arbeidsløses landskonferanse i dagene 3. og 4. september forelå følgende forslag:

1. Landsutvalg.

Landskonferansen av de arbeidsløses foreninger foreslår for kongressen:

«De arbeidsløses foreninger velger et landsutvalg som har til oppgave å ta sig av og utrede spørsmål og saker av betydning for de arbeidsløses foreninger, formidle et landsomfattende samarbeide mellom foreningene innbyrdes og mellom de arbeidsløse og de som står på arbeidsplassen, og forøvrig søke å trekke de arbeidsløse som står utenom inn i fagorganisasjonen.

Til å bestride utgiftene til dette landsutvalg, bevilger kongressen kr. 6 000.00 pr. år i perioden. De øvrige utgifter bestrides av de arbeidsløses foreninger selv ved at de betaler en kontingent av kr. 0.02 for hvert solgte merke til landsutvalget. Av arbeidsmerker betales kr. 0.50 til landsutvalget.

Landsutvalget står under kontroll av Landsorganisasjonens sekretariat og de arbeidsløses foreninger.

Kristiansund N. Arbeidsløses Forening foreslo:

«Eget forbund for de arbeidsløse.»

2. Medlemsskap i de arbeidsløses foreninger.

Fra arbeidsløses foreninger i Oslo og Akershus forelå følgende:

«Arsmøtet i Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon den 20. og 21. mars 1937 fattet følgende enstemmige vedtak:

1. De siste års erfaringer har gjort det nødvendig å opta til drøftelse i sin helhet spørsmålet om de arbeidsløses organisering og formene for deres medlemsskap. Arsmøtet henstiller derfor til sekretariatet å nedsette en komité som består av representanter valgt av Landsorganisasjonen, samorganisasjonen og de arbeidsløses foreninger. Komitéen får i oppdrag å utrede spørsmålet og fremme forslag til førstkommende kongress.
2. Inntil spørsmålet om medlemsskap i de arbeidsløses foreninger er behandlet av kongressen, skal de arbeidsløses foreninger selv avgjøre i hvert enkelt tilfelle om hvorvidt vedkommende fyller betingelsene for å bli medlem.»

Videre blev følgende forslag likeledes enstemmig besluttet oversendt Landsorganisasjonen:

«Arsmøtet pålegger styret å innsende følgende forslag til førstkommende fagkongress til endring i mønsterlovene for de arbeidsløses foreninger:

§ 2 punkt 1 gis følgende ordlyd: Som medlemmer av arbeidsløses foreninger kan optas alle arbeidssøkende kvinner og menn. Forutsetningen for optagelse i foreningen er at de ikke har optrådt usolidarisk overfor fagorganisasjonen eller er erklærte fascistiske eller står tilsluttet fascistiske organisasjoner.»

Komitéen er enstemmig om å anbefale for landskonferansen årsmøtets forslag om nedsettelse av en komité og om forandring av § 2.

Subsidiært anbefales vedtaket om at foreningene selv avgjør hvem som skal optas.»

Stavanger Arbeidsløses Forening foreslo:

«Vi krever at alle arbeidsløse som sympatiserer med arbeiderklassen, og som anerkjenner Arbeidernes faglige Landsorganisasjons lover, kan tilmeldes de arbeidsløses foreninger.»

Haugesund Arbeidsløses Forening foreslo at paragraf 2, angående optagelse i arbeidsløses foreninger forandres i henhold til det av Oslo og Akers Arbeidsløses Forenings forslag, som tidligere er oversendt sekretariatet. Forslaget er utarbeidet av en komité nedsatt av Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon.

Sekretariatet foreslo:

«Sekretariatet velger en komité på 5 medlemmer, 2 fra de arbeidsløses foreninger, 1 fra samorganisasjonene og 2 fra sekretariatet.

Komitéen utreder og fremmer forslag til fagkongressen om de spørsmål som vedrører de arbeidsløses organisasjon. De innsendte forslag oversendes komitéen.»

Konferansen besluttet å oversende forslagene til den av sekretariatet foreslåtte komité.

Til kongressen er videre innkommet:

Greåker Arbeiderforening foreslår:

- «I. Når en arbeider får fast beskjeftigelse, eller inntas som ferieavløser eller til stadig tilbakevendende arbeide såsom vikar o. l. inntas han som medlem i den fagforening som er på vedkommende arbeidsplass. Dog må vedkommende ha vært i arbeide minst 2 måneder sammenhengende for å ha krav på å bli optatt som medlem.
- II. Arbeidere som inntas til en tilfeldig jobb, og som ikke kan regnes under den gruppe som er nevnt i punkt I kan ikke inntas eller overføres fra andre forbund, som medlemmer av N. P. F.»

Motivering:

Den beslutning som siste fagkongress fattet om at så snart et medlem av en forening av arbeidsløse får beskjeftigelse skal han overføres som medlem i den forening arbeidsplassen sorterer under, virker meget uheldig. Det har vist sig at en hel del får en midlertidig jobb, og som sådan gjør krav på å bli optatt som medlem i fagforeningen som er på vedkommende arbeidsplass. På den måte kommer man op i forhold som er helt uholdbare, idet en forening som består f. eks. av 300 medlemmer kan få ca. 150 à 200 medlemmer som har midlertidig arbeide eller bare tilfeldige jobber. Man kan lett komme op i den ting at de som har midlertidig arbeide behersker hele fagforeningen.

*Hurum Cellulosearbeiderforening. Avd. 67 av N. P. F. og
Tofte Fagforening. Avd. 48 av N. P. F.*

- 1. Alle arbeidere som inntas i bedriftene som ferieavløser, faste vikarer og andre arbeidere, hvis arbeide vanligvis strekker sig over et tidsrum av minst 14 dager ad gangen inntas som medlemmer i de foreninger som er på vedkommende arbeidsplass.
- 2. a) De under 1 nevnte arbeidere betaler ordinær kontingent for den tid de er i arbeide, samt betaler sin medlemsbok og vanlig inntredelsesavgift. Over 24 timers arbeide i en uke medfører plikt til å løse ordinært merke.
  - b) De respektive forbund tilstiller sine avdelinger et fristempel hvormed ovennevnte arbeideres medlemsbøker stemples for den tid de ikke er i arbeide. Stemplets kostende betales av vedkommende avdeling.
- 3. a) Ovenfor nevnte arbeidere har vanlige rettigheter, bortsett fra avgjørelser som er av økonomisk art eller som i sin konsekvens (indirekte) må ansees å være av en sådan art, såsom tariffoppgjør m. v.
  - b) Konfliktbidrag erholdes av ferieavløser for den tid konflikten varer i ferietiden.
  - c) Øvrige rettigheter som krav til forsikringskassen m. v. beregnes på grunnlag av den tid vedkommende har betalt ordinær kontingent.

Motivering:

1. En meget vesentlig opgave er det jo å trekke flest mulige arbeidere inn i organisasjonen, og forholdet med relativt mange uorganiserte arbeidere på arbeidsplassen er uheldig.
- 2.a) Motivering skulde være overflødig.
  - b) Avdelingene finner det meningsløst at slike medlemmer, (som man må forutsette blir gående ledige i meget lange perioder hvert år) skal påføres plikt til i sine ledighetsperioder å løse A-merker. Utgiftene til slike merker vil også bli for store for avdelingene. Et fristempel vil ikke bli nogen utgift for nogen av partene.
- 3.a) Man må ikke se bort fra at medlemmer som blir gående ledige i lange perioder lett kan få interesser som går på tvers av de øvrige medlemmers innstilling. Dette er særlig å frykte når det gjelder økonomiske spørsmål, hvorfor visse forhold må tas.
  - b) Konfliktbidrag bør være berettiget i den tid man med sikkerhet kan fastslå at konflikten er årsak til at vedkommende ikke er i arbeide.
  - c) Ved den ordning som her foreslås, betales de ovenfor nevnte arbeidere for sine rettigheter i likhet med alle andre organiserte.

Jern- og Metallarbeiderforbundets stedlige styre i Trondheim, avd. 53 av Jern- og Metall i Saltdal og Herøya Arbeiderforening foreslår:

Punkt 1 i loven av 1934 strykes og erstattes med følgende: «Som medlemmer av arbeidsløses foreninger kan optas alle arbeidssøkende kvinner og menn. Forutsetningene for optagelse i foreningene er at de ikke har optrådt usolidarisk overfor fagforeningene eller er erklærte fascister eller står tilsluttet fascistiske organisasjoner.»

Arbeidslediges Forening, Stavanger, forelår:

«Stavanger Arbeidslediges Forening krever av kongressen at den ophever det tidligere standpunkt om utelukkelse av kommunistene, da dette viser sig å stagnere vårt arbeide for bedre vilkår.

Arbeidsløses foreninger i Notodden, Rjukan, Porsgrunn og Langesund foreslår:

2. § 2, punkt 1 forandres til:

«Som medlemmer av foreningen optas så vel organiserte som uorganiserte arbeidsløse kvinner og menn. Forutsetningen for optagelse i foreningen er at de anerkjenner Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, og at de ikke tidligere har optrådt illojalt eller usolidarisk overfor fagorganisasjonen.

Arbeidsløse som står tilsluttet eller arbeider for organisasjoner som bekjemper fagorganisasjonen kan ikke optas eller bli stående i de arbeidsløses foreninger eller innregistreres individuelt i Landsorganisasjonen.»

Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon foreslår:

§ 2, punkt 1, gis følgende ordlyd: Som medlem av de arbeidsløses foreninger optas alle arbeidssøkende kvinner og menn.

Motivering:

Den form for organisering som kongressen fastslo for de arbeidsløse, har vist sig ikke å føre frem, idet det ikke har vært mulig å få ungdommen interessert i de arbeidsløses foreninger. Av hensyn til fagorganisasjonens og arbeiderklassens egen stilling er det nødvendig at spørsmålet om organisering av de arbeidsløse blir reist på ny, således at formene for organisering av de ledige blir lagt sådan an at det blir mulig å få samle ungdommen i de arbeidsløses foreninger.

Forslag fra Ålesunds Arbeidsløses Forening:

Ennvidere henvises til at de arbeidsløses foreninger ikke er likestillet de øvrige av Landsorganisasjonens medlemmer og krever derfor at § 2, 1. lov av 1934, får følgende form: Retten til medlemskap i de arbeidsløses foreninger har alle arbeidsløse kvinner og menn som oppfyller vanlige betingelser for optagelse i fagforeningene samt valgbarhet og representasjonsrett for foreningenes samtlige medlemmer.

Dalen Cementindustriarbeiderforening foreslår:

I § 2 om medlemskap foreslås at annet avsnitt får følgende ordlyd:

«Forutsetningen for optagelse i foreningen er at de anerkjenner Arbeidernes faglige Landsorganisasjons grunnsyn og retningslinjer og at de tidligere ikke har optrådt illojalt eller usolidarisk overfor fagorganisasjonen, eller står tilsluttet organisasjoner som bekjemper de samarbeidende hovedorganisasjoner innen arbeiderbevegelsen eller fascistiske organisasjoner.

Motivering:

Kongressen vedtok i 1934 bestemmelser i § 2 om også å anerkjenne Det norske Arbeiderpartis grunnsyn og retningslinjer. Erfaringen viser imidlertid at en slik bestemmelse spesielt rettet mot de arbeidsløse ikke har hatt nogen som helst betydning. Enheten og opmarsjen til våre faglige og politiske hovedorganisasjoner er idag på god vei til å bli en fullbyrdet kjensgjerning.

Den nugjeldende bestemmelse bør derfor utgå.

Inntrøndelag Veiarbeiderforening, avd. 38, N. A. F., foreslår:

Forslag § 2. Medlemskap.

«Punkt 1 i lovene av 1934 strykes og erstattes med følgende: Som medlemmer av arbeidsløses foreninger kan optas alle arbeidssøkende kvinner og menn. Forut-

setningen for optagelse i foreningen er at de ikke har optrådt usolidarisk overfor fagorganisasjonen eller er erklærte fascister eller står tilsluttet fascistiske organisasjoner.»

Rjukan Veiarbeiderforening foreslår:

De arbeidsløses lover § 2, punkt 1, forandres og får en ordlyd sålydende:

«Som medlemmer av foreningen optas så vel organiserte som uorganiserte kvinner og menn.

Forutsetningen for optagelse i foreningen er at de anerkjenner Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, og at de ikke tidligere har optrådt illojalt eller usolidarisk overfor fagorganisasjonen.

Arbeidsløse som står tilsluttet eller arbeider for organisasjoner som bekjemper fagorganisasjonen, kan ikke optas eller bli stående i de arbeidsløses foreninger eller innregistreres individuelt i Landsorganisasjonen.»

Fra avd. 41, *Hermetikkarbeidernes Forening, Ålesund*, er det innsendt forslag til forandring av § 2 i lover for de arbeidsløses organisasjon:

«Punkt 1 i lovene av 1934 erstattes med følgende: Som medlemmer av de arbeidsløses foreninger kan optas alle kvinner og menn. Forutsetningen for optagelse må være at de ikke har optrådt usolidarisk overfor fagorganisasjonen eller er erklærte fascister eller står tilsluttet fascistiske organisasjoner.»

Forbundsstyret bemerker:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget og anser det forøvrig for overflødig, idet det henvises til nuværende bestemmelse i lovens § 2, punkt 1, 2 og 3 avsnitt.

Vold Sagbruksarbeiderforening foreslår:

«§ 2, punkt 1 i loven for de arbeidsløses foreninger endres til å lyde:

Som medlemmer av arbeidsløses foreninger optas alle arbeidsløse kvinner og menn, som ikke har optrådt usolidarisk overfor fagorganisasjonen, er erklærte fascister eller står tilsluttet fascistiske organisasjoner.»

Høvleriarbeiderforbundet tar bestemt avstand fra forslaget.

3. *Distriktskonferanser og samarbeidskomité.*

Oslo og Akershus Arbeidsløses foreninger foreslo for landskonferansen:

«For å få det absolutt beste samarbeide i gang mellom de arbeidsløses foreninger, ikke bare landsomfattende, men også distriktsvis, henstiller landskonferansen til kongressen å gjennomføre den ordning som er innført i Oslo og Akershus, og anbefaler følgende forslag:

«De arbeidsløses foreninger gis adgang til, hvis mere enn halvparten av foreningene i distriktet forlanger det, å avholde distriktskonferanser når det ansees nødvendig. Distriktskonferanse skal avholdes minst en gang hvert år. I de år Samorganisasjonen har årsmøte, avholdes konferansen minst 2 måneder foran årsmøtet. Utgiftene bestrides av Samorganisasjonen.

Til distriktskonferansen har hver forening rett til å velge 2 representanter for de første hundre medlemmer. Derefter 1 representant for hvert påbegynt 500 medlemmer, dog ikke over 7 representanter. Til grunn for beregningen legges foreningens samlede medlemstall. Ingen forening må sitte med flertall på konferansen. For de arbeidsløses foreninger opprettes en samarbeidskomité i hvert distrikt. Komitéens oppgave er å utrede og klarlegge alle spørsmål som vedrører de arbeidsløses organisasjonsforhold, samarbeide og virksomhet for øvrig i deres distrikt. I samarbeidskomitéens møter bør samorganisasjonen være representert. Samarbeidskomitéen består av foreningenes formenn.»

Besluttet oversendt organisasjonskomitéen.

Stedsstyret i Bergen, Norsk Kommuneforbund foreslår:

«§ 3, punkt 2, foreslås gitt følgende forandring: Næst siste avsnitt skal lyde:

«Ved overføringen betales medlemsbokens kostende i henhold til avdelingens lover og bestemmelser.»

«§ 3, punkt 3, foreslås at næst siste avsnitt forandres derhen: «Innskrivningspenger etter vedkommende forbunds og avdelings lover eller bestemmelser.»

Motivering:

Til punkt 2 i § 3:

Det må ansees uberettiget at disse skal slippe inntredelsesavgift som alle andre må betale.

Til punkt 3 i § 3:

Den nuværende ordlyd gir adgang til for enkelte tidligere strøkne medlemmer å komme inn igjen uten å svare sine forpliktelse som andre strøkne medlemmer.

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

Norsk Bygningsarbeiderforbunds Industrigruppe, Bergen.

§ 3, punkt 2 foreslått gitt følgende forandring næst siste avsnitt skal lyde:

«Ved overføringen betales medlemsbokens kostende i henhold til avdelingens lover og bestemmelser.»

Ad § 3, punkt 3, foreslås at næst siste avsnitt forandres derhen:

«Innskrivningspenger etter vedkommende forbunds og avdelings lover eller bestemmelser.»

Motivering:

Til § 3, punkt 2:

Det må ansees uberettiget at disse skal slippe den inntredelsesavgift som alle andre må betale.

Til punkt 3:

Den nuværende ordlyd gir adgang til for enkelte tidligere strøkne medlemmer å komme inn igjen uten å svare sine forpliktelser som andre strøkne medlemmer.

Fra Samorganisasjonens landsutvalgsmøte 30. januar 1938. Tilrådt av Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon:

«Den på kongressen i 1934 vedtatte lov for arbeidsløses foreninger opprettholdes, med følgende forandring i § 10:

Punktene A. B. C. som før. Nytt punkt D. — Alle forslag og krav fattet av de arbeidsløses foreninger skal forelegges samorganisasjonens forretningsutvalg til godkjenning og eventuelt videresendelse.

Punkt D, blir e — e blir f — f blir g og g blir h.

Nytt punkt I.:

Punkt I. Distriktsorganisasjonens forretningsutvalg har rett til enhver tid å kontrollere kontingentinnbetalingen og anvendelsen av denne samt øvrige innsamlinger av enhver økonomisk art. Disse innsamlinger må foregå under samorganisasjonenes kontroll. Er det nødvendig kan Samorganisasjonene overta den hele kasserervirksomhet for kortere eller lengere tid.

Punkt J. I kongressperioden fungerer et utvalg bestående av representanter fra sekretariatet og Samorganisasjonenes landsutvalg, hvis oppgave er å foreta de endringer som måtte vise sig nødvendig tilpasset efter de forskjellige distrikter, angående de arbeidsløses foreningers organisasjonsformer.»

Forslag fra de arbeidsløses landskonferanse:

4. Kontingent for medlemmer i tilfeldig arbeide.

De arbeidsløses foreninger i Oslo og Akershus foreslo:

«Distriktskonferanse av de arbeidsløse i Oslo og Akershus den 24. mai 1937 vedtok enstemmig følgende forslag som landskonferansen anbefaler for kongressen:

Erfaringen har vist at det er en rekke medlemmer av de arbeidsløses foreninger som kan stå i tariffmessig avlønnet arbeide i kortere eller lengere tid på grunn av at overføring ikke finner sted. Disse betaler samme kontingent til foreningen som de ledige, kr. 0.10 pr. uke.

Da dette medfører slapphet organisasjonsmessig sett og da det må sies å virke meget urimelig, anbefaler distriktskonferansen overfor sekretariatet at det innføres en kontingent for disse av kr. 1.00 pr. uke for de medlemmer som tjener kr. 30.00 eller derover pr. uke. Dette mener vi er en rimelig ordning da det som

regel er disse medlemmer som skaffer mest arbeide og utgifter for foreningen. Disse inntekter benyttes til administrative og kulturelle formål.»

Besluttet oversendt organisasjonskomiteen.

Organisasjonskomitéens innstilling:

De forslag som har vært forelagt for organisasjonskomitéen kan sammenfattes til følgende hovedspørsmål:

Oprettelse av landsutvalg for de arbeidsløse, særlige lands- og distriktskonferanser, endringer i reglene for å få medlemsskap i de arbeidsløses foreninger, medlemsskap i fagorganisasjonen for arbeidere i midlertidig arbeide, kontingent til arbeidsløses foreninger for tilfeldig jobb-arbeide, betaling av innskrivningspenger, og samorganisasjonenes kontroll med de arbeidsløses foreninger.

Organisasjonskomitéen er av den mening at man på det nuværende tidspunkt ikke bør endre særlig ved det grunnlag som blev tilrettelagt av fagkongressen 1934 for organiseringen av de arbeidsløse.

Komitéen vil videre uttale at virksomheten for de arbeidsløses foreninger må sees som et ledd i den samlede arbeiderbevegelses virksomhet, og de saker som angår de arbeidsløse og deres organisasjoner bør i størst mulig utstrekning behandles innen de regulære instanser.

For å få det best mulige samarbeide i stand lokalt, vil man anbefale at det dannes lokale samarbeidskomitéer med representanter fra samorganisasjonene eller de faglige utvalg, fra de arbeidsløses foreninger og fra D. N. A.s stedlige avdeling. En sådan samarbeidskomité bør behandle de spørsmål som har særlig interesse for de arbeidsløse og utarbeide innstilling til fag- og partiorganisasjonene.

Samorganisasjonene eller de faglige utvalg bør være representert i de arbeidsløses foreningers styrer. Alle utadvendte henvendelser og krav utformes i samarbeide med forannevnte organisasjoner.

Når samorganisasjonenes landsutvalg behandler saker av særlig betydning for de arbeidsløse innkalles representanter fra de arbeidsløses foreninger fra de viktigste distrikter.

(Konferer for øvrig § 11 i lovene for de arbeidsløses foreninger.)

I de tilfelle hvor det er nødvendig å ha avvikende bestemmelser om overføring til de respektive forbund, treffes særlig ordning med sekretariatets godkjenning. En sådan ordning må i intet tilfelle fastsette en lengere frist enn 2 måneder.

Hvad angår kontingent til de arbeidsløses foreninger for de som har tilfeldig arbeide og ikke er blitt overført til vedkommende fagforening vil man anbefale at det utarbeides bestemmelser herom på de steder hvor det er aktuelt. Som grunnlag for bestemmelsene vil man an-

befale det prinsipp som ligger i forslaget herom fra Oslo og Akers Arbeidsløses Forening. Bestemmelsene utarbeides av de arbeidsløses forening og samorganisasjonen på vedkommende sted og må godkjennes av sekretariatet.

Med hensyn til medlemskap i de arbeidsløses foreninger vil man foreslå at bestemmelsen om individuell innregistrering i Landsorganisasjonen opheves således at medlemskap i de arbeidsløses foreninger gis som i andre fagforeninger. Av hensyn til at de arbeidsløses foreninger har noget egenartede oppgaver opprettholdes dog optagelsesbestemmelsene.

I tilslutning til foranstående vil man foreslå følgende lovendringer:

I § 2, punkt 1, utgår annet avsnitt sålydende: «Arbeidsløse som av politiske grunner ikke kan anerkjenne Det norske Arbeiderpartis grunnsyn og retningslinjer, men som oppfyller de vanlige betingelser for medlemskap i fagorganisasjonen, kan individuelt innregistreres i Landsorganisasjonen. — De nærmere regler fastsettes av sekretariatet.»

§ 3, første avsnitt, får følgende ordlyd: Så snart et medlem av en forening av arbeidsløse får beskjeftigelse, må vedkommende overføre sitt medlemskap til den fagforening arbeidsplassen sorterer under efter de overføringsfrister som er gjeldende i vedkommende arbeidsgren. Dog senest innen 2 måneder.

Overføringer skjer for øvrig efter følgende regler.

§ 3, punkt 2, siste punktum får følgende ordlyd: Ved overføringen betales vanlig innskrivningspenger efter vedkommende forbunds lover og vedtak.

§ 10, punkt c, gis følgende tillegg:

Samorganisasjonenes forretningsutvalg har rett til enhver tid å kontrollere kontingent-innbetalingen og anvendelsen av denne, samt innsamlinger av enhver art. Disse innsamlinger må foregå under samorganisasjonenes kontroll. Er det nødvendig kan samorganisasjonen overta den hele kasserervirksomhet for kortere eller lengere tid.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

V. Monopoliseringstendensene.

Sten-, Jord- og Cementarbeidernes Forening i Oslo foreslår:

Ad. Monopoliseringstendensene.

Alles rett til å søke å ta arbeide og i forbindelse hermed adgang til å bli fagorganisert er i full overensstemmelse med fagorganisasjonens almindelige prinsipper. Teoretisk innebærer prinsippet muligheter for

alle å komme i arbeide. Å opheve dette prinsippet kan overhodet ikke være gjenstand for diskusjon.

En hel gjennomførelse av prinsippet er imidlertid avhengig og begrenset av de tilstedeværende arbeidsmuligheter. Uhindret og ukontrollert adgang for alle til å søke og ta arbeide kan også i mange tilfelle bli utnyttet av arbeidsgivere til såvel lønns- som arbeidspress. Farlig og ødeleggende for arbeiderne er også den mulighet, at det arbeide som forefinnes i ett bestemt yrke, blir delt på så mange at hver enkelt bare opnår noen få måneders arbeide pr. år. Arbeiderne i vedkommende yrke vil på den måte komme på en levestandard, som ligger på linje med forsorgsvesenets eksistensnivå. En mulighet, som neppe har vært forutsetningen eller er i overensstemmelse med fagbevegelsens oppgave og prinsipper. En helt tilfredsstillende løsning av dette spørsmål er ikke mulig innenfor rammen av den nuværende samfundsordning. For å borteliminere motsetningen innen arbeiderklassen og derved styrke arbeidernes slagkraft utad må arbeidet for ny og utvidet arbeidsvirksomhet forsterkes — likeså arbeidet for forkortelse av arbeidstiden.

Forholdet mellom de arbeidsløse og arbeiderne på arbeidsplassen må også reguleres på den mest mulig tilfredsstillende måte. Det bør ikke forekomme ugjennemtregelige murer med beskyttelsesforanstaltninger, likeså litt som oprivende og uhemmet konkurranse om det arbeide som forefinnes.

Mellem disse ytterpunkter må kongressen finne en middelvei, som såvidt mulig forsøker å ta hensyn — såvel til de arbeidsløse som til fagorganisasjonen og den samlede arbeiderklassens interesser.

Forutsetningen for siste fagkongress' vedtak i monopoliserings-spørsmålet var naturligvis at alle fagforeninger og forbund stod i nogenlunde samme stilling og hadde de samme vanskeligheter å kjempe med i dette spørsmål. Erfaringen viser imidlertid, at industrier, uten håndverks- og fagbeskyttelse — uten læretid og med liten eller ingen innarbeidet arbeidshevd, i perioder med stor arbeidsløshet kan bli utsatt for en masseinvasjon fra andre yrker — av såvel faglærte som ikke faglærte arbeidere, og konkurransen om arbeidet i en enkelt industri — eller en gren av denne — kan til sine tider anta faretruende dimensjoner. En konsekvent gjennomførelse av fagkongressens vedtak i dette spørsmål vil i lengden for vår forenings vedkommende — føre til økonomiske og organisasjonsmessige ødeleggende virkninger. Arbeidsledigheten blir ikke avskaffet og forholdet mellom de arbeidende og arbeidsløse blir ikke bedre. Innenfor Sten-, Jord- og Cement's arbeidsfelt er konkurransen om det forefindende arbeide blitt skjerpet, idet en vesentlig del av kon-

kurransen om arbeide er blitt koncentrert på dette ene — ikke fagbeskyttede område.

Erfaringen viser også, at der undtagelsesvis — og i tilfelle med sekretariatets godkjennelse — bør være adgang til å opprette overenskomster med bestemmelser såvel om anciennitetsprinsippet som om kun å bruke medlemmer av en bestemt fagforening eller forbund. Dette dog bare hvor det gjelder å beskytte tillitsmenn og medlemmer forøvrig mot trakassering, eller hvor det ansees påkrevet for å håndheve inngåtte overenskomster eller sikre arbeiderne rimelige lønns- og arbeidsvilkår.

I henhold hertil foreslåes:

1. Retten til å søke å ta anvist arbeide bør i almindelighet være fri for alle medlemmer av Landsorganisasjonen, under forutsetning av at arbeidet blir utført efter de lønns- og arbeidsvilkår som Landsorganisasjonen og vedkommende forbund har fastsatt og godkjent.
2. I henhold hertil:
  - a) Har alle arbeidere som er i beskjeftigelse eller får anvist arbeide rett til å få ordnet sitt medlemsskap i fagorganisasjonen gjennom den fagforening hvis virkeområde vedkommende arbeide sorterer. Undtatt fra denne beslutning er de arbeidere som har optrådt usolidarisk eller i strid med Landsorganisasjonens og/eller forbundenes beslutninger.
  - b) Kan ingen fagforening nekte overføring av medlemsskap fra andre fagforeninger og forbund. Foreninger kan heller ikke nekte utskrivning av medlemmer til overføring til andre forbund.
  - c) Må der ikke vedtas beslutninger om *ikke* å arbeide sammen med uorganiserte arbeidere, når disse ønsker å organisere sig, med mindre vedkommende har optrådt usolidarisk, eller i strid med Landsorganisasjonens og/eller forbundenes beslutninger.
3. Tariffbestemmelser om at arbeidsgivere bare skal benytte medlemmer av en bestemt fagforening eller forbund kan bare opprettes i spesielle tilfelle, hvor det kan sies å være påkrevet å få en slik tariffbestemmelse for å håndheve opprettede overenskomster og/eller sikre arbeiderne rimelige arbeidsvilkår.
4. Tariffbestemmelser angående anciennitetsprinsippet kan likeledes bare opprettes hvor det er påkrevet for å beskytte aktive organisasjonskamerater eller medlemmene forøvrig mot trakassering av vrangvillige arbeidsgivere og motstandere av fagorganisasjonene.
5. Nuværende punkt 7 i kongressens vedtak.
6. Nuværende punkt 8 i kongressens vedtak.
7. a) For de arbeidsområder hvor særlige omstendigheter gjør en generell gjennomførelse av beslutningene i monopoliseringsspørsmålet medfører opprivende strid og ødeleggende konkurranse om arbeidet og derav følgende tendens til forringelse av lønns- og arbeidsvilkår gir fagkongressen adgang til med sekretariatets godkjennelse å ta nødvendige forholdsregler for å oppnå et rimelig forhold mellom arbeidsmuligheter og arbeidssøkende. Slike forholdsregler ansees å være berettiget og fullt ut organisasjons- og klassemessig forsvarlig.

- b) Det må herved tas nødvendig hensyn til unge arbeidere. For disse må det være adgang til å bli fagorganisert, når de har fått arbeide i vedkommende industri.

Samorganisasjonenes landsutvalg og Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon foreslår:

«Fagkongressens beslutning om at enhver arbeider har rett til å søke og ta arbeide, og til å bli optatt i organisasjonen, må følges av alle foreninger. Enhver lukning av fagforeningene ansees for å være i strid med arbeiderklassens og fagorganisasjonens interesser. — Ingen fagforening må vedta regler for optagelse om overføring av medlemmer eller praktisere tariffbestemmelser som er i strid med forutsetningene for dennes vedtak. Fagkongressen vil skjerpe sin tidligere beslutning, og pålegger sekretariatet å påse at denne beslutning overholdes.»

Eskafors Arbeiderforening, avd. 369 av N. A. F., foreslår:

«Større ansvar pålegges hvert forbund til å påse at dets medlemmer ikke driver monopolisering av enkelte arbeidsgrener.»

Forslag fra Sørbygden, avd. 332 av Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

Det foreslås at de organiserte må få en fortrinsrett fremfor de uorganiserte ved alle tariff-festede bedrifter eller i alt arbeide som er tariff-festet lønninger.

Motivering:

Vi mener at skal medlemstallet i foreningene gå frem eller stå vedlike, må det settes en stopper for det som foregår nu over landsbygden. Som det er, er alle likelydende i alt tariff-festet arbeide, både organiserte og uorganiserte. Følgene uteblir da heller ikke, at de uorganiserte får arbeide i første rekke, og så blir de organiserte gående arbeidsledige. Dette er et misforhold så stort at noget må gjøres om vi skal kunne holde foreningene gående, for ingen vil organisere sig for å bli arbeidsledig.

• Vi imøteser kongressens avgjørelse med stor spenning.

Forslag fra Romedal Skog- og Landarbeiderforening:

Avd. 254, Romedal Skog- og Landarbeiderforening forlanger at Landsorganisasjonen opfordrer Norsk Skog- og Landarbeiderforbund til bedre å ivareta medlemmenes fortrinsrett ved opprettelser av overenskomster og igangsettelse av arbeider.

Skog- og Landarbeiderforbundets forretningsutvalg bemerker til forslagene fra avd. 332 og 254.

Forbundets erfaring er at det absolutt ikke innebærer nogen fordel å fastslå fortrinsrett for organiserte arbeidere. Et slikt krav vil dess-

uten naturlig og logisk føre med sig at det skapes muligheter for konkurrerende motorganisasjoner. Derimot anbefaler forbundet sterkt overfor sine avdelinger at det søkes innarbeidet fortrinsrett for de som vanligvis tidligere har vært beskjeftiget ved vedkommende arbeide.

Enkelte arbeidsgiveres forsøk på å sette arbeidere utenfor fordi de er organisert, må søkes løst ved andre midler enn ved tariffbestemmelser av den art som det her kreves.

Fra organisasjonskomitéen.

De vedtak som kongressen i 1934 tok i monopoliseringsspørsmålet, har etter komitéens mening stort sett virket tilfredsstillende, og har i almindelighet også blitt respektert av organisasjonen.

Det vil derfor være liten eller ingen grunn til å foreta særlige endringer i de prinsipielle retningslinjer som kongressen trakk op.

Det fra Oslo Sten-, Jord- og Cementarbeideres Forening innsendte forslag faller også i alt vesentlig sammen med det vedtak kongressen tok i spørsmålet.

Dette gjelder retten til å søke å ta anvist arbeide, bestemmelser om overføring og/eller ordning av medlemskap i organisasjonene, anciennitetsbestemmelser m. v.

I foreningens forslag punkt 7a henvises til spesielle forhold som innen enkelte yrker, og da særlig innen den bransje som foreningen representerer, kan spille stor rolle.

Særlig ondartet er den spekulasjon enkelte arbeidsgivere driver i arbeidsløsheten, idet de går til opsigelse av eldre, ofte mangeårig organiserte arbeidere og søker å erstatte disse med ny og billigere arbeidskraft. Disse arbeidsgiveres hensikt er å splitte samholdet mellom de arbeidsløse og beskjeftigede arbeidere, organisasjonskomitéen er derfor av den opfatning at en viss regulering er absolutt nødvendig. Denne regulering må bare finne sted etter godkjenning av sekretariatet. I kongressens vedtak punkt 6 er det nu åpnet en viss adgang for forbundene til i samråd med sekretariatet å reise krav om anciennitetsbestemmelser i tariffene. Komitéen vil dog understreke at de organisatoriske forholdsregler *alene* ikke kan løse dette vanskelige problem. Så lenge det er knapt om arbeide er monopoliseringstendenser ikke til å undgå. Hovedvekten må legges på et intimt samarbeide mellom de arbeidsløse og de beskjeftigede arbeidere når det gjelder kravene utad.

Bare ved denne felles utadvendte kamp er en i stand til å opheve de for hele arbeiderklassen så skadelige monopoliseringstendenser.

Med henvisning til foranstående vil komitéen foreslå at følgende tillegg inntas i punkt 6, første punktum: *eller andre regulerende bestem-*

meler.» og at punkt 5, siste avsnitt, endres i samsvar med endringsforslagene til lovene for de arbeidsløses foreninger § 3, således at punkt 5, siste punktum, får følgende ordlyd: *Vedkommende arbeidere må ordne sitt medlemskap til foreningen efter de overføringsfrister som er gjeldende i vedkommende arbeidsgren. Dog senest innen 2 måneder.*

For øvrig foreslår komitéen at de nugjeldende bestemmelser opprettholdes og med de foreslåtte endringer får følgende ordlyd:

1. *Alle organisasjoner tilsluttet Landsorganisasjonen pålegges ikke å hindre arbeidere i å søke og ta anvist arbeide. Betingelsene må da være at det anviste arbeide blir utført efter de bestemmelser som Landsorganisasjonen og vedkommende forbund har fastsatt.*
2. *Alle arbeidere som er i beskjeftigelse eller får anvist arbeide har rett til å få ordnet sitt medlemskap i fagorganisasjonen gjennom den fagforening under hvis virkeområde vedkommende arbeidsplass sorterer. Undtatt fra denne beslutning er bare de arbeidere som har optrådt usolidarisk eller i strid med Landsorganisasjonens og eller forbundenes beslutninger.*
3. *Ingen fagforening har rett til å nekte overføring av medlemskap fra andre fagforeninger eller forbund. Foreninger eller forbund har heller ikke rett til å nekte utskrivning av medlemmer til overføring til andre fagforeninger eller forbund.*

Forutsetningen for overføring av medlemskap er i alle tilfelle at vedkommende medlem har fått beskjeftigelse i den forenings virkeområde hvortil medlemskapet skal overføres.

4. *Beslutninger mot å arbeide sammen med uorganiserte arbeidere når disse ønsker å organisere sig er forbudt med mindre vedkommende har optrådt usolidarisk, eller i strid med Landsorganisasjonens og eller forbundenes beslutninger. I tvilstilfelle avgjøres saken med bindende virkning av sekretariatet.*
5. *Tariffbestemmelser om at arbeidsgivere bare skal beskjeftige medlemmer av en bestemt fagforening eller forbund må ikke anvendes til å hindre medlemmer av andre foreninger eller forbund til å søke og ta arbeide.*

Det samme gjelder uorganiserte arbeidere (jfr. p. 2 og 4). Vedkommende arbeidere må ordne sitt medlemskap til foreningen efter de overføringsfrister som er gjeldende i vedkommende arbeidsgren. Dog senest innen 2 måneder.

6. *Forbund som ønsker tariffmessige bestemmelser angående ansienhetsprinsippet eller andre regulerende bestemmelser, må på forhånd innhente sekretariatets godkjenning til å reise kravet.*

Sådanne tariffbestemmelser må ikke praktiseres i strid med dette vedtak.

7. *Ved regulerende bestemmelser om antallet av læregutter skal der tas hensyn til et rimelig forhold mellom læregutter og de utlærte arbeidere.*

De regulerende bestemmelser som forbundene ønsker gjennomført må på forhånd forelegges sekretariatet til godkjenning.

8. *Medlemmer som får ansettelse ved en bedrift som hører inn under et annet forbund enn vedkommende tilhører, skal overføre sitt medlemskap etter de fastsatte regler i vedkommende forbund.*

Ved overføring av medlemmer fra et forbund til et annet beholder medlemmene sine oparbeidede rettigheter med den begrensning som lovene bestemmer i det forbund hvortil medlemskapet overføres.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

VI. Samarbeidet mellom forbundene ved opprettelse av tariffavtaler.

Sten-, jord- og cementarbeidernes forening i Oslo foreslår:

1. «Forbund som akter å reise krav om tariffavtaler i grenseområder med andre forbund, plikter på forhånd å varsle vedkommende forbund og sekretariatet.
2. Overenskomster som kan skade andre organisasjoners tariffavtaler eller lønnsbevegelser, må ikke avsluttes.
3. Tvistenevndens og sekretariatet skal — ved behandling av grensetvister påse at arbeidet blir overført til det forbund, som i henhold til opprettede overenskomster, byr arbeiderne de beste lønns- og arbeidsbetingelser for utførelsen av et bestemt stykke arbeide.
4. Alle forbund og medlemmer av Landsorganisasjonen plikter å stille sig solidarisk med de arbeidere og organisasjoner, som forsøker å avverge forringelse av lønns- og arbeidsvilkår eller hindre overgrep fra arbeidsgivernes side.»

Fra organisasjonskomitéen.

Kongressen 1931 vedtok følgende:

«Nevnden (tvistenevnden) og sekretariatet skal påse at intet enkelt forbund oppretter overenskomst med arbeidsgivere som omfatter arbeidere i grenseområdene og hvor det allerede er opprettet overenskomst for arbeidere innen samme beskjeftigelse, med mindre det annet forbund på forhånd er gjort bekjent hermed.

De interesserte forbund og sekretariatet må være enig i tariffkrav som skal reises. Avtaler må ikke sluttes som kan skade andre organisasjoners lønnsbevegelser.»

På kongressen 1934 blev efter innstilling fra organisasjonsutvalget og sekretariatet følgende enstemmig vedtatt:

1. «Kongressens beslutning av 1931 om samarbeidet mellom forbundene ved inn-gåelse av tariffavtaler i grenseområder fastholdes.
2. Forbund som akter å reise krav om tariffavtaler i grenseområder med andre forbund, plikter på forhånd å varsle angjeldende forbund og sekretariatet.

Sekretariatet må påse at forutsetningen for kongressens beslutning i dette spørsmål blir gjennomført.»

Organisasjonskomitéen er merksam på at det ofte forekommer klager over at forbundene ikke følger de vedtatte bestemmelser for opprettelse av nye tariffar i grunnområdene. Særlig forekommer dette ofte i de tilfelle hvor det er tvist om medlemmene. Men dette kommer ikke av at bestemmelsene ikke er klare nok, men som regel av at forbundene ofte organiserer grupper som rettelig hører hjemme i andre forbund eller undlater å innhente opplysninger om lønns- og arbeidsforhold i vedkommende branche. Det kan nok også inntreffe at forbundene vegrer sig for å gi opplysninger.

Forutsetningen for å opna de best mulige resultater for medlemmene og undgå tvister mest mulig er at forbundene i alle tilfelle optrer fullt lojalt.

Organisasjonskomitéen finner ingen grunn til å endre de tidligere vedtak og foreslår:

«Kongressvedtakene av 1931 og 1934 angående samarbeidet mellom forbundene ved opprettelse av tariffavtaler opprettholdes. Kongressen pålegger alle organisasjonsinstanser lojalt og følge disse vedtak.»

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

VII. Behandling og løsning av tvister mellom organisasjonene.

Oslo sten-, jord- og cementarbeideres forening foreslår:

- «1. Eventuelle tvister, som måtte opstå mellom organisasjonene (foreningene og eller forbund) om overføring av medlemmer eller grupper, grensetvister, tvister om retten til arbeide m. v. skal i størst mulig utstrekning søkes løst ved direkte forhandlinger mellom vedkommende organisasjoner, om nødvendig med bistand fra Landsorganisasjonen.
2. Opnaes ikke enighet ved forhandling blir saken å forelegge en tvistenevnd på 5 medlemmer (7 medlemmer). 3 av nevndens medlemmer (varamenn) velges av kongressen og de 2 (4) øvrige velges i hvert enkelt tilfelle av de to interesserte forbund.
3. Nevnden innkaller partene til nye forhandlinger om tvistespoørsmålet og innhenter for øvrig de opplysninger som er nødvendig. Hvis heller ikke disse

forhandlinger fører frem til enighet, fremmer nevnden innstilling i saken. Denne forelegges sekretariatet, som treffer avgjørelse i saken.

4. Tvistenevndens og eller sekretariatets avgjørelse må lojalt respekteres av alle tilsluttede organisasjoner.
5. Hvis en avgjørelse medfører, at spørsmålet om et forbunds utmeldelse av Landsorganisasjonen kan bli reist, har vedkommende forbund adgang til å appellere avgjørelsen til representantskapet.»

Fra Jern- og Metallarbeiderforbundet er oversendt en skrivelse hvori forbundet anmoder om at spørsmålet om nedsettelse av en nevnd mellom de respektive forbund optas til drøftelse.

Fra organisasjonskomitéen.

Kongressen 1934 besluttet å opprettholde kongressens vedtak av 1931 sålydende:

«Efter innstilling av valgkomitéen velger kongressen en *tvistenevnd* på 7 medlemmer med 3 varamenn.

Denne nevnd behandler de tvistes spørsmål som melder sig, grensetvister, tvister om overføring av medlemmer eller grupper, tvister om retten til arbeide m. v.

Ved behandling av de enkelte tvister fratrer de medlemmer av nevnden som kan sies å være inhabile, f. eks. ved å være medlemmer av et forbund, hvis saker behandles.

Nevnden innkaller de interesserte parter til forhandling om de reiste spørsmål og innhenter for øvrig alle opplysninger som er nødvendige.

Hvis enighet ikke opnåes ved forhandling, skal nevndens innstilling forelegges sekretariatet, som treffer avgjørelse i saken.

Finner sekretariatet at det ikke vil treffe avgjørelse i en sak, kan sekretariatet for anledningen opnevne en voldgiftsrett på 5 medlemmer, som får sig saken forelagt til avgjørelse.

Kongressen uttaler at sekretariatets eller en voldgiftsretts avgjørelse må lojalt respekteres og befulges av alle tilsluttede organisasjoner.

I tilfelle hvor avgjørelse av sekretariatet eller en voldgiftsrett kan bevirke at spørsmålet om et forbunds utmeldelse av Landsorganisasjonen kan bli reist, skal vedkommende forbund ha adgang til å appellere avgjørelsen til representantskapet.»

På grunn av at en rekke saker blev sendt Tvistenevnden uten at det blev gjort noget fra forbundene for å få løst saken ved direkte forhandling vedtok sekretariatet i 1936, efter innstilling fra Tvistenevnden, følgende regler for behandling av organisasjonstvister:

1. Før sak kan innankes for Tvistenevnden skal partene ha avholdt forhandlingsmøte for å søke å bilege tvisten. Protokoll oppettes som sendes Landsorganisasjonen sammen med anken.
2. Ved behandling i Tvistenevnden skal partenes påstand fremsettes skriftlig. Helst også en kort skriftlig motivering med anførsel av bevismaterie, citathenvisninger, kildeangivelse for sine opplysninger m. v. I alle tilfelle må det bevismaterie som vil bli påberopt fremlegges og gis opplysninger om til Tvistenevnden.

3. Er Tvistenevnden i tvil, opplysningene motstridende eller uklare, eller andre ting kan tilsi at nærmere opplysninger må innhentes, foretar Tvistenevnden bedriftsbefaring.
4. Tvistenevndens innstilling sendes sekretariatets medlemmer sammen med dagsorden til sekretariatets møte og optas til behandling i samme møte.
5. I de tilfelle hvor sekretariatet finner at saken bør undergis nærmere granskning, sendes saken tilbake til Tvistenevnden. I de tilfelle hvor der er så sterk dissens i sekretariatet at et interessert forbunds sekretariatsmedlems stemme kan antas å bli avgjørende, opnevnes en voldgiftsrett.
6. For å få tvistesak inn for representantskapet må forutsetningen i kongressens vedtak være til stede.»

I premissene for disse bestemmelser heter det bl. a.:

«Kongressen fastslår klart at den endelige avgjørelse skal ligge i sekretariatets hender, enten ved direkte avgjørelse eller ved opnevning av en voldgiftsrett. Avgjørelsen skal være bindende og det er bare i undtagelsestilfelle at saken kan innankes for representantskapet. Kongressen har gitt sekretariatet et absolutt mandat til å treffe bindende beslutninger som skal respekteres av alle parter.»

Organisasjonskomitéen er enig i denne oppfatning. Forutsetningen for et tillitsfullt samarbeide mellom organisasjonene må være at alle lojalt bøier sig for en avgjørelse truffet av en i saken nøytral instans.

Ved de bestemmelser som sekretariatet har vedtatt for behandling av tvister er den forutsetning medtatt som Sten-, jord- og cementarbeidernes forening peker på i sitt forslag, nemlig at alle tvister i størst mulig utstrekning skal søkes løst ved direkte forhandlinger. Spørsmålet om å opprette tvistenevnder mellom de enkelte forbund anser organisasjonskomitéen for lite aktuell for Landsorganisasjonen. Det må i tilfelle bli en sak som ordnes ved direkte avtale mellom forbundene.

Organisasjonskomitéen finner ingen grunn til å foreslå nogen annen endring enn at det velges 7 varamenn mot før 3.

Organisasjonskomitéen foreslår:

«Kongressvedtaket av 1931 om behandling av tvister m. v. opprettholdes med den endring at det i steden for ordene «kan bli reist» i siste avsnitt settes «reises».

De av sekretariatet vedtatte bestemmelser om saksbehandlingen godkjennes.

Det velges 7 varamenn.»

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens innstilling.

VIII. Forskjellige organisasjonsspørsmål.

Fra Avis-, Bok- og Papirfunksjonærenes Forening, Oslo:

Kongressen anmoder sekretariatet om så snart som mulig å finne former som gjør det mulig for forfattere og litterære arbeidere å organisere sig i tilslutning til Landsorganisasjonen.»

Organisasjonskomitéen henviser til at dette spørsmål har vært behandlet i sekretariatet og at en komité arbeider med saken.

Det foreslås:

Forslaget oversendes sekretariatet.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens forslag.

Viserguttene organisasjonsforhold.

Arbeidernes Ungdomsfylking har innsendt følgende:

«Det veldige antall av unge visergutter og viserpiker, og bud av ymse slag, stiller oss overfor spørsmål som bare kan løses med aktiv medvirkning fra fagorganisasjonens side. Det første som springer i øinene er at denne delen av transportarbeidet, i sin nuværende form er et skrikende misbruk av ung arbeidskraft. Det er en blindgatebeskjeftigelse, som bare fører et fåtall av de unge fram til et varig levebrød. Det er derfor en viktig opgave at dette transportarbeid i stigende grad kan legges om slik at det gir levebrød for voksne mennesker, som bilførere og annet. Som det nu er holdes en mengde unge mennesker borte fra annet arbeide i de årene som skulde være deres naturlige læreår. Når de en dag må slutte i budarbeidet, er de i en alder hvor de skulde kunne livberge sig selv, men uten faglige kvalifikasjoner for et yrke. For det visergutt- og budarbeide som finnes er det en viktig opgave å trygge gode arbeids- og lønnsforhold, og de fagorganiserte arbeidere og funksjonærer må påse at visergutter (piker) og bud ikke blir utilbørlig utnyttet der de er ansatt. For å opnå dette må det i hensiktsmessige former gis disse unge mennesker fritt høve til å organisere sig.»

Organisasjonskomitéen henviser til at viserguttene organisasjons- og arbeidsforhold har vært behandlet med interesse av de interesserte forbund, men ennu står mange ting uløste. I det forslag som er innsendt fra Norsk Transportarbeiderforbund vedrørende transportarbeiderne er spørsmålet om viserguttene organisasjonsforhold medtatt.

Komitéen foreslår:

Henwendelsen fra Arbeidernes Ungdomsfylking oversendes den komité som skal behandle transportarbeidernes organisasjonsforhold.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens forslag.

Organisering av fiskerne.

Kongressen i 1934 vedtok følgende om organiseringen av de fiskere som ikke kan bli medlemmer i Norsk Sjømannsforbund:

«Kongressen bemyndiger sekretariatet i forbindelse med samarbeidskomitéen og andre instanser å undersøke hvilke alternativer som skal benyttes. Kongressen bemyndiger enn videre sekretariatet eller representantskapet til å bevilge de nødvendige midler til organisering av fiskerne.

Den endelige form forelegges Landsorganisasjonens representantskap til godkjenning.»

I Landsorganisasjonens beretninger er utførlig redegjort for det arbeide som sekretariatet har utført på dette område.

Det er organisasjonskomitéens opfatning at dette arbeide må fortsette etter de optrukne linjer og i forståelse med fiskernes egen organisasjon — Norges Fiskarlag.

Komitéen foreslår:

Kongressen bemyndiger sekretariatet til fortsatt å understøtte agitasjons- og organisasjonsarbeidet blandt fiskerne.

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens forslag.

Hushjelpens organisasjon.

Fra *Arbeidernes Ungdomsfylking* og *Hushjelpens Fagforening i Oslo* er kommet henvendelse til Landsorganisasjonen om å vie dette spørsmål sin oppmerksomhet.

I beretningen er redegjort for hvad Landsorganisasjonen har gjort i denne periode også på dette område.

Fra hushjelpens organisasjon er det fremholdt at man burde stifte et eget hushjelpforbund og at dette skulde finansieres av Landsorganisasjonen.

Organisasjonskomitéen kan ikke tilrå at det dannes noget eget forbund. Målet må være at hushjelpen blir landsomfattende organisert i tilknytning til et bestående forbund. Under hensyntagen til arbeidets art er det naturlig at disse organiseres i tilslutning til Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbund.

Efter de retningslinjer som nu følges blir hushjelpforeningene tilsluttet samorganisasjonene, som understøtter dem i deres virksomhet. I Oslo er det opnevnt en hushjelpkomité med representanter fra Hushjelpens Fagforening, Samorganisasjonen, Oslo-partiet, Fylkingen og partiets kvinneutvalg.

Komitéen fungerer som bindeledd med de utenbys foreninger og finansieres av Landsorganisasjonen.

Organisasjonskomitéen vil foreslå at hushjelpforeningene optas i samorganisasjonene og at disse understøtter organisasjonsarbeidet i sitt område. For øvrig vil komitéen anbefale at Landsorganisasjonen fortsatt understøtter organisasjonsarbeidet blandt hushjelpen og at den nu praktiserte ordning oprettholdes.

Med henvisning til foranstående foreslår organisasjonskomitéen:

1. *Kongressen bemyndiger sekretariatet til å understøtte organisasjonsarbeidet blandt hushjelpen.*
2. *Hushjelpens foreninger gis inntil videre adgang til direkte å tilslutte sig samorganisasjonene.*

Sekretariatet tiltrer organisasjonskomitéens forslag.

Dagsordenens punkt 4.

Tariffspørsmål og den faglige taktikk.

A. Arbeidstidsspørsmålet.

Konfeksjonsarbeidernes forening, Oslo, foreslår:

Arbeidstidens forkortelse.

Under henvisning til fagkongressens vedtak i 1934, pålegger kongressen sekretariatet at det ved de kommende tarifforhandlinger går inn med større kraft for forkortelse av arbeidstiden.

Motivering:

Industrien som har tatt alle tekniske hjelpemidler til rådighet, hvilket i mange fag og industrier har satt tusener av arbeidere ut i arbeidsløshet, fortsetter nu sin utbytning av arbeiderne, ved i sterkere og sterkere grad å utnytte mennesket som maskin. Den uvettige og ukontrollerte rasjonalisering vil etter vår erfaring gjøre en masse arbeidere arbeidsuføre på forholdsvis kort tid.

En sådan rasjonalisering må uten forbehold gå hånd i hånd med kortere arbeidstid.

Konfeksjonsarbeidernes Forening, Oslo.

Fagkongressen vil i likhet med tidligere fastslå at en nedsettelse av arbeidstiden med lønnskompensasjon er et effektivt middel for avhjelp av arbeidsløsheten og for å motvirke rasjonaliseringens følger.

Kongressen pålegger det nye sekretariat i samarbeide med forbundene å reise kravet om nedsettelse av arbeidstiden.

Landsorganisasjonen må i samarbeide med Det norske Arbeiderparti reise kravet om lovfestet arbeidsuke på 36—40 timer.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon.

Kongressen oppfordrer Regjeringen å fremme lovforslag om innførelse av ukentlig normal arbeidsuke på 36—40 timer. Kongressen pålegger de respektive forbund til kommende tariffrevisjon i samsvar hermed, 3 ukers ferie.

Motivering:

Kravet fra arbeiderne om en innskrenkning av arbeidstiden som en motvekt mot den økende arbeidsledighet er flere år gammel.

Ved forrige tariffrevisjon reiste en del forbund kravet overfor arbeidsgiverne, men måtte fallere grunnet sekretariatets og representantskapets stillingtagen til kravet.

Det er imidlertid en kjensgjerning at innenfor rammen av det borgerlige samfund makter man ikke å avskaffe arbeidsledigheten. Det må derfor søkes tatt de botemidler i bruk som kan avhjelpe denne i nogen grad. En av de lengst rekkende synes å være en forkortelse av arbeidstiden med lønnskompensasjon.

Den tekniske og industrielle utvikling går fremover med hurtige skritt. Rasjonaliseringen følger like hurtig etter. Man ser derfor at tross mange tiltak fra statsstyrelsens side for å råde bot på arbeidsledigheten, minker den lite.

Innenfor jernindustrien gjør dette sig for tiden særlig sterkt gjeldende, og særlig her på vestlandet. Det er derfor påtvingende nødvendig at der nu fra Landsorganisasjonens side forberedes en kraftig opmarsj for en forkortet arbeidstid.

Skulde statsstyrelsen svikte her, må kravet kjempes frem, selv om det må skje gjennom organisasjonens kamp alene.

Jern- og Metallarbeiderforbundets stedlige styre, Bergen.

*

Skal meddeles at avdeling 28, Hommelvik, tiltrer Bergen-avdelingens forslag.

N. J. & M. F. avd. 28, Hommelvik.

*

Fagkongressen oppfordrer regjeringen til å fremme lovforslag om innførelse av normalarbeidsuke på 36—40 timer.

Kongressen pålegger de respektive forbund til kommende tariffrevisjon å utarbeide tariff-forslag tilsvarende dette samt stille kravet om feriens forlengelse til 3 uker.

Motivering:

Kravet fra arbeiderne om en innskrenkning av arbeidstiden er flere år gammel. Den tekniske og industrielle utvikling går fremover med hurtige skritt. Rasjonaliseringen følger etter like hurtig. Man ser derfor at tross flere tiltak fra statsstyrelsens side for å råde bot på arbeidsledigheten, tiltar denne. Det er imidlertid en kjensgjerning at innenfor rammen av det borgerlige samfund makter man ikke å avskaffe arbeidsledigheten, der må derfor søkes tatt de botemidler i bruk som

kan avhjelpe denne i nogen grad. Et av de lengstreckende synes å være en forkortelse av arbeidstiden med lønnskompensasjon. Det er derfor påtvingende nødvendig at der nu fra fagkongressen forberedes et kraftig fremstøt for en forkortet arbeidstid.

Ved forrige tariffrevisjon reiste endel forbund kravet overfor arbeidsgiverne, men måtte fallere på dette grunnet sekretariatets og representantskapets innstilling til kravet. Skulde statsstyrelsen svikte her, må kravet kjempes frem, selv om det må skje gjennom organisasjonen alene.

Kommuneforbundets stedsstyre i Bergen.

*

Landsorganisasjonen skal gå effektivt inn for forkortelse av arbeidstiden.

Under tariff-forhandlinger hvor arbeiderne har satt frem krav om kortere arbeidstid, skal dette søkes løst selv om der ikke skulde opnåes full lønnskompensasjon.

Motivering:

Maskinteknikken, rasjonaliseringen og spesialiseringen har i de siste år hatt en rivende utvikling. I bedriftene blir der over alt installert nye maskiner som utfører mer og mer arbeide på kortere og kortere tid.

Dette har ført til at stadig blir flere arbeidere overflødige, og resultatet ser vi alle i den store grå hær av arbeidsløse mennesker. Hvilken fortvilet tilværelse må ikke de familieforsørgere føre som således uforstyldt har mistet sin levevei, for ikke å snakke om alle de ungdommer som ser sig utestengt på alle kanter. Her er et skrikende misforhold til stede.

Fagorganisasjonen må ikke lenger tolerere disse umenneskelige tilstander, men må for alvor gå inn for et gjennombrudd her. Skal en få bukt med den store arbeidsløshet, er der kun én vei som fører frem, og det er en systematisk gjennomførelse av kortere arbeidstid.

Dette må gjøres til hovedkrav i kommende tariffrevisjoner. Det har vist sig at arbeidsgiverne under alle forhandlinger, heller er villig til å gå med på en lønnsforhøielse, fremfor å senke arbeidstiden. Arbeidsforhandlerne slår til og tror at de her har vunnet en seier. Arbeidsgiverne taper ingen ting på denne manøveren, da disse straks etterpå legger på de varer de produserer, mens arbeiderne derimot vil erfare at de tross lønnsforhøielsen får leve under samme vilkår som før, og de arbeidsløse blir gående sin samme sørgelige gang.

Skal de ledige atter komme i arbeide, må arbeidstidsspørsmålet løses først, selv om der ikke opnåes full lønnskompensasjon.

Stavanger Såpe- og Lysarbeiderforening av N. K. I. F.

*

Ad Overtidsarbeide. Dalen Cementindustriarbeiderforening foreslår:

- a. Arbeidstiden skal ikke overstige den til enhver tid gjeldende lovgivning og tariff-festede bestemmelser om arbeidstid.

- b. Eventuelle overtidsarbeider utover normaldagen likvideres på en sådan måte at arbeidsuken ikke overstiger den arbeidstid som er nevnt under punkt a.

Motivering:

Det viser sig dessverre at der drives en utstrakt virksomhet når det gjelder overtidsarbeidet. Overtidsarbeidet må avskaffes. Derved vil man frigjøre arbeidslivet for en unormal arbeidstid. På denne måte vilde man opnå å styrke forholdet til de arbeidsløse, som i overtidsarbeidet ser en av de mange hindringer for å komme i arbeide. For øvrig henviser man til at ovennevnte forslag av kongressen i 1934 blev oversendt sekretariatet (protokoll side 628—632). Deri skulde ligge at saken nu bør løses.

Kongressen oppfordrer regjeringen å fremme lovforslag om innførelse av ukentlig normalarbeidsuke på 36—40 timer, og at kongressen pålegger de respektive forbund til kommende tariffrevisjon å utarbeide forslag i samsvar hermed, samt om 3 ukers ferie.

Telemark fagl. samorganisasjon.

*

Da fallet på arbeidsløse i Norge stadig holder sig på praktisk talt samme høide tross forholdsvis gode tider siste år, og tross store offentlige krisebevilgninger, og da dette efter vår mening vesentlig skyldes den rivende tekniske utvikling, må Landsorganisasjonens første og største oppgave nu være å gå aktivt inn for forkortelse av arbeidstiden, det eneste effektive middel i kampen mot vår tids største sociale problem.

Forslag:

Ved alle fremtidige tariffrevisjoner må hovedkravet være 7 timers dag.

Mosby Jernbanearbeiderforening.

*

Den stadige mere omsiggripende tekniske utvikling og derav følgende rasjonalisering har bevirket at en stor del av landets arbeidføre menn og kvinner er blitt konstant arbeidsledige. Dette hemmer og svekker den organiserte arbeiderklasses slagkraft i kampen for deres sociale og økonomiske livsinteresser. Særlig går det ut over ungdommen, som bare i få tilfelle får adgang til å utføre produktivt arbeide.

For å råde bot på disse forhold er det nødvendig at fagorganisasjonen snarest foretar effektive skritt for å gjennomføre forkortelse av arbeidstiden, og i de tilfelle hvor det praktisk kan løses, også innenfor skiftsystemet.

På grunnlag herav beslutter kongressen:

1. Ved tariffrevisjonen 1939 bør ikke nye avtaler opprettes for hjemmeindustrien medmindre arbeidstiden blir nedsatt til 42 timers arbeidsuke.
2. Alt overtidsarbeide avskaffes. Istedet innføres skiftordning på de bedrifter og arbeidsplasser hvor det er mulig.

Norsk Bygningsarbeiderforbund.

Fra Bygningsarbeiderforbundets Industrigruppe i Bergen er innsendt samme forslag og motivering, men med følgende tilføielse i motiveringen: «Rasjonaliseringen gjør sig også innen bygningsindustrien mer og mer gjeldende,» det er derfor påtvingende nødvendig o. s. v.

*

«Kongressen oppfordrer Regjeringen til å fremme lovforslag om innførsel av normalarbeidsuke på 36 à 40 timer, og at kongressen pålegger de respektive forbund til kommende tariffrevisjon å utarbeide forslag i samsvar hermed, samt om 3 ukers ferie.»

Avd 22, N. N. N. Skiens Møllearbeiderforening.

*

«40 timers arbeidsuke gjennomføres ved tariffrevisjonen i 1938.»

Motivering:

«På grunn av rasjonalisering og den store arbeidsløshet må nu dette krav bli et av de viktigste som må fremmes ved tariffrevisjonen. Særlig ved stat og kommune samt hjemmeindustrien.»

Avd. 55, N. N. N. Porsgrunn Næringsmiddelarbeiderforening.

N. N. N. Forbundsstyre innstiller:

Man finner det uheldig at kongressen vedtar bestemte og konkrete beslutninger om hvor mange timer arbeidstiden skal forkortes med, men henholder sig til kongressens vedtak i 1934, og går for øvrig ut fra at sekretariatet fremmer en resolusjon for kongressen i sakens anledning.

*

«Kongressen beslutter at der ved revisjon av hovedtariffene stilles krav om 6 timers skift og 7 timers dag. Den samlede organisasjonskrefter settes inn for gjennomførelse av dette krav.»

«Feriebestemmelsene forandres derhen at ferieavløserne og tilfeldige arbeidere som efter de nuværende overenskomster ikke er berettiget til ferie, erholder feriegodtgjørelse i henhold til arbeidede timer i året.»

Borregaardarbeidernes Industrigruppe,
på vegne av samtlige forbundets avdelinger ved Borregaard.

*

Kongressen pålegger sekretariatet å påse at der i overenskomstene blir innført bestemmelser, at der hvor bedriftene foretar rasjonalisering eller innfører arbeidsbesparende maskiner i tariffperioden, skal arbeidene ha adgang til å kreve tilsvarende forkortelse i arbeidstiden med lønnskompensasjon.

Motivering:

Industrien tar alle tekniske hjelpemidler til rådighet, hvilket har satt tusener av arbeidere ut i arbeidsløshet. Det innføres nu en ny rasjonalisering som mekaniserer og spesialiserer arbeideren, som på denne

måte utbyttes i sterkere grad enn før og som også fører til at de blir utslitt og arbeidsuføre på forholdsvist kort tid. En sådan rasjonalisering må uten forbehold gå hånd i hånd med forkortet arbeidstid.

Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon.

*

Det kreves av kongressen å senke arbeidstiden til 40 timers uke, selv uten kompensasjon i lønningene.

Arbeidsløses forening, Stavanger.

*

Vi krever vekk med alt nødsarbeide, forsorgsarbeide og alt underbetalt arbeide av enhver art. Enn videre krever vi forkortelse av arbeidstiden til 40 timers uke, med full lønnskompensasjon.

Alesund arbeidsløses forening.

*

Hvert forbund pålegges som plikt og kontrollerer at dets medlemmer ikke benytter ulovlig arbeidstid, men medvirker til at arbeidervernloven blir overholdt.

Ekskafors Arbeiderforening, avd. 369 av N. A. F.

B. Hovedavtalen.

Konfeksjonsarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

Hovedavtalens § 6, punkt.3, forandres således at den gir beskyttelse også hvis en enkelt arbeider blir opsagt.

Motivering:

Vi er bekjent med at sekretariatet har svekket dette punkt, således at hvis en arbeider blir opsagt p. g. a. innskrenkning står han helt rettsløs, idet en arbeidsgiver ikke er forpliktet til å konferere med tillitsmennene ved en opsigelse av en enkelt arbeider når arbeidsstyrken skal innskrenkes.

Hovedavtalens § 11, punkt 1, forandres til å lyde:

Disse inngår under bestående tariffavtale for bedrifter av samme art, dersom *A. F. L. eller nogen av forbundene begjærer det.* Opstår tvist om hvorvidt bedriften er av samme art, avgjøres denne av arbeidsretten. Hvor vedkommende tariffavtales lønnssetser og andre bestemmelser ikke umiddelbart kan anvendes, forhandles overensstemmende med § 10. Opnåes herunder ikke enighet, avgjøres tvisten av en nevnd sammensatt som i punkt 2 fastsatt. Er en nyinnmeldt bedrift bundet av en særavtale, blir denne gjeldende til den er bragt til utløp.

Kongressen beslutter å opsi Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.

Ved fornyelse av denne nedsetter sekretariatet en allsidig komité til å fremlegge forslag til ny Hovedavtale efter at de tilsluttede forbund har uttalt sig om de forandringer de måtte ønske.

Motivering:

Hovedavtalen inneholder en rekke svake punkter som nu på grunnlag av de vunne erfaringer bør utformes nærmere.

Således bør § 6 utformes således at det tydelig kommer til uttrykk at forhandlingene skal være av reell verdi. Således må det tydelig fremgå av bestemmelsen at arbeidsgiverne ikke har anledning til å iverksette sin beslutning før forhandlingene er avsluttet. Derfor må også anmerkningen utgå. Likeledes må det være anledning til å prøve forhandlinger i henhold til § 10 før arbeidsgiverne gjennomfører sin beslutning. De mange konflikter som har opstått i tariffperiodene skyldes sikkert at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for mange av de skritt arbeidsgiverne går til ved forandringer av sine bedriftsformer og sine innskrenkninger.

§ 8 må forandres således at en tillitsmann ikke legges hindringer i veien for å utføre sitt hverv på arbeidsplassen innenfor bedriftens eget område, dog må det naturligvis fortsatt forutsettes at han ikke forlater bedriftsområdet uten i forståelse med bedriftsledelsen.

§ 10 må ikke stenge nye grupper fra å fremme sine tariffkrav med fritt slag. Punkt 1 må derfor utgå for å åpne streikeretten for disse. Paragrafen må for øvrig få tilknytning til § 6 og § 16 så det blir en ubrutt linje i forhandlingsmåten, hvilket også skal tvinge arbeidsgiverne i å ta skritt som ikke er avgjort ved høyeste instans.

§ 11 må utvides således at det i henhold til punkt 1 blir anledning for begge parter til å begjære en tidligere tariffavtale gjort gjeldende. Dog må det tas ethvert skritt for å forhindre at en sådan begjæring kan fremsettes for bedrifter som er beliggende utenfor den by eller det herred hver enkelt overenskomst er opprettet for. Heller ikke må det være anledning til å påberope sig en tariffavtale når lønnsbestemmelsene ikke umiddelbart kan bringes til anvendelse. Slik som paragrafen nu er kan en bedrift redde sig ut av en konflikt ved innmeldelse i Arbeidsgiverforeningen, hvis bare det gjelder en *ny* overenskomst. Dette må revideres således at man kan motsette sig at en bedrift kommer unda konflikt-situasjonen ved innmeldelse i N. A. F. selv om det gjelder opprettelse av en helt ny tariffavtale.

§ 11, 2 må likeledes forandres idet det selvfølgelig må være anledning til å stå helt fritt i et tariffkrav overfor arbeider som ikke omfattes av overenskomsten og forslag til nye bestemmelser må fremmes. Det kan alene bety at en helt ny tariffgruppe fratras sin kamprett på samme måte som i den nuværende § 10, 1.

§ 14 må få en tilføielse som (om det ønskes) gjør det mulig å forelegge et tariff-forslag for et noe utvidet forum, før det forelegges medlemmene. Således bør det inneholde bestemmelse om at tariff-forslagene kan forelegges til rådgivende behandling av f. eks. stedsstyrer, bygget

på representasjon, forbunds eller foreningers representantskap og lignende faglige instanser, således at den bredest mulige basis er lagt før medlemmene får forslagene til behandling.

Når vi ikke fremsetter positive forslag, men bare antydninger, og for øvrig har valgt den fremgangsmåte som vårt forslag innebærer — skyldes det at det er så forholdsvis lang tid til opsigelse av Hovedavtalen kan finne sted, at vi mener kongressen ikke skal binde forhandlerne til noget mandat før ytterligere erfaring er innvunnet og samtlige avdelinger i A. F. L. har anledning til å behandle saken.

Oslo Transportarbeiderforening.

Forbundsstyret anbefaler forslaget.

*

Kongressen beslutter at det inntas en ny paragraf i Hovedavtalen sålydende:

I tilfelle innskrenkninger skal opsigelse skje etter anciennitet, for såvidt ikke faglige hensyn er til hinder herfor, og har bedriftens gamle arbeidere fortrinnsrett etter anciennitet til å bli gjeninntatt i samme rekkefølge som de er blitt op sagt.

Sjøfteland Trearbeiderforening.

*

Den gjeldende hovedavtale med Norsk Arbeidsgiverforening opsies, idet særlig §§ 6 — 9 — 11 og 15 må endres derhen at der mellom partene blir et likestillet forpliktende avtaleforhold.

Kongressen fastslår at arbeidsgiverne har misbrukt sin maktstilling — og som igjen har ført til en rekke ulovlige konflikter.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon.

*

Fagkongressen pålegger det kommende sekretariat å opsi hovedtariffavtalen, således at der blir adgang til å opta denne til revisjon.

Motivering:

Selv om hovedtariffavtalen kunde sies å gagne nogen få tilbakeliggende lag av de fagorganiserte arbeidere, kan det ikke benektes at den i flere henseender virker som en klamp om foten for fagbevegelsen i sin almindelighet. Vi anser det derfor under alle omstendigheter nødvendig at den blir revidert, således at den bli mere i overensstemmelse med varetagelsen av arbeidernes tarv. Særlig pekes på avtalens §§ 10—11 — 14 og 15.

*Jern- og Metallarbeiderforbundets stedlige styre, Bergen.
Bygningsarbeiderforbundets Industrigruppe, Bergen.*

Forbundene anbefaler forslaget.

Den inngåtte hovedavtale med Arbeidsgiverforeningen opsies ved dens utløp i 1939.

Avtalen inneholder punkter, som i praksis har vist sig å være direkte hemmende og skadelige for de fagorganiserte arbeidere, og må derfor revideres.

Nydalens Tekstilarbeiderforening.

*

Hovedavtalen opsies ved dens utløp 1939.

Vold Sagbruksarbeiderforening.

Anbefalt av forbundet.

*

«Kongressen pålegger sekretariatet å si op hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.»

Motivering:

Når vårt forbund finner det nødvendig at hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening blir opsagt, skyldes dette at vi har høstet de erfaringer av denne avtale, at den istedetfor å være til fordel for arbeiderne har vært sterkt medvirkende til å dra arbeidernes lønns- og arbeidsvilkår nedover. Som eksempel kan nevnes, at spesielt Bygningsarbeiderforbundet har tariffer i en rekke byer hvor arbeidsgiverne ikke står tilmeldt Norsk Arbeidsgiverforening, og hvor vi har oppnådd overenskomster som ligger betydelig over avtalene med Arbeidsgiverforeningen.

Hovedavtalens § 11 virker dessverre på den måte at hvis en arbeidsgiver i vedkommende by tilmelder sig Norsk Arbeidsgiverforening, kan Arbeidsgiverforeningen i medhold av hovedavtalen forlange at arbeiderne ved denne bedrift automatisk skal komme ned på den såkalte landsoverenskomsts lønnsseter så snart særoverenskomsten utløper. Dette medfører at overenskomsten for de øvrige arbeidsgivere på stedet på grunn av konkurranseforholdet med den arbeidsgiver som har tilmeldt sig Arbeidsgiverforeningen, blir trykket ned på samme nivå, hvis man skal undgå at samtlige arbeidsgivere på stedet tilmelder sig Arbeidsgiverforeningen.

Det skulde derfor synes klart at hovedavtalen med sin nuværende ordlyd virker lønnstrykkende for de arbeidergrupper som idag har høyere lønn enn ved bedrifter tilsluttet Arbeidsgiverforeningen, og er vi forvissnet om at det ikke har vært Landsorganisasjonens mening hverken direkte eller indirekte å medvirke til dette, eller optre som hverver av nye medlemmer til Norsk Arbeidsgiverforening.

Vi er også av den opfatning at en fornyelse av hovedavtalen er nødvendig, idet de forbund som muligens ønsker det, har rik anledning til å få med i sine overenskomster de bestemmelser i den nuværende hovedavtale som de mener er tjenlig for sig.

Norsk Bygningsarbeiderforbund.

Forbundsstyret innstiller på at kongressen pålegger sekretariatet å si op i behørig tid den gjeldende hovedavtale til dens utløp 31. desember 1939.

Motivering:

Når forbundsstyret foreslår dette, er det i overensstemmelse med de uttalelser som falt på forbundets landsmøte og de forutsetninger som der blev gitt. Uten å komme inn på hele hovedavtalens bestemmelser, er det nok å peke på avtalens § 11, som omhandler bedrifter som i løpet av en tariffperiode inntreer i N. A. F., er meget uheldig. Den gir kun den ene part adgang til helt selvbestaltet å kreve likelydende overenskomst for en nyinnmeldt bedrift, som man har på andre bedrifter som arbeidsgiverforeningen mener er av lignende art, men fratrer dessuten den adgang til streik som ellers er det avgjørende for opnåelse av bedre lønns- og arbeidsvilkår for arbeiderne.

Man peker også på avtalens § 15, *sympatiaksjoner*, og foreslår her at paragrafen avsluttes etter 3. avsnitt således at en sympatistreik hos medlemmer av Arbeidsgiverforeningen til støtte for arbeidere ved bedrifter som ikke står tilsluttet denne, at der ingen særbestemmelse skal være, således at disse kommer inn under det almindelige sympatistreik-varsel.

Hele bestemmelsen etter det 3. avsnitt i paragrafen er en agitasjonsbestemmelse til støtte for Arbeidsgiverforeningen.

I henhold til ovenstående premisser innstilles som ovenfor nevnt på at avtalen opsies.

Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund.

*

Ad Hovedavtalen.

Hovedavtalen mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon opsies, og optas til revisjon, og da med henblikk på § 1, således at der blir adgang til under opprettelse av tariff å fremkomme med krav om at der kun skal benyttes organiserte arbeidere.

Fayansearbeidernes Forening, Egersund.

*

Hovedavtalen mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon opsies til utløp 31. desember 1939.

Dalen Cementindustriarbeiderforening.

*

Da hovedavtalen berøver en ikke liten del av arbeidernes bevegelsesfrihet på arbeidsplassen, foreslås:

«Fagkongressen pålegger det nye sekretariat å opsi hovedavtalen.»
Herøya Arbeiderforening.

*

Fagkongressen beslutter å opsi hovedavtalen.

Borgestad Fabrikkarbeiderforening.

«Norsk Kommuneforbunds stedsstyre, Oslo, henstiller til fagkongressen å lempe på de nugjeldende bestemmelser om avstemningsregler således at forbund og stedsstyrer får en større bevegelsesfrihet for der ved å opnå en tillempling avpasset efter de stedlige forhold.

På grunn av de uensartede forhold innen de forskjellige yrkesgrupper skaper de nugjeldende bestemmelser sterke og unødige friksjoner innen organisasjonene.

Man vil i denne forbindelse henvisse til undtagelser som er gjort for Bygningsarbeiderforbundet og Norsk Sjømannsforbund, idet en lignende ordning vil være tilfredsstillende også når det gjelder vårt forbund og stedsstyrer.»

Motivering:

Som bekjent er lønns- og arbeidsvilkårene innenfor Kommuneforbundets avdelinger såvidt forskjellig at der først må finnes en utjevning i dette forhold før fellesbindende avstemning ved tariffrevisjonen kan praktiseres uten at uheldige innbyrdes fraksjoner opstår.

Stedsstyret i Oslo.

Forbundet uttaler:

«Idet forslaget oversendes kan hovedstyret ikke anbefale avstemningsreglene endret således at der overfor en arbeidsgiver gis anledning til avgjørende votering for de enkelte grupper eller foreninger, når samme tariffrevisjon omfatter flere foreninger.

*

For å få hovedavtalens § 9 endret, opsies hovedavtalen.

Hovedavtalens § 9 utgår og erstattes med følgende:

Opsigelse eller avskjedigelse av tillitsmenn kan ikke skje uten saklig grunn. Ved opsigelse grunnet mangel på arbeide skal tillitsmenn være de som sist opsies.

Motivering:

Efter den erfaring vi har angående den nuværende § 9 så er det ingen beskyttelse for tillitsmenn, at det skal benyttes 4 ukers varsel, ved opsigelse.

Skal tillitsmenn ha nogen beskyttelse med hensyn til å beholde arbeidet så må det bli at tillitsmannen blir den som sist opsies innen sin gruppe.

Norsk Formerforbund.

*

Fagkongressen fatter vedtak om at hovedavtalen sies op ved dens utløp i 1939.

Telemark fagl. Samorganisasjon.

*

Samme forslag fra *Porsgrunn Bygningsarbeiderforening og Grinder avd. 20 av N. S. L. F.*

Det foreslåes ved eventuell opprettelse av ny hovedavtale, ved den nuværende hovedavtales utløp, at avtalens paragraf nr. 11 forandres derhen at bedrifter, der i en landstariffperiode inngår i Norsk Arbeidsgiverforening, ikke har anledning til å senke arbeidernes lønn, men at dersom vedkommende bedrifts særavtale ligger på et høiere nivå enn landstariffen, da skal denne særavtale bestå inntil landstariffens utløp.

Sandbek avd. 214 av N. A. F.

*

Hovedavtalen opsies ved dens utløp 1939. Begrunnelsen er at den ikke tjener arbeiderklassens interesser.

Intrøndelag Veiarbeiderforening.

C. Overenskomst mellom N. K. L. og L. O.

Kongressen fatter beslutning om at overenskomsten mellom A. F. L. og N. K. L. opsies.

Ny overenskomst opprettes ikke.

Norsk Transportarbeiderforbunds stedlige styre, Stavanger.

Da det viser sig at de som sitter i ledelsen av de Kooperative bedrifter og forretninger ikke forholder sig på annen måte overfor arbeidene enn de private arbeidsgivere, er det ingen grunn til å sette disse medlemmer i noen annen stilling enn de øvrige medlemmer av fagorganisasjonen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret besluttet å oversende forslaget, men må advare mot forslagets vedtagelse.

*

Foreslår at den mellom A. F. L. og N. K. L. opprettede fellesoverenskomst opsies. Subsidiært: I fellesoverenskomsten mellom A. F. L. og N. K. L. foretas en ytterligere utvidelse.

Motivering:

Vi mener som organiserte arbeidere å ha krav på de samme rettigheter som andre arbeidere har. Vi mener det ikke er riktig at en gruppe arbeidere innen fagbevegelsen stilles i en ugunstig særstilling. Det er blitt hevdet at kooperasjonen må likestilles med de andre arbeiderbedrifter: Arbeiderbladet, Arbeidernes Aktietrykkeri, med flere.

Med kooperasjonens nuværende ledelse kan dette ikke sies å være tilfelle, hvilket også kooperasjonens ledelse gang på gang hårdnakket har hevdet når A. F. L. og D. N. A. har tilbudt samarbeid. Og undgå streiker i kooperasjonen er vel noe alle er enige om, men dette må ikke skje på bekostning av personalets vilkår.

Som både A. F. L.'s formann og sekretær samt de forbundsmenn som har hatt forhandlinger med kooperasjonen kan vel erkjenne,

at kooperasjonen er en meget vrangvillig arbeidsgiver å forhandle med. Sociale goder som Norsk Arbeidsgiverforening har gått med på, har kooperasjonens ledere motsatt sig.

Hvad selve den oprettede tvistenevnd angår, har man nu av erfaring for hvorledes den virker. For å nevne et eksempel: Fra Tobakkarbeiderforbundet fikk de øvrige tobakkarbeidere kompensasjon for prisstigningen, mens N. K. L.'s tobakkarbeidere intet fikk.

Som forslaget sier ønsker vi denne nevnden vekk, idet vi mener at A. F. L.'s Sekretariat uten noen fellesoverenskomst med N. K. L. allikevel har den fulle kontroll med maktmisbruk fra kooperative arbeidere, på samme måte som de har overfor øvrige organiserte arbeidere.

De kooperative funksjonærer henstiller derfor til kongressens deltagere om å gå inn for vårt forslag.

Kooperative Funksjonærers Forening, Oslo.

*

Fra Avd. 18, *Hermetikkarbeidernes Forening*, Avd. 32, *Smørarbeidernes Forening*, Avd. 60, *Bryggeriarbeidernes Forening* og Avd. 64, *Møllarbeidernes Forening*, samtligte Stavanger, er det innsendte forslag om at den mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Norges Kooperative Landsforening inngåtte overenskomst opsies. Motiveringen for avdelingenes forslag er i sine hovedtrekk følgende:

«Da det har vist sig, at det siden den mellem A. F. L. og N. K. L. inngåtte overenskomst trådte i funksjon, er umulig å opnå reelle forhandlinger på grunn av at der fra de kooperative bedrifters representanters side systematisk arbeides for at alle saker innbringes for nevnden til avgjørelse, finner vi at nevnte overenskomst opsies.

Vi mener enn videre at den oprettede avtale virker mot sin hensikt. Skal den kooperative bevegelse bli hvad den tilsikter, et ledd i klassekampen, må forutsetningen være et gjensidig tillitsforhold og et intimt samarbeide mellom arbeiderne og bedriftens ledelse. Dette samarbeide fremmes ikke ved at kooperasjonens representanter konsekvent søker å undgå det arbeide og det ansvar det påhviler enhver forhandler personlig. Voldgift skulde efter vår opfatning være den siste utvei til å løse en konflikt, og aller minst bør den benyttes i forhold mellem arbeiderne og kooperasjonen.

Overenskomsten er også på andre måter uheldig, idet den setter en liten gruppe arbeidere i en særstilling ved at den fratager de kooperative arbeidere de samme rettigheter som de øvrige organiserte arbeidere har, nemlig retten til selv å få være med å bestemme over sine egne lønns- og arbeidsvilkår. Det tar sig også svært dårlig ut å arbeide mot voldgift utadtil så lenge arbeidernes organisasjoner anerkjenner denslags tvangsinnretninger innen sine egne områder.»

Forbundsstyrets bemerkning:

N. N. N. *Forbundsstyret* tiltrer de innsendte forslag fra de ovennevnte foreninger og foreslår for kongressen at overenskomsten opsies i behørig tid.

D. Forskjellige tariffspørsmål.

Arbeidernes faglige Landsorganisasjons 15. ordinære kongress godkjenner at det opprettes egen tariff mellem Norsk Formerforbund og De Mekaniske Verksteders Landsforening (N. A. F.).

Motivering:

Arbeidet i støperiene og de materialer som bearbeides her er vidt forskjellige fra arbeidet i den øvrige jernindustri. Materialene som bearbeides i støperiene er forskjellig slags sand tilsatt med f. eks. stenkullstøv og forskjellige slags bindemiddel for sand. Arbeidet er tungt og utføres vesentlig med muskelkraft. Arbeidslokalene er støvete og trekkfulle. Særlig i den kolde årstid er støperiarbeiderne utsatt for store temperaturforandringer i arbeidslokalet. Om formiddagen kan det være kuldegrader, mens arbeiderne under støpningen er gjennombløt av svette, på grunn av varmen og det meget krevende og tunge arbeide i de os- og røkfylte arbeidslokaler.

Vårt forbund opprettet i 1905 en landsoverenskomst med Norsk Arbeidsgiverforening. I 1907 blev det opprettet en overenskomst mellem Norsk Arbeidsgiverforening og følgende 5 forbund: Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Norsk Arbeidsmannsforbund, Norsk Møbelsnekkerforbund, Norsk Trearbeiderforbund og Norsk Formerforbund. Hvert forbund hadde sine egne bestemmelser om de forskjellige fag og en del bestemmelser var felles for alle forbund, som f. eks. arbeidstid, akkordarbeide, overtidsarbeide og overtidsprocenter, utløpstid o. s. v. Videre var det gjensidige regler for opsigelse av tariffene, således at hvis et forbund gikk til opsigelse av tariffen, hadde motparten rett til innen en måned å si op de øvrige tariffen.

Disse tariffen var i det vesentlige gjeldende inntil 1916—1923. Det inntreer da en endring foranlediget ved fagkongressens meget omtvistede beslutning om industriforbund. Man søker fra nu av å få forenklet tariffene, ved å legge flest mulig arbeidsgrupper i industrien inn under en tariff. De siste 15—20 år har vårt forbund og Jern- og Metallarbeiderforbundet hatt felles tariff med De mekaniske Verksteders Landsforening. Dette har vært ordnet på den måten at det i enkelte av tariffens paragrafer er inntatt anmerkninger vedrørende Norsk Formerforbund. Medlemmene har i hele denne tid vært sterkt misfornøiet med denne ordning av tariff-forholdet.

Ved tariffrevisjonen i 1937 blev det derfor, efter krav fra samtlige avdelinger i vårt forbund, fremsatt forslag om egen tariff for vårt forbunds medlemmer og De mekaniske Verksteders Landsforening. De mekaniske Verksteders Landsforening nektet imidlertid å forhandle om egen tariff for Norsk Formerforbund, idet de henviste til fagkongressens beslutning om industriforbund. De uttalte at deres standpunkt her var i samsvar med Landsorganisasjonens beslutning.

Riksmeglingsmannen fremsatte derfor ved tariffrevisjonen 1937 forslag til fellestariff for begge forbund. Dette forslag blev forkastet med stor majoritet av vårt forbunds medlemmer, men blev vedtatt av

Jern- og Metallarbeiderforbundets medlemmer. Hvorefter Riksmeglingsmannen erklærte forslaget vedtatt også for Norsk Formerforbund.

Norsk Formerforbunds hovedstyre besluttet da at denne fellestariff ikke skal underskrives av arbeiderne.

Norsk Formerforbunds landsmøte har behandlet denne sak 27.—29. juni 1937 og vedtok sålydende beslutning:

«Landsmøtet erklærer sig enig i de beslutninger som hovedstyret og forhandlingsutvalget, i overensstemmelse med avdelingenes krav, har tatt i anledning av tariffrevisjonen i år og vil minne om hovedstyrets svar av 20. april d. å. til Riksmeglingsmannen, hvor det bl. a. heter:

«Da Norsk Formerforbund er den eneste organisasjon som Norsk Arbeidsgiverforening (De mekaniske Verksteders Landsforening) nekter å oprette overenskomst med, betrakter vi dette Arbeidsgiverforeningens standpunkt som en underkjennelse av vår organisasjon.»

Landsmøtet pålegger hovedstyret at arbeidet skal legges slik an at forbundets forhandlere ikke deltar i forhandlinger om ny overenskomst før Norsk Arbeidsgiverforening (M. V. L.) går med på å oprette egen overenskomst for Norsk Formerforbund.

Landsmøtet regner med Landsorganisasjonens og Jern- og Metallarbeiderforbundets støtte heri.»

Landsmøtets enstemmige beslutning om egen tariff for Norsk Formerforbund er medlemmenes klart uttrykte vilje og medlemmene har krav på at deres selvbestemmelsesrett her blir respektert.

Vi går ut fra at vår fellesorganisasjon ikke har nogen interesse av å støtte Arbeidsgiverforeningens linje i dette spørsmål. Vår organisasjon regner med fellesorganisasjonens støtte for dette kravets gjennomførelse, idet ingen av de øvrige organisasjoners interesser derved skades.

Norsk Formerforbund.

*

I henhold til formålsparagrafen gir kongressen sekretariatet bemyndigelse til å understøtte arbeiderne ved de militære verksteder i deres krav overfor Stortinget om å få ophevet stortingsbeslutningen av 1922.

Regjeringen (departementet) får bemyndigelse til opprettelse av lønnsavtaler for Statens verksteder på fritt grunnlag.

Motivering:

Arbeiderne ved de militære verksteder har siden Stortinget 1922 fattet vedtak om at disse arbeidere blir å lønne i overensstemmelse med hvad der opnåes ved de tilsvarende private bedrifter, stått i en særstilling. Disse arbeidere har ved lønnsforhandling måttet avvente forhandlingen i den private industri, og har måttet finne sig i å godta disse som norm for sine lønnsavtaler og ikke, som de øvrige organiserte arbeidere, fått avgjort sine arbeidsvilkår på fritt grunnlag.

Det er naturlig at arbeiderne ved disse verksteder finner denne stilling nedverdiggende og søker kongressen om støtte til å få dette ophevet. Regjeringen (departementet) bør ha myndighet til å opta og avslutte arbeidsavtaler med Statens arbeidere uavhengig av de private verksteder.

Raufoss Jern- og Metallarbeiderforening, avd. 23 av N. J. & M. F.

Sekretariatet pålegges å søke utredet hvorledes man skal finne frem til en utjevning av lønnsforholdene i industri, håndverk, handel, skog- og landarbeidervirksomheten.

Motivering:

Formene kan være flere for løsningen av dette problem. Uten å ville antyde nogen spesiell linje nu, mener vi at spørsmålet om mer ensartede lønnsforhold eller større solidaritet og samvirke mellom de forskjellige yrkesgreners arbeidere må drøftes og søkes løst. Dette er etter vår mening et alvorlig problem, som før eller siden vil tvinge sig frem og kreve sin løsning og det er derfor riktig at fagorganisasjonen her tar det første skritt og ser det i forbindelse med de foranstående spørsmål.

Ski og Omegns Bygningsarbeiderforening, avd. 107 av N. G. F.

*

I. Kongressen fratar sekretariatet bemyndigelse til å anbefale forslagene ved tariffrevisjon vedtatt.

II. Likeså henstilles til forbundsstyrene å holde sig passiv i lignende tilfelle.

Man må særskilt gjøre den ærede kongress oppmerksom på hvilken uheldig virkning den hadde ved tariffrevisjonen i 1937. Og i særdeleshet for bergverkene, da vedtagelsen var anbefalt i første omgang av forbundsstyret og Landsorganisasjonen, viste det sig at arbeidsgiverne stillet sig helt steil. Til og med falt det uttalelser om at den var så godt som vedtatt i og med at den var anbefalt av ovennevnte instanser.

Og da mener vi at når man har praktiske erfaringer for at dette system virker skadelig for arbeidernes økonomiske kamp mot utbytterne, da må vi forlate denne linje.

Knaben Arbeiderforening, avd. 32.

*

Ingen streik eller aksjon må settes i gang uten efter direkte ordre fra vedkommende forbund.

Ekskafors Arbeiderforening, avd. 369 av N. A. F.

*

På vegne av arbeidere og funksjonærer vil man herigjennem rette en henstilling til kongressen om å fatte beslutning om at der søkes bevirket ved opprettelse av tariffavtaler og gjennom arbeidervernlov at det gis alle arbeidere og funksjonærer fri fra kl. 15 også St. Hansaften.

Malmbolagets Jernbaneforening.

*

Under megling hvor flere organisasjoner er koblet sammen, skal Riksmeglingsmannens myndighet innskrenkes således at det ikke skal være adgang til å legge sammen stemmene under avstemningen om meglingsforslag. Hver organisasjon avgjør ved simpelt flertall sitt standpunkt til meglingsforslaget.

Motivering:

Ved siste avholdte megling for overenskomstene ved L. K. A. B. blev man gjort opmerksom på fra Riksmeglingsmannen at han koblet samtlige 3 organisasjoner sammen ved avstemningen. Dette var således å forstå at i det tilfelle at vår organisasjon hadde fått et ugunstig meglingsforslag som blev forkastet av foreningen, var ikke avgjørelsen alene i vår forening, men berodde på stemmeresultatet i de øvrige foreninger. Dermed forståes at foreningen ikke hadde avgjørelsen om sin egen overenskomst, og dette må Landsorganisasjonen forsøke bevirke ophevet.

Malmbolagets Jernbaneforening.

Jernbaneforbundet meddeler:

Vårt forbundsstyre har avgitt følgende innstilling:

Ad forslag fra Malmbolagets Jernbaneforening angående avstemning over meglingsforslagene: Forbundsstyret innstiller: Kan ikke tiltrides av forbundsstyret.

Ad forslag 22 fra Malmbolagets Jernbaneforening angående fra kl. 15 St. Hansaften: Forbundsstyret innstiller: Forslaget blir gjennom samarbeidskomitéen å oversende Socialdepartementet.

Sekretariatet foreslår:

Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening opsies til dens utløp.

I samråd med forbundene utarbeides de endringsforslag som er nødvendig under hensyntagen til de erfaringer som er høstet i den tid Hovedavtalen har virket.

Vedrørende de øvrige spørsmål under dette punkt samt om ordningen av tariff-forhold i arbeiderforetagender, kooperative virksomheter og arbeiderstyrte kommuner, vil sekretariatets innstilling foreligge på kongressen.

Dagsordenens punkt 5.**Arbeidstvistlovgivningen.**

Oslo og Akershus faglige Distriktsorganisasjon og Samorganisasjonenes landsutvalg foreslår:

Boikottloven.

Fagkongressen pålegger sekretariatet å reise krav om at det nu tas effektivt skritt til å få boikottloven ophevet.

Tvungen voldgift mellom Arbeidsgiverforeningen og Landsorganisasjonen må bekjempes.

Motivering:

Efter de erfaringer som man har høstet siden boikottloven blev opprettet har denne vært en direkte årsak til å hemme organisasjonsarbeidet

når det gjelder løsning av de forskjellige konflikter. Vi har alltid erfart at de dommer som boikottdomstolen har fattet, har gått arbeiderorganisasjonene imot. Man kan således se tilbake på den avgjørelse som blev foretatt av boikottdomstolen når det gjaldt Holstad-konflikten hvor Bygningsarbeiderforbundet blev idømt en erstatning på 20 000 kroner. Likeledes den siste domsavgjørelse når det gjelder Takvamsaken, hvor Sjømannsforbundet blev dømt.

*

Kongressen pålegger sekretariatet å inngå til Regjeringen med forslag om revisjon av arbeidstvistloven med sikte på å avskaffe lovens bestemmelser om boikott, samt meglingsmannens rett til sammenkobling ved avstemning over tariff-forslag. Enn videre må bestemmelsene om hemmeligholdelse av meglingsforslag fjernes.

Oslo Transportarbeiderforening.

*

Norsk Transportarbeiderforbund henstiller til kongressen å pålegge det kommende sekretariat å foranledige boikottloven ophevet.

Det skulde være unødvendig å fremkomme med nogen motivering, da fagorganisasjonen allerede har fått følt dens arbeiderfiendtlige innstilling i den tid den har vært i virksomhet.

Det er spesielt 2 dommer der karakteriserer lovens formål, og det er den bekjente Welde-sak og nu sist Takvam-historien, der taler for sig selv. Loven må derfor hurtigst mulig søkes ophevet. Imidlertid er de politiske forhold sådanne, at det vil bli meget vanskelig å få loven helt ophevet. Derimot må det kunne gå an å få den revidert, således at de bestemmelser i loven som bevirker disse uhyrlige dommer kan komme ut, så man undgår gjentakelser.

Med boikottloven bak sig forsøker de organisasjonsfiendtlige sig med pengeutpresning mot fagorganisasjonen.

*

Fagkongressen pålegger sekretariatet å reise krav om at det nu tas effektive skritt til å få boikottloven ophevet.

Videre må de bestemmelser som gir meglingsmannen adgang til vilkårlig å sammenkoble avstemningen i de forskjellige fag, fjernes fra arbeidstvistloven.

Oslo Hotell- og Restaurantpersonales Forening.

*

Under henvisning til beslutning på siste fagkongress henstilles det til kongressen å reise krav om å få boikottloven ophevet.

Kontor- og Bankfunksjonærenes Forening, Oslo.

*

Kongressen krever av Regjeringen at boikottloven opheves.

Motivering:

Det har i årenes løp lyktes det borgerlige flertall i Stortinget å få vedtatt mange lover av arbeiderfiendtlig art mot fagbevegelsen.

Vi henviser til de beryktede tukthus- og kneblingslover, som behandles på kongressen 1934 og som førte til at en del av disse nu er ophevet. Men ennå er det en lov som i årenes løp har påført fagbevegelsen og dens medlemmer både tap og dommer: Boikottloven. Denne lov gjør de fagorganiserte arbeidere til lovbrøyttere, hvis de da ikke skal se resultatene av det de har oppnådd gjennom mange års arbeide og kamp, tilintetgjort.

Boikottloven hjelper arbeidskjøperne til stadig å begå tariffbrudd, men fagorganisasjonen blir heftet og direkte hindret i sin forsvarskamp mot disse tariffbrøyttere. Overtredelse og sabotasje fra arbeidskjøpernes side foregår stadig, men fagorganisasjonen er stadig hindret i å føre en effektiv og offisiell kamp mot overgrepet.

Det kan ikke fortsette lenger uten at det vil føre med sig følger for fagorganisasjonen og dens medlemmer, som vil deprimeres.

Det er derfor vår opfatning at kongressen må fatte beslutning som foreslått.

Jern- og Metallarbeiderforbundets Stedsstyre, Bergen.

Bygningsarbeiderforbundets Industrigruppe, Bergen.

Anbefalt av forbundene.

*

Kongressen henstiller til Regjeringen at den arbeider for boikottlovens ophevelse.

(Motivering som ovenfor.)

Kommuneforbundets Stedsstyre, Bergen.

Forbundet anbefaler forslaget.

*

Landsorganisasjonen henstiller til Regjeringen å opta forslag om endringer i boikottlovens § 6 a nr. 4 a, slik at den nuværende bestemmelse om — «vern for mindre næringsdrivende» — bortfaller.

Motivering:

Den nuværende boikottlovs § 6 a nr. 4 a inneholder en bestemmelse om at det er forbudt å boikotte en arbeidsgiver som foruten medlemmer av sin familie ikke sysselsetter mere enn 10 arbeidere.

Dette særforbud er begrunnet deri at man har villet gi «et særlig vern for mindre næringsdrivende mot å bli angrepet med boikott av en overmektig organisasjon som vil søke å fremtvinge tariffavtaler hvor de naturlige forutsetninger ikke er til stede».

I almindelighet er vel ikke denne bestemmelse av særlig stor betydning for Norsk Kommuneforbund, men for en del avdelinger av forbundet, og i særdeleshet for vår forening, er denne bestemmelse av vidtrekkende betydning.

Vår forening har kun en arbeidsplass hvor denne bestemmelse ikke kommer til anvendelse, og resultatet er at hvis vaktmesterne i Oslo — som teller ca. 600 og hvis levestandard ligger på et lavmål — noen gang skal komme op på nogenlunde normale lønnsforhold og arbeidstid, så vil arbeidet med dette bli en evig rekke av lovbrudd.

I lovens motivering heter det riktignok at denne bestemmelse er tatt for å gi «et særlig vern for mindre næringsdrivende», men ikke desto mindre møter vi denne bestemmelse overalt, selv om det er store boligselskaper det dreier sig om, og som absolutt ikke kan påberope sig å være «mindre næringsdrivende». Det er sørgelig å måtte si det, men selv fra arbeidernes egne byggeselskaper blir vi møtt med denne av arbeiderklassen så forhatte bestemmelse.

Hvorvidt kongressen er det riktige sted å ta dette spørsmålet op på, vil vi overlate til forbundet å bestemme, men vi vil så varmt vi kan henstille til forbundet å ta dette spørsmålet op til drøftelse. For vaktmesterne landet over og ganske sikkert også for en stor del av Landsorganisasjonens øvrige medlemmer er det av meget stor betydning å få forandret denne bestemmelse som i så høi grad svinebinder organisasjonens rett til å bruke den makt den har oparbeidet sig.

Vi er fullt opmerksom på de vanskeligheter som stiller sig i veien, men nettop derfor er vi av den opfatning at kampen mot disse forkastelige lovbestemmelser ikke må hvile et eneste øieblikk før den er ført frem til et for oss gunstig resultat.

Oslo og Omegns Vaktmesterforening.

*

Kongressen krever av Regjeringen å fremme forslag til Stortinget om ophevelse av boikottloven. Voldgift i konflikter mellem Arbeidsgiverforeningen og Landsorganisasjonen må bekjempes.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon.

*

Idet kongressen henviser til sin beslutning i 1934 angående de arbeiderfiendtlige lover, finner kongressen å måtte kreve av Det norske Arbeiderparti at partiet drar omsorg for at arbeiderregjeringen snarest fremmer proposisjon om ophevelse av boikottloven og øvrige lover som hindrer arbeiderorganisasjonenes frie utfoldelse. Særlig må der dras omsorg for at arbeiderorganisasjonene igjen må få rett til å iverksette betinget sympatistreik til støtte for de konflikter som man eventuelt kommer op i.

Motivering:

Det skulde være unødvendig å gi nogen utførlig motivering for ovennevnte forslag, men finner vi å måtte fremheve den kjensgjerning, at den nuværende lovbestemmelse, som avskjærer organisasjonen anledning til å varsle eller iverksette betingede sympatistreiker, har vist sig å være til stor skade for organisasjonen, da den hindrer en tilfredsstillende løsning av pågående konflikter.

Som eksempel kan nevnes at både vårt og andre forbund har hatt konflikter gående lenge før kongressen i 1934 og som fremdeles pågår. Dette på grunnlag av at organisasjonene ikke har hatt anledning til å organisere eller iverksette streik eller betinget sympatistreik, slik at man har kunnet stenge en organisasjonsfiendtlig arbeidsgiver i å få materialtilførsel eller levere sine ferdige produkter.

Norsk Bygningsarbeiderforbund.

*

Under henvisning til beslutning på siste fagkongress henstiller Snekker og Tømmermennenes Forening i Trondheim til Landsorganisasjonens sekretariat overfor Regjeringen å reise krav om at det nu tas skritt til å få boikottloven ophevet.

*Snekker og Tømmermennenes Forening, avd. 19 av N. B. A. F.,
Trondheim.*

*

På medlemsmøte blev vedtatt å innsende følgende forslag som ønskes behandlet på kongressen:

1. Krav om ophevelse av boikottloven.
2. Opsigelse av hovedtariffavtalen med Arbeidsgiverforeningen.
3. Krav om revidering av arbeidstvistloven, og særlig meglingsmannens rett til sammenkobling av fagene under tariffavstemninger.

Møtet mente at det var nødvendig å få disse bestemmelser vekk fra vårt arbeide for å bygge op vår fagbevegelse. Likeledes var møtet klar over at det var nødvendig å reise kampen mot disse lover, og i første rekke innenfor Landsorganisasjonen for å stoppe den bevegelse som i virkeligheter er for nye lover mot fagbevegelsen.

Sandnes Bygningsarbeiderforening, avd. 90 av N. B. A. F.

*

Fagkongressen henstiller til arbeiderregjeringen om å fremme forslag om ophevelse av den nuværende boikottlov, og revisjon av arbeidstvistloven, da disse i sin nuværende form har vist sig å være utilfredsstillende.

Vestfold faglige Samorganisasjon.

*

Kongressen henstiller til Regjeringen at den ophever boikottloven, samt at bestemmelsen om meglingsmannens rett til å sammenkoble avstemningen i forskjellige fag under tariffoppgjørene.

Nydalens Tekstilarbeiderforening.

*

Under henvisning til beslutning på siste fagkongress, henstiller avd. 131 av N. S. L. F., Oslo og Omegns underordnede Gartnerforening, til Landsorganisasjonens sekretariat overfor Regjeringen å reise krav om at det nu tas effektivt skritt til å få boikottloven ophevet. Videre må de

bestemmelser som gir meglingsmyndighetene adgang til vilkårlig å sammenkoble avstemningen i forskjellige fag, fjernes fra arbeidstvistloven. Det bør også reises spørsmål om en revisjon av loven, med sikte på å gi meglingsmyndighetene en mere tilbaketrukket rolle under tariffrevisjonen enn tilfelle har vært i de senere år. En åpen eller fordekt utvikling i retning av voldgiftsmessig fastsettelse av arbeidsvilkårene må fagorganisasjonen av all makt motsette sig.

Oslo og Omegns underordnede Gartnerforening.

Forbundet tiltrer foreningens forslag hvad angår boikottloven, men bemerker at nogen vilkårlig sammenkobling av meglingsforslag ikke har funnet sted innen Skog- og Landarbeiderforbundet.

*

Avd. 100, Vold Sagbruksarbeiderforening av Norsk Høvleriarbeiderforbund foreslår:

Under henvisning til beslutning på siste fagkongress kreves at Landsorganisasjonens sekretariat overfor Regjeringen reiser krav om at det nu tas effektivt skritt til å få boikottloven ophevet.

*

«Kongressen retter en inntrengende henstilling til Det norske Arbeiderparti, gjennom Regjeringen, om mulig å få boikottloven ophevet.»

Nogen motivering skulde vel være unødvendig, men vil allikevel nevne bestemmelsen om 10 manngrensen samt bestemmelsen om betinget sympatistreik og blokade.

Norsk Høvleriarbeiderforbund.

*

Der gjøres hvad gjøres kan for ophevelse av boikottloven, idet denne lov er et stort minus for de organiserte arbeidere.

Fayancearbeidernes Forening, Egersund.

*

Krav til Regjeringen om ophevelse av boikottloven.

Dalen Cementindustriarbeiderforening.

*

Fagkongressen beslutter å pålegge sekretariatet å stille krav overfor Regjeringen om at der nu tas effektive skritt til å få boikottloven ophevet.

Herøya Arbeiderforening.

*

1. Det henstilles til fagkongressen overfor Regjeringen å reise krav om at det straks tas effektivt skritt til å få boikottloven ophevet.
2. De bestemmelser som gir meglingsmyndigheten adgang til vilkårlig å sammenkoble avstemningen i forskjellige fag, fjernes fra arbeidstvistloven.

3. Fagkongressen krever revisjon av loven, slik at meglingsmyndighetene får en mindre avgjørende rolle under tariffrevisjonen enn tilfelle har vært de siste år.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds avd. 53, Saltdal.

*

Fagkongressen pålegger det nyvalgte sekretariat å reise krav til Regjeringen om revisjon av arbeidstvistloven, og særlig meglingsmannens rett til sammenkobling av fagene under tariffavstemninger, og ethvert åpent eller fordekt lovverk fra Statens side som berører fagorganisasjonens frie kampkraft må bekjempes.

Telemark faglige Samorganisasjon.

*

1. Der sendes krav til Regjeringen om ophevelse av boikottloven.
2. Det kreves av Regjeringen at arbeidstvistloven blir revidert. Og i første rekke Riksmeglingsmannens rett til sammenkobling av de forskjellige fag ved tariffavstemninger.
3. Det sendes krav til Regjeringen om å være mer aggressiv for å fjerne fascistisk innstilte personer innen de militære etater.

Porsgrunn Bygningsarbeiderforening.

*

Landsorganisasjonen arbeider for å få ophevet Riksmeglingsmannens adgang til å koble flere overenskomster sammen under avstemning.

Avdelingen har i sin begrunnelse bemerket at ved tariffoppgjøret for L. K. A. B. i 1936 fremsatte Riksmeglingsmannen separate forslag til nye overenskomster omfattende medlemmer i 3 forbund. Ved avstemning koblet han imidlertid sammen samtlige avgitte stemmer for og mot. Dette er avdelingen høist uenig i, da det derved fratras dem deres organisasjonsmessige selvbestemmelsesrett.

Luossavaara—Kiirunavaara A/B's Lokomotivmannsforening i Narvik.

*

Avdeling 26 foreslår at fagkongressen går inn for å finne veier til boikottlovens ophevelse, likeså hovedavtalen, hvis den ikke kan vesentlig forbedres.

Avd. 26 av N. B. A. F.

*

Krav om revidering av arbeidstvistloven, og særlig meglingsmannens rett til sammenkobling av fagene under tariffavstemninger.

Dalen Cementindustriarbeiderforening.

*

Fagkongressen beslutter å pålegge sekretariatet å stille krav overfor Regjeringen om at meglingsloven optas til revisjon, særlig med sikte på å få ophevet meglingsmannens rett til sammenkobling av fagene under tariffavstemninger.

Herøya Arbeiderforening.

Fagkongressen reiser krav overfor Regjeringen om revidering av arbeidstvistloven, og da særlig meglingsmannens rett til sammenkobling av fagene under tariffavstemninger, således at ethvert lovforslag som vil berøve fagorganisasjonens kampkraft, må bekjempes.

Borgestad Fabrikarbeiderforening.

•

Krav til Regjeringen om ophevelse av boikottloven.

Krav om revidering av arbeidstvistloven og særlig meglingsmannens rett til sammenkobling av fagene under tariffavstemninger.

Avdeling 20 av N. S. L. F.

•

Norsk Sjømannsforbunds forbundsstyre tillater sig herved å stille følgende forslag til kongressen:

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon inngår til Stortinget med krav om at boikottloven opheves.

I anledning av forslaget tillater vi oss å henlede oppmerksomheten på den dom som Domstolen for Boikottsaker den 26. januar d. å. avsa i saken mellem radiotelegrafist Takvam og vårt forbund.

Den avsagte dom viser klart hvilke farer den nuværende boikottlovgivning innebærer for fagorganisasjonen. Man ser nu, hvad man allerede tidligere hadde grunn til å frykte, at Domstolen for Boikottsaker, med støtte i arbeidstvistlovens bestemmelser, finner anledning til å gripe inn i forhold som domstolen efter sin sammensetning ikke har de ringeste forutsetninger for å kunne bedømme, og hvor dens avgjørelser likefrem vil true rettssikkerheten på det arbeidsrettslige område i dette land.

Retten må erkjenne at Takvam har optrådt illojalt overfor organisasjonen, men søker å undskylde denne optreden med at forbundet har optrådt formalistisk, og ikke har tatt tilstrekkelig hensyn til de fremførte ankepunkter. At retten på grunnlag av det i saken fremlagte materiale feller denne dom overfor forbundet, røber at retten ikke har evne til bedømmelse av organisasjonsforhold, og er i sig selv galt nok. Men til det kommer at organisasjonens ledelse ifølge dommen skal pålegges å utvise den ytterste varsomhet overfor nedbrytende og illojale tendenser av enhver art, uten tanke på hvilke følger dette vil ha.

Vi finner det uhørt at en domstol som står fjernt fra enhver befattning med organisasjonsforhold, skal ha anledning til å blande sig op i forholdet mellem organisasjonen og dens medlemmer. Med den uforstand som det er gjort i dette tilfelle, vil dommen bidra til å gjøre enhver forbundsledelse maktesløs overfor elementer som vil sette sig utenfor organisasjonens vedtak, og gi fritt spillerum for krefter av organisasjonsopløsende karakter. Domstens holdning vil dessuten vanskeliggjøre de bestrebelses som er i gang for å verne respekten for inngåtte avtaler.

I nærværende tilfelle har domstolen også sett sig beføiet til å gripe inn i forhold hvor det må antas at mulige boikotthandlinger fra enkelt-

personer i hvert fall ikke kan være foretatt i anledning arbeidsforhold, men i tilfelle må være forårsaket av organisasjonsforhold. Allikevel gjør dommen disse forhold til gjenstand for inngående behandling. Hvor langt domstolen har gått i denne retning, viser den omstendighet at to av rettens medlemmer endog fant at den foretatte eksklusjon innebar boikott i arbeidstvistlovens forstand. Skal den skarpsindige usakkyn-dighet få gå videre på denne vei og uhindret få kaste sig til dommer i organisasjonens forskjellige indre anliggender, vil dette medføre til helt uholdbare tilstander.

Vi vil også feste oppmerksomheten ved den merkelige forskjell i domstolens forskjellige avgjørelser av hvad som er boikott. I flere dommer har domstolen erklært at hvis en arbeider blir kastet ut av en bedrift fordi han er organisert, da er ikke dette boikott i lovens forstand. Her er grensene for boikotten så stramme, at loven i praksis ikke får nogen som helst betydning. Når det derimot ankes over at boikott er foretatt av fagorganisasjonen eller dens medlemmer, later det ikke til å være grenser for hvad domstolen kan finne plass for innenfor rammen av lovens tøyelige bestemmelser. Det utflytende grunnlag boikott-domstolen i loven selv har fått å arbeide på, har i praksis gitt domstolen blanko-fullmakt til å skalte og valte etter eget skjønn på disse områder, og skapt en tilstand av permanent rettsusikkerhet, og dermed rettsløshet, som det må bli en stopper for.

Det er så meget mere nødvendig som fagorganisasjonen med det ansvar og de samfundsmessige oppgaver som den har idag, må forlange at dens arbeide for å heve arbeidernes lønns- og arbeidsvilkår og å skape ordnede forhold på arbeidsplassen ikke skal trues av Statens egen lovgivning. Tiden må derfor nu være inne til at fagorganisasjonen setter all sin kraft inn på å få boikottloven ophevet snarest.

Norsk Sjømannsforbund.

*

Under henvisning til beslutning på siste fagkongress, henstiller representantskapet til Landsorganisasjonens sekretariat overfor Regjeringen å reise krav om at det nu tas effektivt skritt til å få boikottloven ophevet.

Intrøndelag Veiarbeiderforening.

*

De fleste fagforeninger i Møre og Romsdal fylke har til Samorganisasjonen sendt inn krav som går ut på at kongressen skal fatte vedtak som kan medføre en hurtig ophevelse av boikottloven.

I den anledning vil vi innby kongressen til å fatte følgende vedtak:

Det pålegges det nye sekretariat snarest mulig å gjøre foranstaltninger for å få boikottloven ophevet, om nødvendig ved å bruke de midler organisasjonen rår over for at så kan skje.

Møre og Romsdal faglige Samorganisasjon.

Veiarbeiderforeninger på Nordmøre fremsetter følgende forslag som er tiltrådt av Kr.sund faglige Utvalg, felles fagforeningsstyremøte i Kr.sund og forretningsutvalget i Møre og Romsdal faglige Samorg.:

1. Ophevelse av boikottloven.
2. Ensartet minstelønn over det hele land i veiarbeidsdriften, Havne- og Vasdragsvesenet.
3. Ophevelse av hovedavtalen.

*

Vi er opmerksom på at der er krefter i bevegelse, både fra arbeidskjøperne, staten og den samlede reaksjons side, for å *berøve fagorganisasjonens frie kampkraft*, ved lovverk fra statens side. Er det derfor nødvendig at fagorganisasjonen får reist de store og betydningsfulle prinsipielle spørsmål som berører medlemmenes vitale klasseinteresser og som vil være avgjørende for fagorganisasjonen i år fremover. De store avgjørende spørsmål er fagbevegelsens frie kamprett, og medlemmenes selvbestemmelsesrett d. v. s. det indre faglige demokrati. For opnåelse av dette må blandt annet meglingsmyndighetenes adgang til vilkårlig sammenkobling av avstemningene i forskjellige fag fjernes fra arbeidstvistloven. Arbeidstvistloven forandres således at den ikke hindrer fagorganisasjonens slagkraft. Særlig reglene for meglingsinstitusjonen må forandres i denne retning. Dette må fagorganisasjonen av all kraft kjempe for. Fagorganisasjonen må fortsatt være en kamporganisasjon som ikke hemmes i sin medbestemmelsesrett av staten ved dens lover. I denne forbindelse vil vi kreve av fagorganisasjonen å gå inn for følgende krav til Regjeringen:

Punkt 1. Ophevelse av boikottloven.

« 2. Revidering av arbeidstvistloven.

« 3. Regjeringen fører en politikk mot krig og fascisme, der er i nøie overensstemmelse med arbeiderklassens interesser. Ennvidere krever vi av fagorganisasjonen at den opsier hovedtariffavtalen ved dens utløp 1939.

Alesund arbeidsløses forening.

*

«Ved avstemning over meglingsforslag tilligger det enkelte forbund å bestemme over hvorvidt de ønsker å delta i en fellesavstemning, eller om der skal stemmes og optelles særskilt for det enkelte forbund.»

Borregaardsarbeidernes Industrigruppe.

*

Der foreslåes at fagkongressen fatter vedtak om at Landsorganisasjonens sekretariat overfor Regjeringen, reiser krav om revidering av arbeidstvistloven og særlig meglingsmannens rett til sammenkobling av fagene under tariffavstemninger, og at ethvert åpent eller fordekt lovverk fra statens side, som berører fagorganisasjonens frie kampkraft må bekjempes.

Vold Sagbruksarbeiderforening.

«Landsorganisasjonen får i oppdrag å rette krav til Regjering og Storting, om ophevelse av boikottloven, og revidering av arbeidstvistloven, da disse ansees som arbeiderfiendtlige.»

Motivering:

Arbeidsrettens domsavgjørelse viser sig i uforholdsmessig høi grad å gå arbeiderne imot. Videre de såkalte ulovlige streiker, viser sig å være den eneste måte, som arbeiderne får fremmet og løst sine saker på. Hvis ikke Landsorganisasjonen vil legalisere disse, må den sørge for å få lovene i mere overensstemmelse med rettferdighet.

Avd. 16 av Høvleryarbeiderforbundet.

*

Fagkongressen fatter vedtak om at Landsorganisasjonens sekretariat, overfor Regjeringen reiser krav om revidering av arbeidstvistloven, og særlig meglingsmannens rett til sammenkobling av fagene under tariffavstemninger, og at ethvert åpent eller fordekt lovverk fra statens side, som berøver fagorganisasjonens frie kampkraft, må bekjempes.

Fagkongressen beslutter at Landsorganisasjonens sekretariat reiser krav overfor Regjeringen om en radikal omlegning av såvel statens som kommunenes beskatningsform til fordel for det arbeidende folk i by og på land, og at prisfordyrelsen på levnettsmidler blir stanset ved effektive tiltak fra statens side.»

Bøle Sagarbeiderforening.

*

1. Arbeidstvistlovens avstemningsregler endres således at meglingsmyndighetene nektes adgang til å sammenkoble avstemningen i forskjellige fag ved avstemning over meglingsforslag.
2. Forslag av meglingsmyndighetene må først forelegges forhandlerne til gjennomgåelse og avklaring før de overrekkes de respektive hovedorganisasjoner til avstemning.

Motivering:

1. Da der alltid innenfor papirindustrien blir fremsatt forslag av Riksmeglingsmannen om at samtlige fag går inn under avstemningen, har dette bevirket at transportarbeiderne gang på gang er kommet ut i kamp. Grunnet mangelfull avklaring av forslaget's innhold og i flere tilfelle har vært den direkte årsak til forkastelse av Riksmeglingsmannens forslag.
2. Tidligere erfaringer nødvendiggjør at meglingsforslag må få den tilstrekkelige tid til gjennomgåelse. Som det nu foregår, får forhandlerne overlevert forslaget av Riksmeglingsmannen uten noen tid til å se dem igjennom. F. eks. 1936. Riksmeglingsmannen forlangte forslaget oversendt avdelingene til avstemning, selv om de to parter var uenig heri. Såvidt forskjellige arbeidsforhold som transportarbeide (vesentlig losse- og lastearbeide) og papirarbeide, må det gir oss anledning til å godkjenne eller forkaste et forslag.

I flere tariffoppgjør har vi måttet i ulovlige kamper på grunn av Riksmeglingsmannens sammenkobling og felles optelling. Resultatene har alltid vært at papirarbeiderne har vedtatt med så stort flertall at vår forkastelse blir underkjent. N. T. F.'s representanter i sekretariatet vil sikkert bekrefte riktigheten i vår påstand i så måte.

*Sarpsborg Losse- og Stuerforening.
Sannesund Kai- og Lagerarbeiderforening.
Sarpsborg og Omegns Transportforening.*

*

«Kongressen pålegger det kommende sekretariat snarest å gjøre henvendelse til Det norske Arbeiderparti med anmodning om straks å utvirke at arbeiderregjeringen fremsetter proposisjon om forandringer av Lov om Arbeidstvister, spesielt med sikte på å få ut av loven bestemmelsen om at meglingsinstitusjon har anledning til å koble de forskjellige forbund sammen ved avstemning over meglingsforslag.»

Motivering:

Vi er av den oppfatning at den nuværende lovbestemmelse snarest bør opheves, idet den har vakt stor motstand hos arbeiderne. Det er i den anledning nok å henvise til tariffrevisjonen 1935 som vakte stor forbitrelse blandt arbeiderne, og nylig streiken blandt heisemontørene i Oslo, som er et av de mest typiske eksempler på det uheldige ved å foreta samlet tariffoppgjør for forskjellige fag.

Den norske fagorganisasjon har ved tariffrevisjonene bestandig vist at de har vurdert ethvert meglingsforslag ut fra rent saklige hensyn, og vi mener at det for fagorganisasjonen er av den aller største betydning at det også når det gjelder avstemning over meglingsforslag viser demokrati, således at de arbeidere som overenskomsten omfatter alene får anledning til å ta stilling til denne, og dermed også ansvaret for avgjørelsen.

Norsk Bygningsarbeiderforbund.

*

Avd. 41. *Hermetikkarbeidernes Forening, Alesund* forela følgende forslag:

1. Under henvisning til beslutning på siste fagkongress, henstiller foreningen til Landsorganisasjonens sekretariat, overfor Regjeringen å reise krav om at det tas effektive skritt til å få boikotten ophevet.
2. De bestemmelser som gir meglingsmyndighetene adgang til å sammenkoble avstemninger i flere forskjellige fag må fjernes fra arbeidstvistloven.
3. Endelig bør der reises spørsmål om en revisjon av loven med sikte på å gi meglingsmyndighetene en mindre fremtredende rolle under tarifforhandling enn tilfelle har vært i de senere år. En åpen eller fordekt utvikling i retning av voldgiftsmessig fastsettelse av arbeidsvilkårene, må med alle midler bekjempes av fagorganisasjonen.»

Fra Avd. 22, *Skiens Møllearbeiderforening*, foreligger følgende forslag:

«Kongressen pålegger det nyvalgte sekretariat at det til Regjeringen fremmer krav om revidering av arbeidstvistloven, og særlig meglingsmennenes rett til sammenkobling av flere fag under tariff-forhandlingene, og at ethvert åpent eller fordekt lovverk fra Statens side, som berøver fagorganisasjonens frie kampkraft må bekjempes.»

*

Fra Avd. 18, *Hermetikkarbeidernes Forening, Stuvanger*, foreligger følgende forslag:

«Fagkongressen går med all kraft inn for kampen mot de arbeiderfiendtlige lover.»

N. N. N.s forbundsstyre vil bemerke:

Forbundsstyret slutter sig til de innsendte forslag om ophevelse av boikottbestemmelsen i arbeidstvistloven. Forbundsstyret vil videre innstille på at kongressen bemyndiger sekretariatet til å arbeide for at annet avsnitt i punkt 6 i § 35 utgår, hvor det står: «Forkastes det, (forslaget) skal meldingen gi opplysning om antall stemmer for og imot forslaget og antall stemmeberettigede.»

Motiveringen fra forbundsstyrets side er:

At det i praksis har vist sig meget uheldig at denne plikt til å opgi antall stemmer for og imot et forslag er medtatt. Meglingsmennene følger den regel at de straks opplyser til arbeidsgivernes representanter hvor mange som har stemt for eller imot et forslag. Arbeidsgiverne får således straks rede på stemningen blandt arbeiderne, og hvis et forslag er forkastet med en liten majoritet, vil de straks regne med dette ved eventuelle forbedringer av forslaget eller en fortsettelse av en konflikt. Forbundsstyret mener at de opgaver som man kun skal være pliktig til å gi meglingsmyndighetene i avstemningsresultatet, må være antallet av hvor mange som har stemt av de stemmeberettigede.

Forbundsstyret tiltrer videre det innsendte forslag fra *Skiens Møllearbeiderforening*, om meglingsmannens adgang til sammenkobling av avstemning i meglingsforslag og innstiller i overensstemmelse hermed på, at punkt 7 i samme paragraf utgår.

*

Ophevelse av boikottloven.

Endring av jordloven.

Fjernelse av paragraf 46 i loven om veivesenet. (Veiloven 1933).

Denne paragraf i nevnte lov, vil i tilfelle konflikt ved veivesenet, også ramme våre medlemmer slik at de kan tvinges til å måtte ta nedlagt arbeide på veiene.

Skogn Skog- og Landarbeiderforening.

1. Kongressen bør gå inn for at den § i veiloven som står hemmende i veien for at arbeiderne ved veiarbeidsbedriften får like vilkår som ved jernbanen, må søkes fjernet.
2. Kongressen bør gå inn for at 40 timers arbeidsuke gjennomføres ved veiarbeidsbedriften uten at de fastsatte lønninger reduseres.

Velfjord Arbeiderforening avd. 2 av N. A. F.

*

Stange Veiarbeiderforening har på årsmøte den 1. januar 1938 behandlet cirkulære nr. 42 fra N. A. forbund og vil i den anledning henstille til Landsorganisasjonens kongress å medvirke til at paragraf 46, siste avsnitt i veiloven blir fjernet.

Stange Veiarbeiderforening avd. 170 av N. A. F.

*

Loven om Statens veiarbeide revideres — og at § 46 utgår av loven. Idet vi håper at forbundet gjør hvad det kan for at denne viktige sak kan komme på Kongressens dagsorden, tegner vi

Pasvikdalen Veiarbeiderforening avd. 247 av N. A. F.

*

Skjerstad Veiarbeiderforening foreslår at Landsorganisasjonens kongress henstiller til Regjeringen om at veiloven av 1933 bør tas under revisjon og at § 46, siste avsnitt, bør utgå.

Skjerstad Veiarbeiderforening N. A. F. avd. 358.

*

Kongressen pålegger det kommende sekretariat i samarbeide med Norsk Arbeidsmannsforbund å inngå til departement og veidirektorat med krav om at veiloven revideres efter tidens og utviklingens krav.

Særlig bør § 46 siste avsnitt ut, da den er absolutt arbeidsfiendtlig og et slag i ansiktet mot de organiserte arbeidere.

Videre motivering overflødig.

Tromsøysund Veiarbeiderforening avd. 213.

*

1. Organisasjonsretten for veiarbeiderorganisasjonen må gjennomføres ved lov.
2. Anciennitetsprinsippet må gjennomføres ved lov.

Målselv Veiarbeiderforening avd. 269.

*

Sekretariatet pålegges å gå inn for at veiloven hurtigst mulig må bli revidert. § 46 siste avsnitt må ut av loven.

Bremsnes Veiarbeiderforening.

Fra sekretariatet.

På Landsorganisasjonens representantskap 6.—7. september 1937 forelå til behandling følgende forslag fra Samorganisasjonenes Landsutvalg:

«Under henvisning til beslutning på siste fagkongress henstiller Samorganisasjonenes Landsutvalg til Landsorganisasjonens sekretariat overfor Regjeringen å reise krav om at det nu tas effektivt skritt til å få boikottloven ophevet.

Saken fremmes overfor Regjering, Storting, eventuelt i forbindelse med at Landsorganisasjonen igjen tiltrer den i 1932 opnevnte offentlige kommisjon til revisjon av disse lover.»

I debatten blev fremholdt at man også måtte få endret lovbestemmelserne vedrørende Vinmonopolet og Veilovens § 46.

Det blev også meddelt at man hadde fått henvendelse fra Socialdepartementet om på ny å tre inn i foreningslovkommisjonen, og at det hadde vært konferert for å få endret kommisjonens mandat.

Representantskapet besluttet:

«Under henvisning til K. Bergsvik's brev av 8. mai 1936 og den førte debatt på representantskapsmøtet bemyndiges sekretariatet til å opnevne 2 representanter i Arbeidstvistlovkommisjonen. Komitéens mandat søkes redigert således at dette blir mere i samsvar med fagorganisasjonens syn.»

Sekretariatet har under forutsetning av at kommisjonens mandat blir endret av Stortinget og i samsvar med forutsetningen opnevnt 2 representanter — Olav Hindahl og Viggo Hansteen.

Sekretariatet gir sin tilslutning til kravene om ophevelse av boikottloven og de gjeldende særlover for Vinmonopolets arbeidere og Veilovens § 46.

Såfremt forannevnte kommisjon blir ferdig med sitt arbeide vil det bli redegjort for dette på kongressen. I motsatt fall forelegges kommisjonens innstilling for sekretariatet og representantskapet som behandler og tar standpunkt til de eventuelle lovendringer.

Dagsordenens punkt 6. Landsorganisasjonens lover.

A. Kontingentordningen.

Fra sekretariatet.

På kongressen 1934 forelå forslag om at forbundene blir fritatt for å betale kontingent til Landsorganisasjonen for de medlemmer som er fritatt for å betale kontingent til forbundene.

Kongressen nedsatte en komité på 7 medlemmer til å utrede spørsmålet om en nyordning av Landsorganisasjonens kontingent og besluttet videre «Komitéens utredning forelegges representantskapet, som får fullmakt til å treffe avgjørelsen.»

Komitéens utredning blev forelagt representantskapet 1936. Representantskapet besluttet å få en del nye beregninger bygget på de foran kongressen nærmest liggende år. Saken forelegges og avgjøres av kongressen.

Komitéens innstilling vil bli forelagt kongressen.

Lovkomitéen har optatt forslag om en endring i Landsorganisasjonens lover vedrørende representasjonsutgiftene til kongressen.

Sekretariatet har besluttet å behandle forslaget når kontingentkomitéens innstilling foreligger.

B. Lovendringer.

Sekretariatet har nedsatt en komité bestående av: Hindahl, Næss, Raaen, Fladeby og Dagfin Beck, til å gjennomgå innkomne lovforslag samt gjennomgå lovene og utarbeide eventuelle endringsforslag.

Komitéens innstilling er optatt av sekretariatet.

Sekretariatet foreslår:

§ 1.

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon i Norge er en sammenslutning av landsomfattende forbund, hvis optagelse er godkjent av kongressen eller representantskapet. Landsorganisasjonens formål er:

1. *Ved gjensidig solidarisk samvirke mellom organisasjonene å istandbringe enhet og kraft i bestrebelsene for å fremme og ivareta arbeiderklassens faglige, sosiale og økonomiske interesser.*
2. *Ved meddelelser fra organisasjonene å istandbringe best mulig oversikt over den faglige organisasjons virksomhet og utvikling.*

3. *Å understøtte organisasjonene til forsvar mot lockouter, forringelse av arbeidsvilkårene og angrep på organisasjonsretten, og skape bedre lønns- og arbeidsvilkår.*
4. *I samarbeide med den politiske arbeiderbevegelse å arbeide for sosialisering av produksjonen og omsetningen.*
5. *Å spre opplysning blandt arbeiderne i samarbeide med Arbeidernes Oplysningsforbund.*
6. *Å opprettholde og utvikle de internasjonale forbindelser og virke for gjensidig økonomisk støtte mellom Landsorganisasjonen og andre lands faglige organisasjoner.*
7. *Å støtte arbeiderbevegelsens bestrebelser for å sikre den nødvendige forsamlingslokaler.*

Motivering:

Formålsparagrafen har stått praktisk talt uberørt av de forandringer lovene for øvrig har gjennomgått. Sprogbruken virker derfor idag noget foreldet. Viktige områder av Landsorganisasjonens aktuelle virksomhet er ikke omtalt overhodet. Uten på nogen måte å tilsikte en forskyvning i de retningslinjer som engang er trukket op, har sekretariatet derfor funnet det riktig å tilstrebe en redaksjon som er mere i samsvar med tenkemåten og de faktiske forhold idag. En del direkte sproglige feil og inkonsekvenser er derfor rettet. Oplysningsvirksomheten er tatt med som egen bestemmelse i et nytt punkt 5. Bestemmelsen om de internasjonale forbindelser har fått en kraftigere utformning. Samarbeidet med den politiske arbeiderbevegelse er kommet tydeligere til uttrykk. I virkeligheten er der ingen realitetsforandringer foretatt, man har bare søkt å gjøre formålsparagrafen enklere, greiere og tydeligere og dermed også mere tjenlig som veiviser for den fremtidige virksomhet. —

Sekretariatet har for øvrig funnet å burde foreslå at lovkomitéen bemyndiges til senere systematisk å gjennomgå lovene med henblikk på å gjennomføre konsekvent og riktig sprogbruk. Sekretariatet vil derfor foreløpig ikke bringe i forslag de forskjellige sproglige endringer som en grundig revisjon av lovene vil medføre.

Sekretariatet er for øvrig av den opfatning at ordet «distriktsorganisasjon» bør utgå av lovene og erstattes med ordet «samorganisasjon».

Det har vist sig i praksis at ordet distriktsorganisasjon næsten ikke blir anvendt idet det både skriftlig og muntlig brukes ordet samorganisasjon. Det er da antagelig liten grunn til å opprettholde uttrykket distriktsorganisasjon.

Videre mener sekretariatet at ordet «arbeidskjøper» bør utgå og erstattes med «arbeidsgiver». Benevnelsen «arbeidsgiver» er et offisielt og juridisk navn på den eller de personer som eier eller disponerer de økonomiske foretagender som organisasjonene har tariffavtaler med. Benevnelsen «arbeidsgiver» bør derfor også anvendes i lovene i samsvar med hvad flere av Landsorganisasjonens forbund allerede har foretatt, f. eks. Jern- og Metallarbeiderforbundet og Kjemisk Industriarbeiderforbund.

I lovene anvendes ofte «organisasjon» og «industriorganisasjon» i samme betydning som «forbund». Ofte er disse uttrykk brukt om hverandre. Sekretariatet er av den mening at lovene bør konsekvent gjennomføre benevnelsen «forbund» som er det gjengse navn idag og som gir et korrekt uttrykk for Landsorganisasjonens oppbygging.

Sekretariatet vil også nevne at uttrykket «arbeidsstansning» som ofte forekommer, bør erstattes med det både juridisk og sproglig riktigere uttrykk «arbeidsstans».

Kopperåens Arbeidsmannsforening, avd. av Kjemisk Industriarbeiderforbund, foreslår:

§ 2, punkt 3, annet avsnitt forandres således:

«I Landsorganisasjonen kan kun de mannlige medlemmer regnes som halvt-betalende hvis den gjennomsnittlige lønn er kr. 1.00 pr. time og derunder.»

Punkt 5 a, siste punktum forandres til å lyde:

«Ved sådan overflytning betales ingen innskrivningspenger og medlemsbok erholdes gratis.»

Punkt 5 c, første avsnitt, siste punktum:

«Ved overføring betales medlemsboken av de respektive forbund, men ingen innskrivningspenger for øvrig.»

Sekretariatet foreslår:

Ad § 2, punkt 3. *Forslaget kan ikke anbefales.*

Motivering:

Sekretariatet er uenig i at kvinnelige medlemmer skal stilles i en begunstiget særstilling m. h. t. kontingenten. Alle medlemmer bør her stilles likt, den faktiske forbundskontingent eller den faktiske lønn bør være avgjørende, ikke alder eller kjønn.

Sekretariatet foreslår derfor at uttrykket «kvinner, lærlinger og hjelpearbeidere» i § 2, punkt 3 utgår, og erstattes med «medlemmene», likeså uttrykket «kun de mannlige» i det følgende avsnitt.

Sekretariatet henstiller for øvrig til kontingentkomitéen at den nuværende lønnsgrænse mellem halvt- og heltbetalende medlemmer forhøies, dog med adgang for sekretariatet til å regulere forholdet i kongressperioden.

Ad § 2, punkt 5 a. *Forslaget tiltrædes.*

Motivering:

Det kan forekomme innenfor enkelte yrker at medlemmer skifter forbund flere ganger i løpet av samme år. Det vil ofte virke uheldig, hvis medlemmet hver gang selv skal betale utgiftene til medlemsbok. For vedkommende organisasjon spiller dette utlegg liten rolle. Sekretariatet anbefaler derfor forslaget vedtatt.

§ 2, punkt 5 c. *Forslaget kan ikke tiltrædes.*

Motivering:

Når det gjelder et medlem som ikke tidligere har hatt medlemsbok, er det ingen grunn til å fritta vedkommende fra utgiften. Først ved senere overføringer gjelder de betraktninger som ovenfor er anført. Det forutsettes at de endringer som foretas i lovene for de arbeidsløses foreninger inntas i Landsorganisasjonens lover.

Oslo og Omegns Underordnede Gartnerforening foreslår:

§ 2 forandres således:

Punkt 5. «Medlem som har fått arbeide innen annet tilsluttet forbunds område og har sin medlemsbok i orden, skal overføres straks med fulle rettigheter, hvis ikke de interesserte forbund er enige om en annen av sekretariatet godkjent frist for overføring.»

Dette dekker den nuværende innledning til punkt 5 og avsnitt a.

Nytt *punkt 6:* «Avdeling av forbund som er tilsluttet Landsorganisasjonen taper sitt medlemskap, hvis den stiller som betingelse at arbeide innen deres område bare skal komme avdelingens medlemmer til gode.»

Skog- og Landarbeiderforbundets forretningsutvalgs bemerkninger:

Forslaget tiltrædes av Norsk Skog- og Landarbeiderforbund. De vanskeligheter som avdeling 131 antagelig har hatt for øiet, er bl. a. at Oslo og Omegns Sten-, Jord- og Cementarbeiderforening stenger for inntagelse av nye medlemmer på grunn av den tilgang til deres arbeidsområder av tilreisende arbeidssøkende.

Denne avstengning har da den rene monopolhensikt å forholde arbeidsmulighetene til enhver tid for de som ved det tidspunkt er medlemmer av foreningen. Dette må på en følelig og helt urettferdig måte ramme de som er bosittende i Oslo og Aker, og som er henvist til å søke arbeide på det sted de bor. Dette gjelder da i første rekke anleggsgartnerne, hvis arbeidsområde særlig ved store byggekomplekser løper sammen med Sten- og Jords område.

Det må her finnes andre midler enn stengning av foreningen og monopolisering. Ett av disse midler er bl. a. at overenskomstenes inntagelsesbestemmelser formes slik, at tidligere arbeidere gis en viss forrett ved fortsettelse i arbeidet eller igangsettelse av nytt arbeide. Med den nuværende fremgangsmåte oparbeides en unødige stor gruppe som går og venter på arbeide.

Men forslaget har ikke bare interesse i sådanne tilfeller. På flere områder og for flere forbund imellem er det vanskeligheter med overføring av medlemmer. Det bør prinsipielt ikke være nogen frist for overføring når medlemmet har fått arbeide i det annet forbunds område. Men hvis det interesserte forbund sammen med sekretariatet er enig om at det for visse grupper kan settes en frist, bør det være adgang til det. Denne frist kan imidlertid hverken fikseres eller antydes; avgjørelse må treffes av sekretariatet under hensyntagen til de forhold som kan opstå mellom de enkelte forbund.

I forslaget til nytt punkt 6 burde også vært medtatt ordet «forbundet», ikke bare «avdeling av forbund». Man bør være oppmerksom på dette ved forslagets videre behandling.

Sekretariatets innstilling:

Ad punkt 5. Sekretariatet tiltrer prinsipielt tanken i det fremsatte forslag som også faller sammen med de organisasjonsmessige vedtak som tidligere er fattet i dette spørsmål, jfr. således kongressbeslutningen av 1934 vedrørende monopoliseringstendensene.

Efter de tidligere vedtak har det imidlertid vært overlatt de enkelte forbund å påse at medlemskapet blev overført ved overflytning til annet forbunds virkeområde.

Da det, som det fremgår bl. a. av forslagets motivering, er opstått tvist om praktisering og overholdelse av kongressens vedtak av 1934, har komitéen funnet det riktig at prinsippet om obligatorisk overføring av medlemskap også klart blir uttrykt i lovs form, idet den nærværende formulering bare gir *adgang* til overflytning, men ikke pålegger det som en organisasjonsmessig *plikt*.

Da de enkelte forbund arbeider under forskjelligartede forhold, vil det ikke være mulig å pålegge overføring med øieblikkelig virkning. Sekretariatet er enig med forslagsstillerne i at det bør settes en frist. Man er kommet til at en frist på 2 måneder vil være passende, alt tatt i betraktning. Herved skulde de forskjellige hensyn være tilgodesett.

Sekretariatet vil, under henvisning hertil fremsette følgende forslag:

«Medlemmer som arbeider innenfor de tilsluttede forbunds område, og som overflyttes fra den ene organisasjon til den annen — overføring skal finne sted innen 2 måneder — får straks ved overflytningen fulle rettigheter efter følgende regler:

Ad punkt 6. *Forslaget kan ikke anbefales.*

Motivering:

Sekretariatet henviser til kongressens vedtak i 1934 og til det forslag sekretariatet har utformet vedrørende punkt 5 i samme paragraf. Sekretariatet finner det utilrådelig å lovfeste *generelle* straffebestemmelser i denne forbindelse, for ikke å tale om av så drastisk art som antydnet. Overtredelse av Landsorganisasjonens lover og vedtak får her som ellers bli gjenstand for organisasjonsmessig behandling i hvert enkelt tilfelle.

Forslag fra Kristiansunds faglige Utvalg — Møre og Romsdal faglige Samorganisasjon.

§ 3, punkt 1, forandres sålydende:

«I ordinær kontingent innbetaler de tilsluttede organisasjoner 90 øre pr. medlem pr. måned for sine helt- og 50 øre pr. måned for sine halvtbetalende medlemmer.»

«Annet avsnitt i punkt 1 som nu.»

Tredje avsnitt blir sålydende:

«Av kontingenten beregnes videre: 20 øre for heltbetalende og 15 øre for halvtbetalende pr. måned som tilskudd til Samorganisasjonens virksomhet.»

Motivering:

Dette forslag tilsikter en lettere og billigere ordning med kontingentspørsmålet. Alle samorganisasjoner har en særkontingent — varierende i størrelse — og bare forsendelsen av denne kontingent og kvittering for den kommer op i så store beløp, at en besparelse og forenkling nu må gjennomføres.

Det kan således påpekes at det er fagforeninger som betaler mindre kontingent til samorganisasjonene enn det som går med til dekning av utgifter til porto for forsendelsen og kvittering.

Ved vedtagelsen av dette forslag blir all kontingent fra fagforeningene til de faglige organisasjoner betalt under ett til de respektive fagforbund. Forbundene gjør op med Landsorganisasjonen, og samorganisasjonene får så direkte fra Landsorganisasjonen det beløp som er nødvendig for å drive organisasjonsarbeide på en fullt forsvarlig måte.

Det er almindelig erfaring samorganisasjonenes tillitsmenn har, at den nuværende kontingentordning er helt utilfredsstillende. For det første medfører den at tillitsmennene i alt for stor utstrekning må kaste bort for meget av sin kostbare tid til innkreving og bokføring av de mange små kontingentbeløp. For det annet er det en almindelig misnøie i fagforeningene. En misnøie som har lett for å bre sig, spesielt på de steder hvor enkelte fagforeninger helt eller delvis undlater å oppfylle sine forpliktelser til samorganisasjonene.

Dette forslag medfører utvilsomt en stor lettelse for samorganisasjonenes og fagforeningenes kasserere, men det som er viktigst og som forslaget i første rekke tar sikte på, er å skaffe samorganisasjonene et fast og stabilt økonomisk grunnlag for sin drift.

Sekretariatet foreslår:

Forslagene oversendes kontingentkomitéen. Den nuværende kontingent til samorganisasjonene anbefales opprettholdt. Sekretariatet kan ikke innse at en generell kontingentforhøielse økonomisk sett er påkrevet. Man gjør i denne forbindelse oppmerksom på at den sterke vekst i medlemstallet også vil influere på samorganisasjonenes inntekter.

Horten Jern- og Metallarbeiderforening foreslår:

Forslag om tillegg til Arbeidernes faglige Landsorganisasjons lover § 4:

«De avdelinger der står tilsluttet **industriorganisasjoner**, kan på ansøknings til sekretariatet fritas for den kollektive tilslutning til distriktsorganisasjonene.»

Motivering:

Da militærarbeiderne har sin egen samorganisasjon, og er i ferd med å utbygge det skandinaviske samarbeide, og for øvrig ikke benytter distriktsorganisasjonene, mener vi at de fagforeninger som ønsker det, fritas for medlemsskap i distriktsorganisasjonene.

Forslag fra Romedal og Valseth faglige Bygdesammenslutning:

Ad lovenes § 4, Faglige samorganisasjoner:

Det tilføies: «Undtatt fra denne paragrafs bestemmelser er de skog- og landarbeiderforeninger som er sluttet sammen med distriktssammenslutninger som omfatter flere bygder.»

Motivering:

Ifølge landsmøte-vedtak skal Norsk Skog- og Landarbeiderforbunds avdelinger innenfor visse områder danne lokale sammenslutninger.

Disse distriktsorganisasjoners formål er de samme som de som utøves av de faglige samorganisasjoner.

De angjeldende avdelinger har således hverken direkte eller indirekte fordel av et medlemskap til de faglige samorganisasjoner, men direkte bevirke en forhøielse av medlemskontingenten.

Kopperåens Arbeidsmannsforening:

§ 4, punkt 1: Etter første punktum tilføies:

«Fagforeninger som på grunn av sin geografiske beliggenhet, mener at de ikke har nogen rimelig nytte av innbetalt kontingent til samorganisasjonene, kan med forbundets samtykke, fritas for medlemskap i disse.»

Sekretariatet foreslår:

Forslagene kan ikke anbefales.

Motivering:

Sekretariatet er av den opfatning at den nuværende § 4 med sine bestemmelser om obligatorisk medlemskap i samorganisasjonene, bygger på et grunnleggende riktig prinsipp som der ikke foreligger nogen saklig årsak til å gå bort fra. Samorganisasjonene er et nødvendig ledd i Landsorganisasjonens virksomhet og det vil virke organisasjonsopløsende hvis det åpnes adgang for de enkelte foreninger til å stille sig utenfor fellesorganisasjonen. De oppgaver som samorganisasjonene har å løse, angår i virkeligheten alle de stedlige foreninger. Selv om en organisasjon har egne distriktsvise sammenslutninger, bør ikke dette være fritagelsesgrunn for å delta i og støtte op under det arbeide som samorganisasjonene utfører i den samlede fagbevegelses interesse.

Møre og Romsdal faglige Samorganisasjon foreslår:

§ 4, punkt 4 blir sålydende:

«Til dekning av samorganisasjonenes utgift etter et av representantskapet (årsmøtet) opsatt budgett, bevilger Arbeidernes faglige Landsorganisasjon det nødvendige beløp. Bevilgningen gis for hvert kalenderår.»

«Siste avsnitt som nu.»

Sekretariatet foreslår:

Forslaget anbefales ikke.

Motivering:

Av hensyn til konsekvensene er det nødvendig at sekretariatet ikke binder sig til obligatoriske bevilgninger på den basis som foreslått. Forholdene ligger forskjellig an for de enkelte samorganisasjoner, og sekretariatet må forbeholde sig samme adgang som hittil i lovenes § 3, 4. avsnitt bestemt, til å fastsette tilskuddet for hver enkelt samorganisasjon efter på forhånd å ha innhentet full oversikt over de faktiske forhold. Alle bevilgninger av denne art bør sees i sammenheng og ikke behandles isolert.

Drammen Distrikts Linjepersonales Forening foreslår:

«Foreningens medlemmer tilpliktet å innmeldes i de faglige samorganisasjoner hvor de hører hjemme.

Foreningen får representasjonsrett og stemmerett i samtlige faglige samorganisasjoner efter sitt medlemstall.»

Motivering:

Årsaken til at vi fremsetter dette forslag er at vi finner den nuværende ordning mindre tilfredsstillende. Som forholdene er nu, så har man jo ikke representasjonsrett og stemmerett i mere enn én samorganisasjon, nemlig der hvor foreningen har sitt hovedsete.

For Drammen Distrikts Linjepersonales Forening, som jo har sitt hovedsete i Drammen, vil dette si, at vi kun får representasjonsrett og stemmerett i Buskerud faglige Samorganisasjon.

Hertil er å bemerke, at kun ca. 15 pct. av foreningens medlemmer bor innenfor denne samorganisasjons område, mens de øvrige medlemmer er spredt utover Buskerud, Vestfold og Telemark fylker, og for samtlige disse medlemmer vilde det være mere naturlig om de kunde bli tilsluttet samorganisasjonen på det sted hvor de hører hjemme.

Det er vår opfatning at de faglige samorganisasjoner er så viktige ledd i vår organisasjon, at de må benyttes fullt ut.

Norsk Jernbaneforbund bemerker:

«Ad forslag fra Drammen Distrikts Linjepersonales Forening angående representasjonsrett i de faglige samorganisasjoner: Forbundsstyret innstiller: forslaget er tidligere behandlet av kongressen senest i 1934. I samsvar hermed vedtok kongressen lovendringen — se § 4, punkt 4, siste avsnitt.

Spørsmålet om representasjonsretten er et fortolkningsspørsmål som tilligger sekretariatet.

Under henvisning hertil tør man anmode om å opta det innsendte forslag til fornyet overveielse.»

Sekretariatet foreslår:

Spørsmålet har vært gjenstand for egen sekretariatsbeslutning som har fastslått at disse organisasjoner skal ha representasjonsrett i den samorganisasjon hvor foreningen har sitt sete. Under henvisning hertil foreslåes:

«Jernbane- og veianleggenes arbeidere og personalet ved jernbanen skal tilslutte sig den samorganisasjon hvor fagforeningen har sitt sete.»

Motivering:

Det er etter sekretariatets opfatning lite heldig både at en fagforenings medlemmer etter eget skjønn fritt skal kunne velge hvilken samorganisasjon de vil slutte sig til, og likedan at de eventuelt obligatorisk skal tilslutte sig samorganisasjonen på sitt hjemsted, selv om deres fagforening hører hjemme på et annet sted. Etter sekretariatets mening betyr dette en unødvendig og uheldig spredning av kreftene. Disse foreninger vil på denne måte ikke bli representert foreningsvis, men bare individuelt. Det skulde heller ikke være forbundet med vesentlig større vanskelighet å stå tilsluttet en samorganisasjon utenfor hjemstedet enn en fagforening utenfor hjemstedet. Prinsipielle grunner taler også for å velge den løsning sekretariatet har foreslått.

Sekretariatet foreslår:

§ 7, punkt 2 a) og b).

2 a). Forbundene har rett til å velge 1 representant for hvert fylte 1000-tall medlemmer, dog minst 1.

2 b). Samorganisasjonene har rett til å velge 1 representant for hvert fylte 3000-tall medlemmer, dog minst 1 og ikke over 10 representanter ....»

Motivering:

Med Landsorganisasjonens veldige vekst har spørsmålet om en begrensning av representasjonsretten til kongressen meldt sig stadig sterkere fra kongress til kongress. På kongressen i 1934 blev der riktignok vedtatt en begrensning i representasjonen, men det har vist sig at denne begrensning har vært utilstrekkelig. På tross av begrensningen møter det nemlig på denne kongress flere representanter enn i 1934. Etter den tidligere gjeldende ordning vilde den samlede representasjon ha nådd op i et antall av 700. Men selv det nuværende antall er for stort hvis forhandlingene skal kunne avvikles innenfor en nogenlunde rimelig tid og med en forsvarlig behandling av de foreliggende spørsmål.

Allerede nu er det vanskelig å disponere lokale som er egnet til å huse kongressens deltagere. Og man kan heller ikke se bort fra de store utgifter som på denne måte påføres den samlede organisasjon.

Sekretariatet foreslår en ytterligere reduksjon i representasjonsretten, hvorved det blir en representasjon på 361 av et medlemstall på omkring 310 000.

Til sammenligning kan nevnes at organisasjonenes representasjonsrett i år er ialt 525 som fordeler sig med 113 på samorganisasjonene og 412 på forbundene. Etter den nye ordning vil samorganisasjonene få 76 representanter og forbundene 285, tilsammen 361.

Sekretariatet har også drøftet å gå over til det svenske system med et fiksert antall representanter etter procentvis fordeling. Den svenske Landsorganisasjons opbygning er i det vesentlige lik den norske, så en sammenligning på dette område ligger nær. For tiden består den svenske landsorganisasjons kongress av 250 representanter valgt av forbundene + representantskapets ca. 100 medlemmer. Den svenske Landsorganisasjon teller over 850 000 medlemmer.

Sekretariatet har imidlertid ikke funnet grunn til å foreslå å gå over til det svenske system og heller ikke til å foreta en tilnærmedesvis så sterk beskjæring i den procentvise representasjonsrett som svenskene har gjennomført. Med det antall representanter som kan forutsettes ved den foreslåtte ordning, vil alle berettigede hensyn være tilgodesett etter sekretariatets opfatning.

§ 7, punkt 8.

Fra Sørlandets faglige Distriktsorganisasjon:

Samorganisasjonens tillitsmenns lønn ansettes etter en bestemt norm så lønnsforholdene blir så like som mulig. Førstkommende kongress fastsetter lønnen etter innstilling fra Sekretariatet.

Motivering:

Lønnsforholdene blandt Samorganisasjonens tillitsmenn er nu høist uensartede, såvidt oss bekjent fra kr. 3 500.00 til kr. 6 000.00 i året. Det er vel ofte også slik at de i samorganisasjoner som er nye og oppgavene er de største og vanskeligste, er lønnen lavest. Det er klart at dette er uriktig.

Landsorganisasjonens representantskapsmøte 6. og 7. september 1937 drøftet Landsorganisasjonens og Samorganisasjonenes tillitsmenns lønninger. Landsorganisasjonens tillitsmenn fikk av Representantskapet lønnstillegg mens spørsmålet om Samorganisasjonenes tillitsmenns lønninger utsattes til kongressen. Det er da rimelig at Sekretariatet innstiller og kongressen fastsetter retningslinjer i dette spørsmål.

Fra Sekretariatet:

Til Landsorganisasjonens representantskap, september 1937 forelå følgende innstilling fra Sekretariatet:

Fra en rekke samorganisasjoner er det kommet henvendelse til Sekretariatet om å opnevne et lønnsråd eller lønnsutvalg, som skal fastsette de valgte tillitsmenns lønninger.

Forslaget er også tiltrådt av Samorganisasjonenes landsutvalg. — Saken er reist på grunnlag av den uholdbare praksis som nu er herskende ved at tillitsmennes lønninger tildels er avhengig av personlige sympatier og antipatier (mange utenforliggende hensyn). Ofte virker de debatter som føres om tillitsmennes lønninger oprivende og er egnet til å skape mistillit mellom tillitsmennene og medlemmene.

Der kan ikke være tvil om at alle parter vil være best tjent med at der blir opnevnt et lønnsutvalg som fremkommer med forslag om lønn for de forskjellige stillinger.

Sekretariatet innstiller for representantskapet:

1. Lønningene for Landsorganisasjonens og samorganisasjonenes tillitsmenn blir å behandle av et utvalg på 5 medlemmer, som velges av Landsorganisasjonens representantskap.
2. Landsorganisasjonens og samorganisasjonenes tillitsmenns lønninger avgjøres med bindende virkning av representantskapet etter innstilling av lønnsutvalget.
3. Landsorganisasjonens lover endres i henhold til ovennevnte innstilling.

Innstillingen blev vedtatt.

Sekretariatet foreslår:

Som nytt punkt 8 i § 7.

«Lønningene til de valgte tillitsmenn og til revisjonschefen bestemmes av representantskapet.»

Norsk Kommuneforbunds stedsstyre i Bergen foreslår:

§ 7 punkt 4 foreslås gitt følgende tilføielse:

«I et antall svarende til 10 pct. av medlemsskapet.»

Motivering:

Man anser det som påkrevet at de aktive medlemmer får mere anledning til å sette sig inn i de forslag som fremmes til Arbeidernes faglige Landsorganisasjons kongress.

(Tilsvarende forslag fra Norsk Bygningsarbeiderforbunds Industri-gruppe i Bergen og fra Samorganisasjonen i Bergen.)

Sekretariatet foreslår:

Forslaget kan ikke anbefales.

Motivering:

Spørsmålet om i hvilket antall dagsorden m. v. skal utsendes bør overlates til administrasjonen å avgjøre etter praktiske hensyn. Forslaget egner sig ikke til lovfestelse.

Sekretariatet foreslår:

§ 7, punkt 7.

Siste linje: «beretningen utarbeides enten hvert år for sig eller for 3-års-perioden under ett» utgår.

Motivering:

Bestemmelsen er upraktisk, da det efter § 8 punkt 4 skal avlegges beretning for representantskapet hvert år. Det vil da neppe bli aktuelt å utarbeide en beretning for 3-års-perioden under ett, og det har da heller ikke hittil forekommet.

Sekretariatet foreslår:

§ 7, punkt 9, første avsnitt:

«Sekretariatets antall foreslåes forhøiet til 15 medlemmer. I samsvar hermed forandres § 9 punkt 1 slik at sekretariatet er beslutningsdyktig når minst 8 er til stede.»

Motivering:

På grunn av Arbeidernes faglige Landsorganisasjons sterke vekst anser sekretariatet det riktig at flere forbund blir representert i sekretariatet. Sekretariatet er også av den opfatning at L. O.s sekretær skal være medlem av sekretariatet.

Sekretariatet foreslår:

§ 7, punkt 9, 3dje avsnitt:

«Ennvidere velges revisjonsutvalg med suppleanter.»

Motivering:

Det fremgår av lovenes § 10 at det er revisjonsutvalget og revisjonschefen som utpekes av kongressen. De øvrige revisorer ansettes av representantskapet.

Norsk Kommuneforbunds stedsstyre i Bergen foreslår:

§ 8.

«Kongressen pålegger samtlige forbund å vedhefte Arbeidernes faglige Landsorganisasjons lover til forbundsloven.»

Motivering:

Man er av den opfatning at medlemmenes kjennskap til Arbeidernes faglige Landsorganisasjons virksomhet er mangelfull, og at dette har sin årsak i manglende kjennskap til Arbeidernes faglige Landsorganisasjons lover.

(Tilsvarende forslag fra Bergens og Fylkenes faglige Samorganisasjon.)

Forbundets bemerkning:

«Hovedstyret gir sin tilslutning til at samtlige medlemmer bør ha Landsorganisasjonens lover.»

Sekretariatet er enig i det fremsatte forslag og kan tiltre den motivering som er gitt for det.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds stedlige styre i Trondheim:

Ad § 8 i Landsorganisasjonens lover:

Som nytt avsnitt foreslåes:

«Som medlemmer av representantskapet kan ikke velges fastlønnede tillitsmenn.»

Motivering:

Da sekretariatets medlemmer deltar i representantskapets møter, anser vi det som et sunt demokratisk prinsipp at representantskapet, som er Landsorganisasjonens høieste myndighet mellom kongressene, består av medlemmer som ikke er fastlønnede tillitsmenn i organisasjonen.

Sekretariatets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales.

Sekretariatet foreslår:

§ 8, punkt 4.

Det foreslåes at tiden for representantskapsmøtet: «innen utgangen av mai» forandres til «innen utgangen av september».

Motivering:

Det er nu blitt en innarbeidet praksis at representantskapsmøtet holdes i september måned, og dette bør også fastslås i lovs form.

Sekretariatet foreslår:

§ 11, punkt 5.

Efter første punktum tilføies:

«Den samme adgang har sekretariatet hvis en konflikt i et enkelt forbund i sine virkninger kommer til å berøre flere forbund.»

Motivering:

Det er fastsatt i lovene at sekretariatet overtar ledelsen når en konflikt utvides til å omfatte flere forbund. Sekretariatet mener at sekretariatet også bør ha samme rett hvis en konflikt i et enkelt forbund i sine virkninger berører andre forbund.

Kopperdøns Arbeidsmannsforening foreslår:

§ 12, punkt 1, 3dje og 4de linje forandres til: «Fra og med første streikedag.»

Annet avsnitt: «For den første streikeuke o. s. v.» utgår.

Siste avsnitt forandres til: «Medlemmer som under konflikt o. s. v.»

Sekretariatets innstilling

til § 12, punkt 1, 3dje og 4de linje:

Forslaget kan ikke anbefales.

Motivering:

Den nuværende bestemmelse fastsetter etter komitéens mening et naturlig og riktig forhold ved utbetaling av streikeunderstøttelse. Understøttelse bør fortsatt bare ydes til konflikter av en viss varighet. De fleste forbund har da også tilsvarende bestemmelser i sine egne lover.

til § 12, annet avsnitt:

Forslaget bortfaller, i og med sekretariatets innstilling ovenfor.

til § 12, punkt 1, siste avsnitt:

Forslaget anbefales.

Motivering:

Ut fra den betraktning at også ugifte medlemmer kan ha forsørgelsesbyrde og ofte kan være like slett økonomisk situert som gifte medlemmer under en konflikt, finner komitéen at det ikke er nogen saklig grunn for å oprettholde et skille som hittil.

Sekretariatet foreslår:

§ 12, punkt 6, tilføies:

«Landsorganisasjonens plikt til å yde refusjon bortfaller hvis krav ikke er fremkommet innen 6 måneder efter konfliktens avslutning.»

Motivering:

Endringen går ut på å bedre oversikten over Landsorganisasjonens forpliktelser, samtidig som den pålegger forbundene å foreta oppgjør innen en rimelig frist.

Sekretariatet foreslår:

§ 14, første avsnitt.

«6 måneder» endres til «1 år».

Motivering:

Sekretariatet er av den opfatning at en kortere frist enn 1 år for utmeldelser ikke bør fastsettes.

Dagsordenens punkt 7.

Sociale spørsmål.

A. Nødsarbeid.

Ad. Statens betingelser for tilskudd til nødsarbeide.

Kongressen vedtar å rette krav til Stortinget og Regjeringen om å opheve bestemmelsen om maksimal dagsbetaling som betingelse for Statens tilskudd til kommunenes nødsarbeidere som igangsettes for avhjelp av arbeidsløsheten.

Motivering:

De bestemmelser som er vedtatt av Stortinget som betingelser for statens tilskudd til kommuner som igangsetter nødsarbeide til avhjelp av arbeidsløsheten er i høieste grad ublue og meningsløse og ligger delvis under hvad der betales i forsorgsunderstøttelse av kommunene.

Statens høieste satser for nødsarbeidslønninger (forskuddslønn) gruppe III, har i de siste år vært kr. 4.80 pr. dag, stigende til kr. 6.40 efter antall å forsørge. Hvis der anvendes akkordsystem, forutsettes at dagsbetalingen blir ca. kr. 1.30 høiere enn forskuddsbetalingen pr. dag.

I landkommunene ligger satsene ennu lavere.

De kommuner som ikke finner å kunne betale disse sultelønninger, blir nektet bidrag av staten.

Statens bestemmelser har tjent følgende 2 formål:

1. Rundt omkring i landkommunene er nødsarbeidslønnen blitt satt som norm for alt timelønnsarbeide og derved holdt levestandarden nede.
2. De kommuner som har funnet statens betingelser og fastsatte satser urimelig, har staten kunnet unddra sig å yde støtte.

For en rekke kommuners vedkommende ligger statens satser for nødsarbeide under de satser som ydes av det offentlige fattigvesen. En del eksempler vil illustrere forholdet:

En arbeidsledig i Bergen med hustru og 3 barn vil etter fattigvesenets nuværende regulativ få kr. 30.25 pr. uke, hvortil kommer særskilt bevilgning til klær, sko og husleie. Den samme mann vil, hvis han settes i nødsarbeide efter kr. 6.40 pr. dag tjene kr. 38.40 pr. uke. (Akkordsystem kan ikke benyttes i Bergen).

En arbeidsledig med hustru og 5 barn vil efter forsorgsregulativet få kr. 38.75 pr. uke, samt bidrag til klær, sko og husleie, mens han ved nødsarbeide bare vil opnå kr. 38.40 pr. uke.

Det skulde være unødvendig å påpeke at en arbeider på hårdt anleggsarbeide trenger mere både til mat og klær enn en mann som går ledig.

Istedenfor maksimalsatser burde staten fastsette *minimumsatser* som betingelser for sitt tilskudd til nødsarbeide.

Under henvisning til det fremholdte beslutter kongressen:

Da de vedtatte betingelser og de fastsatte lønnsbestemmelser for statens tilskudd til nødsarbeide er urimelig, pålegger kongressen det kommende sekretariat å blokera alt nødsarbeide før der er opprettet overenskomst med fagorganisasjonen om lønnsvilkårene for dette arbeide.

Bergen og Fylkenes fagl. Samorganisasjon.

*

Der kreves av den sittende regjering at den hurtigst mulig fremsetter for Stortinget proposisjon om nødsarbeidets ophør, og at de mulige bevilgede midler hertil blir å oparbeide efter den ordinære betaling som den for hver godkjent overenskomst mellom arbeidernes organisasjoner på den ene side, og staten og kommunene på den annen tilsier.

Videre må fagkongressen pålegge Landsorganisasjonens sekretariat, at den med alle rådige midler søker å få slutt på dette foraktelige system som kalles nødsarbeide. Om ikke så skjer, kan det lett bli en brist i vår fagorganisasjon, idet disse som er henvist til dette usselt lønnede arbeide, vil komme til å føle sig forrådt av sine valgte tillitsmenn i de faglige og politiske organisasjoner, tross dissers gylne løfter og vedtak har det ikke vært gjort noget effektivt for å få slutt på uvesenet.

Nu er tiden inne, få slutt på nødsarbeidet og la de dårligst lønnede i samfundet få lønn i likhet med sine ordinært lønnede kamerater. La så ikke dette fortsette og være en skamplett på vårt demokratiske samfund.

Sauherad Veiarbeiderforening avd. 356.

*

Det henstilles til statsmyndighetene om å opheve dagsverksarbeide og i stedet bevilge til ordinært arbeide.

Motivering:

Dagsverksarbeide demoraliserer arbeiderklassen såvel materielt som åndelig med sine lave lønninger.

Berlevåg Havneanleggsarbeiderforening avd. 260.

Der kreves av Regjeringen at den i inneværende år fremsetter for Stortinget proposisjon om nødsarbeidets ophør, og at de bevilgede midler hertil oparbeides efter ordinær betaling som den for hver godkjent overenskomst mellem arbeidernes organisasjoner på den ene side og Staten og kommunene på den annen tilsier.

Fagkongressen pålegger Landsorganisasjonens sekretariat med alle til rådighet stående midler å få en slutt på dette foraktelige system som er en skandale for et demokratisk land og samfund.

Lårdal Veiarbeiderforening avd. 478.

*

Det må fra Landsorganisasjonens side gjøres alt for at veiarbeidernes rimelige og berettigede krav om forbedring av lønns- og arbeidsvilkår blir imøtekommet på en for arbeiderne tilfredsstillende måte selv om det skal skje ved omfattende opsigelser.

Samtidig søkes gjennomført bestemmelser om at alt offentlig vei-arbeide skal drives som ordinært arbeide.

Vennesla Veiarbeiderforening avd. 97.

*

Den organiserte arbeiderklasse på Øvre Eiker krever at kongressen nu i år med full kraft går inn for å avskaffe det såkalte «nødsarbeide» som ennå florerer utover på landsbygdene.

Da dette «nødsarbeide» i mange tilfeller har vist sig å virke skadelig for de fagorganiserte arbeidere på de ordinære arbeidsplasser. Krever vi at midler som herefter blir bevilget av staten til igangsettelse av arbeider, hvis formål skal være å skaffe arbeide for de arbeidsløse, utelukkende blir benyttet til ordinært arbeide med ordinær timelønn.

Det Faglige Utvalg, Øvre Eiker.

*

Det kreves av Regjeringen at den i inneværende stortingsperiode fremmer forslag for Stortinget om nødsarbeidets ophør, og at de bevilgede midler oparbeides efter ordinær betaling efter de forskjellige forbunds tariffes på den ene side og Staten, fylkene og kommunene på den annen side.

Fagkongressen pålegger sekretariatet med alle til rådighet stående midler å få gjort slutt på nødsarbeidssystemet. Dette system som ikke er noget mindre enn en skandale for vårt land og folk, som setter et mindreverdighetsstempel på så mange trauste arbeidere som blir nødt til å søke slikt arbeide.

Dessverre frykter vi at hvis det ikke blir slutt på nødsarbeidet ganske sikkert vil opstå en brist i fagorganisasjonen idet alle dem som er fagorganisert og som blir nødt til å opholde sig stadig ved nødsarbeidet nødvendigvis må komme til å føle sig som stedbarn av fagorganisasjonen. På tross av at det er gitt både mange og gode løfter av både faglige og politiske representanter er her hittil ikke gjort noget virkelig forsøk på å få dette uvesen vekk.

Høidalsveiens Arbeiderforening avd. 315.

Veiarbeidernes samarbeidskomité for Telemark representerende 1 000 organiserte arbeidere, vil opfordre Fagkongressen til å vedta følgende krav når det gjelder nødsarbeide:

Det kreves av Regjeringen at den inneværende år fremsetter for Stortinget proposisjon om nødsarbeidets ophør, og at de bevilgede midler hertil oparbeides etter ordinær betaling som den for hver godkjent overenskomst mellom arbeidernes organisasjoner på den ene side og Staten og kommunene på den annen tilsier.

Fagkongressen pålegger Landsorganisasjonens sekretariat med alle til rådighet stående midler å få slutt på dette foraktelige system, som er en skandale for et demokratisk land og samfund.

Vi er klar over at hvis det ikke blir slutt med dette system, blir der en brist i vår fagorganisasjon idet at alle som er henvist til dette arbeide og har håpet på at deres valgte representanter i de faglige og politiske organisasjoner ser sig forrådt og sviktet. For tross mange gygne løfter og ditto vedtak er fra våre hovedorganisasjoner intet alvorlig gjort for å bli kvitt uvesenet.

Dette forslag er av avd. 222, Solum enstemmig tiltrådt på generalforsamling den 15. januar 1938.

Avd. 222 av N. A. F., Solum.

Tiltrådt av Samorganisasjonen i Telemark.

B. Priskontroll.

Kongressen opfordrer Regjeringen å virke for ophevelse av:

1. Omsetningsskatten.
2. Margarinavgiften.
3. Revisjon på toll-lovgivningen derhen at tollsatsene på kaffe, sukker o. l. produkter, viktige i den almene befolknings husholdning, senkes.
4. Kongressen opfordrer Regjeringen til å anordne en skarpere priskontroll med såvel en gros- som detaljhandel, og foreta inngrep mot den om sig gripende spekulative virksomhet.

Motivering:

Fagorganisasjonens kamp for bedring av lønnsforholdene og levestandarden for arbeiderne, viser ikke resultater som står i forhold til denne, vesentlig grunnet de forhold at forhøielser av prisnivået for de almindelige levnetsmidler går i været parallelt med, og sogar hurtigere enn lønnsnivået.

Den organiserte arbeiderklasse ser derfor lite av de lønnstillegg som gjennom organisasjonens ofre og arbeide skaffes. Vi ser en vesentlig betydning i at alle ekstra skattebyrder, som nevnt i forslaget, blir ophevet og vesentlig lettet når det gjelder tollsatsene, likesom den overhåndtagende spekulasjon må hemmes.

Landsorganisasjonens medlemmer anser det som en oppgave for Det norske Arbeiderpartis Regjering og stortingsgruppe å foreta de endringer i de nevnte forhold, også av den grunn at det blandt de arbeidende masser klages over de *nuværende indirekte skattebyrder* og forholdene som

dermed frembringes virker mot fagbevegelsen såvel som arbeiderbevegelsens politiske fremgang.

De foran nevnte skatteforanstaltninger som kom i stand for å skape større virksomhet og modernisering av industrien og derved avhjelp av arbeidsløsheten, har ikke her på Vestlandet gitt de forventede resultater. Verkstedsindustrien ligger fremdeles nede. Nogen nye tiltak som smelteverk og valseverk er ikke kommet i stand.

Den fagorganiserte arbeiderklasse kan ikke bygge op med større økonomiske ofre arbeiderklassens levestandard og samtidig rolig se at resultatene blir pulverisert.

Jern- og Metallarbeiderforbundets stedlige styre, Bergen.

«Kongressen oppfordrer Regjeringen til å fremme forslag om:

1. Ophevelse av omsetningsskatten.
2. Margarinavgiften.
3. Revisjon av toll-lovgivningen derhen at tollsatsene på kaffe, sukker o. l. produkter, viktige i den almene befolknings husholdning, senkes.
4. Kongressen oppfordrer Regjeringen til å anordne en skarpere pris-kontroll med såvel en gros- som detaljhandelen og foreta inngrep mot den om sig gripende spekulative virksomhet.»

Motivering:

Fagorganisasjonens kamp for bedring av lønnsforholdene og levestandarden for arbeiderne viser ikke resultater som står i forhold til denne. Vesentlig grunnet de forhold at forhøielser av prisnivået for de almindelige levnetsmidler går i været parallelt med og sogar hurtigere enn lønnsnivået.

Den organiserte arbeiderklasse ser derfor lite av de lønnstillegg som gjennom organisasjonens arbeide og ofre skaffes. Vi ser en vesentlig betydning i at alle ekstra skattebyrder som nevnt i forslaget, blir ophevet og vesentlig lettet når det gjelder tollskattene, likesom den overhåndtagende spekulative virksomhet må hemmes.

Landsorganisasjonens medlemmer anser det som en oppgave for D. N. A.s regjering og stortingsgruppe å foreta de endringer i de nevnte forhold, også av den grunn at det blandt de arbeidende masser klages over de *nuværende indirekte skattebyrder* og forholdene som derved frembringes *virker mot fagbevegelsen* så vel som arbeiderbevegelsens politiske fremgang.

Den fagorganiserte arbeiderklasse kan ikke bygge op med store økonomiske ofre arbeiderklassens levestandard og samtidig se sine resultater pulverisert uten at det vil ha sine konsekvenser for fagbevegelsens fremtidige forhold til D. N. A. og dens regjering.

Kommuneforbundets stedsstyre i Bergen.

«Kongressen henstiller til Regjeringen å arbeide for en omlegning av:

1. Omsetningsskatten.
2. Margarinavgiften.

3. Revisjon av toll-lovgivningen derhen at tollsatsene på kaffe, sukker o. l. produkter, viktige i den almene befolknings husholdning, senkes.
4. Kongressen oppfordrer Regjeringen til å anordne en skarpere pris-kontroll med såvel en gros- som detaljhandelen og foreta inngrep mot den om sig gripende spekulative virksomhet.»

Motivering:

Fagorganisasjonens kamp for bedring av lønnsforholdene og levestandarden for arbeiderne viser ikke resultater som står i forhold til dennec. Vesentlig grunnet de forhold at forhøielser av prisnivået for de almindelige levnetsmidler går i været hurtigere enn lønnsnivået.

Den organiserte arbeiderklassens levestandard er derfor ikke blitt høinet i forhold til de lønnstillegg som gjennom organisasjonens arbeide og ofre er skaffet.

Vi ser en vesentlig betydning i at alle ekstra skattebyrder som nevnt i forslaget, blir ophevet og vesentlig lettet når det gjelder tollskattene, likeså den overhåndtagende spekulative virksomhet må under offentlig kontroll.

Landsorganisasjonens medlemmer anser det som en oppgave for Regjering og stortingsgruppe å foreta de endringer i de nevnte forhold, også av den grunn at det blandt de arbeidende masser klages over de *nuværende indirekte skattebyrder* og den agitasjon som derved opstår virker til skade så vel for den faglige som politiske bevegelse.

Bygningsarbeiderforbundets Industrigruppe, Bergen.

Tiltrådt av forbundet.

*

Ad prisstigning og dyrtid.

Kongressen uttaler:

Den senere tids sterke prisstigning som er særdeles følbare når det gjelder matvarer og brensel, gjør enhver lønnsforbedring som opnåes gjennom tariffrevisjonene helt illusorisk. Kravet melder sig derfor med større og større styrke at der må etableres et effektivt kontrollsystem mot den overhåndtagende og unødige fordyrelse av livsfornødenhetene som nu praktiseres.

Kongressen må derfor kreve av Regjering og Storting at det gjennomfører en effektiv kontroll med prisstigningen, slik at enhver spekulasjon kan undgås.

Regjering og Storting må finne utveier til betydelig prisnedsettelse på de varer som det brede lag i samfundet forbruger, og at kjøpekraften økes både for industriarbeider, småbruker og fiskerbefolkningen.

Uten en effektiv pris-kontroll vil det ikke være mulig å heve levestandarden, eller øke omsetningen som kan skaffe beskjeftigelse for de arbeidsløse.

Den tiltagende rasjonalisering har i høi grad øket rentabiliteten for bedriftslivet og skapt muligheter for at ovennevnte krav kan gjennomføres til fordel for hele samfundet.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon.

Fagkongressen besluttet at Landsorganisasjonens sekretariat reiser krav overfor Regjeringen om en radikal omlegning av såvel Statens som kommunenes beskatningsform til fordel for det arbeidende folk i by og på land.

Fagkongressen besluttet å fremme krav overfor Regjeringen om at statsbudgettet må bli omlagt til fordel for det arbeidende folk og at prisfordyrelsen på levnetsmidler blir stanset ved effektive tiltak fra Statens side.

I anledning de arbeidsløses kamp for de bedre livsforhold, beslutter fagkongressen: Der hvor de arbeidsløse ved sine organisasjoner reiser krav om at deres forhandlingsrett også skal omfatte fastsettelsen av ledighetsbidragenes størrelse, skal fagorganisasjonen understøtte de ledige på en effektiv måte i kampen for gjennomførelsen av dette krav.

Avd. 100, Vold Sagbruksarbeiderforening av Norsk Høveleriarbeiderforbund.

*

Fagkongressen pålegger det nye sekretariat å effektivt understøtte de organiserte arbeidsløses og forsorgsunderstøttedes krav på forhandling om sine arbeids- og levevilkår.

Hærgøya Arbeiderforening.

*

Fagkongressen reiser krav overfor Regjeringen om en omlegging av beskatningsformen til fordel for arbeiderklassen, samt at prisfordyrelsen på levnetsmidler blir stanset ved effektive tiltak.

Borgestad Fabrikkers Arbeiderforening.

*

Fagkongressen besluttet å fremme krav overfor Regjeringen om at statsbudgettet må bli omlagt til større fordel for det arbeidende folk i by og på land.

Telemark faglige Samorganisasjon.

*

I den senere tids sterke prisstigning som er særdeles følbar når det gjelder matvarer og brensel, gjør enhver lønnsforbedring som opnåes gjennom tariffrevisjonen, helt illusorisk. Kravet melder sig derfor med større og større styrke at der må etableres et effektivt kontrollsystem mot den overhåndtagende og unødige fordyrelse av livsfornødenhetene som nu praktiseres.

Kongressen må derfor kreve av Regjering og Storting at det gjennomføres en effektiv kontroll med prisstigningen slik at enhver spekulasjon kan undgås. Regjering og Storting må finne utveier til betydelig prisnedsettelse på de varer det brede lag i samfundet bruker, og kjøpekraften økes både for industriarbeidere, småbrukere, skog- og landarbeidere og fiskerbefolkningen.

Uten en effektiv priskontroll vil det ikke være mulig å heve levestandarden eller øke omsetningen som kan skaffe beskjeftigelse for de ledige.

Forslaget motiveres på kongressen.

Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon.

*

Kongressen oppfordrer Regjeringen til å anordne en skarpere priskontroll med såvel en gros- som detaljhandelen og foreta inngrep mot den om sig gripende spekulative virksomhet.

Motivering:

Vi finner at en slik forordning er en tvingende nødvendighet i disse urolige tider, for det er en kjensgjerning at om arbeiderne får et lønns-tillegg, så stiger alle varer i et meget hurtigere tempo, så tillegget er borte igjen på et øieblikk.

Raufoss Jern- og Metallarbeiderforening.

C. Sosiallovgivningen.

Ad tvungen arbeidsløshetstrygd.

Kongressen uttaler:

Det prinsipielle syn som fagkongressen i 1931 gav uttrykk for som grunnlag for tvungen arbeidsløshetstrygd, vil man atter understreke nødvendigheten av å få gjennomført.

Arbeidsløshetstrygden må i første rekke være en *ansvarsbeskatning* overfor arbeidsgiverne, stat og kommune, en ansvarsbeskatning som tvinger bedriftslivet og det hele samfund til å være interessert i at *arbeidet* blir det grunnleggende, og som fratår arbeidsgiverne lysten å spekulere i arbeidsløshetens forbannelse.

Den fremlagte proposisjon til arbeidsløshetstrygd betyr utvilsomt et fremskritt i den riktige retning, men et fremskritt som ikke på langt nær når frem til det *ansvarsforhold* en arbeidsgiver må ha for å kunne ta samfundsmessige hensyn i sine bedriftsmessige disposisjoner.

Kongressen henstiller derfor til Regjering og Storting å søke gjennomført en mere rettferdig fordelingsordning av premiebyrdene, likeledes at der bevilges det fornødne beløp både til igangsettelse av arbeide og til dekning av de utgifter det medfører å la de arbeidere som intet erhverv har hatt, få understøttelse ved trygdens ikrafttreden.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon.

*

Lillestrøm Torvstrøarbeiderforening foreslår for Landsorganisasjonens kongress at Landsorganisasjonens sekretariat får i oppdrag å utrede spørsmålet om opprettelse av en arbeidsløshetskasse.

Lillestrøm Torvstrøarbeiderforening.

Skog- og Landarbeiderforbundet bemerker:

Forslaget er antagelig ment som en henstilling om at arbeidsledighetstrygden også blir omfattende arbeiderne på landsbygden. Forbundet slutter sig til denne opfatning.

Ulykkestrygdloven.

«Kongressen pålegger det kommende sekretariat å ta de nødvendige skritt for å få fremmet forslag til endring av Rikstrygdloven med hensyn til lovens rekkevidde og forsikringens størrelse.»

Ad syketrygdloven.

«Det henstilles til sekretariatet å foreta de nødvendige skritt for å få en endring på det nuværende forhold ved syketrygden, slik at medlemmene får full dekning for lægeutgiftene.»

Motivering:

Da det gjennom mange år har vært en almindelig opfatning at Rikstrygdens erstatningssatser er for lave, i mange tilfelle helt utilstrekkelige, må det ansees uomgjengelig påkrevet at der på dette område foretas skritt til forandring. Det samme gjelder med hensyn til lovens bestemmelser om hvem loven dekker som erstatningsberettiget.

Kommuneforbundets Stedsstyre i Bergen.

Arbeidsledighetstrygd.

«Kongressen oppfordrer Regjeringen til ved den endelige utformning av arbeidsledighetstrygden å sørge for at finansieringen av denne blir båret av Staten, arbeidsgiverne og kommunene.»

Motivering:

Med de erfaringen som man har høstet av den nye alderstrygdlov, hvor den økonomiske belastning må bæres av selv de laveste inntekter, må det være klart at skal arbeidsledighetstrygden få den samme form for fordeling av utgiftene, vil dette bli et slag mot arbeiderne, som skulde tilgodesees ved loven.

Det må derfor være en oppgave for en arbeiderregjering å tilgodese det arbeidende folk i den utstrekning som forslaget innebærer.

Kommuneforbundets Stedsstyre i Bergen.

Kommuneforbundet tiltrer forslaget, idet det foreslår at efter ordet «denne» i tredje linje tilføies følgende «i det vesentlige» o. s. v.

Samme forslag er fremsatt av *Bygningsarbeidernes Industrigruppe i Bergen.*

Tiltrådt av forbundet.

Ad Rikstrygdeloven.

Kongressen pålegger det kommende sekretariat å ta de nødvendige skritt for snarest å få fremmet forslag til endring av Rikstrygdeloven med hensyn på lovens rekkevidde og forsikringens størrelse.

Motivering:

Da det gjennom mange år har vært en almindelig opfatning at Rikstrygdens erstatningssatser er for lave, i mange tilfelle helt utilstrekkelig, må det ansees uomgjengelig påkrevet at der på dette område foretas skritt til forandring. Det samme gjelder med hensyn til lovens bestemmelser om hvem loven dekker som erstatningsberettigede, samt bedriftenes ansvarsforhold.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon.

Samme forslag er innsendt av *Bygningsarbeiderforbundets Industrigruppe, Bergen.*

*

Stord Arbeiderforening vil på det sterkeste anmode kongressen om å opta til diskusjon og fremme forslag om revisjon av Rikstrygdeverkets lover.

Motivering:

Da de nuværende understøttelsessatser ikke på nogen måte tar hensyn til leveomkostningene og da flere og flere av bergverksindustriens arbeiderfamilier blir henvist til å leve av disse satser på grunn av yrkesykdommen «silikoses» store utbredelse i dette yrke, mener vi at det er en livsbetingelse for disse arbeidere at der skjer en forandring.

Stord Arbeiderforening, avd. 34.

*

1. Kongressen pålegger det nye sekretariat å arbeide for og gjøre henvendelse til Regjering og Storting om å sammenfatte alle trygdeinnretninger som barnetrygd, arbeidsløshetsstrygd, syketrygd og alderstrygd og forsorgsvesen til *en* social forsorg.
2. At denne forsikring blir utbygget slik at enhver arbeider til enhver tid er sikret eksistens.
3. At finansieringen bæres av Staten, bedriftene og kommunene.

Motivering:

De vanskelige forhold som gjør sig gjeldende og som arbeiderne uforskyldt kommer op i ved arbeidsløshet, sykdom, alderdom o. s. v. har gjort at spørsmålet om forsikringer og trygder i forskjellige former er blitt stillet. Forsikringskasser og arbeidsledighetskasser er opprettet innen forbundene. I stat og kommune og enkelte bedrifter er opprettet pensjonskasse, og hvor arbeiderne selv har ofret meget for å holde disse gående. Det må være en samfundsoppgave dette å sikre menneskene en eksistens og der må gis den samme rett til alle. All tvungen forsikring må opheves og *en* socialforsikring innføres som til enhver tid er utbygget på en slik måte at man kan eksistere her i samfundet.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Stedlige Styre, Bergen.

Arbeidervernloven — overtidsarbeide.

Fra avd. 18, *Hermetikkarbeidernes Forening, Stavanger*, og fra avd. 67, *Alversund Næringsmiddelarbeiderforening* er innsendt forslag om en skjerpelse av arbeidervernlovens bestemmelser om overtidsarbeide. Avdelingenes motivering for forslaget er at de nuværende bestemmelser medfører, at bedriftene får anledning til å praktisere overtidsarbeide til stadighet og i utrensmål.

N. N. N. forbundsstyres bemerkning:

Forbundsstyret innstiller på at kongressen gir sekretariatet i oppdrag å søke å nå frem til en skjerpelse av lovens bestemmelser om forbud mot overtidsarbeide.

*

Ad brandfolkene og arbeidervernloven.

Fra Oslo Brandkorpsforening foreligger anmodning om at Landsorganisasjonens kongress gir sin tilslutning til at loven om arbeidervern gjøres gjeldende for brandfolkene.

I den anledning vedtok hovedstyret følgende beslutning:

«Fagkongressen henstiller til Regjeringen at arbeidervernloven blir gjort gjeldende for landets brandtjenestemenn.»

Motivering:

Hensikten med arbeidervernloven har vært å bedre forholdene for dem som bl. a. har en uforholdsmessig lang tjenestetid. Den nuværende tjenestetid er for brandtjenestemennene altfor lang og uensartet. Det er derfor fullt berettiget at brandtjenestemennene kommer inn under loven.

Norsk Kommuneforbund.

*

Gartneriarbeidere i Bergen henstiller til Landsorganisasjonens kongress om å støtte gartnerne i deres arbeide for lov om 8 timers arbeidsdag samt en fagbeskyttelseslov i likhet med andre fagutlærte arbeidere. Likeledes henstiller vi at Landsorganisasjonen støtter gartnerne i deres krav om å komme inn under arbeidervernloven.

Motivering:

Gartnernæringen beskjeftiger ca. 10 000 arbeidere i vårt land. Blandt disse 10000 arbeidere har kun noen få 8 timers dag, disse få er ikke mer enn ca. 2 procent. Den arbeidsdag som gartnerne har varierer fra 48 til 70 timer pr. uke. Dette forhold er et av de mørke punkter som snarest må ordnes op i og for å få likhet for det hele fag, må en ordning skje ved lov. Denne lov er allerede trådt i kraft i Sverige.

Når det gjelder lov om beskyttelse av gartnerfaget er forholdet her meget usundt. For å få plass i et gartneri som gartner må man fremlegge sine lærepapirer, men for å kalles mester og drive en gartnerbedrift, trenges idag intet annet enn en kapital. En murer, smed eller baker kan uten noe som helst kjennskap til faget kalle sig mester bare kapitalen er til stede.

Gartnerarbeiderne har dårlige forhold også når det gjelder ferie. Der finnes dem som ikke får ferie i det hele tatt og ellers er det varierende fra 12 dager og nedover. De fleste har kun 6 dagers ferie.

Gartnerne arbeider også på søn- og helligdager uten å få en rimelig betaling herfor.

Gartnerne utnyttes på det skammeligste på en måte som er ukjent og en saga blott for andre fagarbeidere i vårt land. Uten hjelp ved sociallover er en organisering av gartnerne nesten umulig, da her finnes så mange småbedrifter med fra 1 til 3 arbeidere. Gartnernæringen består av ca. 800 bedrifter og ca. 10 000 arbeidere og ifølge statistikk lever ca. 20 000 mennesker i vårt land av denne næring.

Støtt gartnerne i deres krav for skikkelige levevilkår.

*Bergens og Omegns Gartnerarbeider Forening
avd. 571 av N. S. L. F.*

*

1. At kongressen stiller aktive krav til Storting og Regjering går mere aktivt inn for sociale tiltak som kan trygge og bedre skog- og landarbeiderne og de øvrige småkårsfolk over landsbygdene.
2. Arbeidervernloven må beskytte skog- og landarbeiderne som de øvrige arbeidere.
3. At de sociale tiltak som er gjort for å hjelpe de vanskeligstilte arbeiderbønder og småkårsfolk på landsbygden i form av hjelp til forfalne hus og videre. Da dette er begrenset ned til fem mål jord må denne grense opheves, slik at alle som har behov for det kan komme i betraktning.
4. Det må gåes aktivt inn for å senke alderstrydgrensen ned til 60 år. Enn videre må det bli en realitet at det blir innført syke- og arbeidsledighetstrygd.
5. Korntrygden opheves for storprodusenter og det foretas en utjevning slik at det også kommer den ikkeproduserende arbeidende befolkning på landsbygden til gode.

Jaren Skog- og Landarbeiderforening.

*

Arbeidervernloven må gjøres gjeldende for landarbeiderne.

Grinder avd. 20 av N. S. L. F.

*

Konfeksjonsarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

Landsorganisasjonens sekretariat og/eller samarbeidskomitéen skal, hvis det gjennom disse instanser fremmes saker som ad lovgivningen spesielt berører arbeiderne, skal disse saker først oversendes forbundene og fagforeningene til uttalelse før lovforslag fremmes.

Fra Sekretariatet:*Ad nødsarbeidet.*

Arbeidsløses landskonferanse, september 1937, fattet følgende vedtak:

1. Konferansen understreker at utgangspunktet for arbeiderbevegelsens kamp mot arbeidsløsheten må være å skaffe økede arbeidsmuligheter. Den positive krisepolitikk som hittil er ført må fortsettes og utvikles ved stimulering av næringslivet og økede bevilgninger i stat og kommuner til nye arbeidstiltak. Særlig påpekes gjennomførelsen av en landsboligplan, reisning av skibsbyggningsindustrien, løsning av jernsaken, bureisningen, ungdomsarbeidet og yrkesopplæringen som viktige for å skaffe flere varige arbeidsmuligheter.

I dette arbeide må partiet og fagorganisasjonen legge vekt på å mobilisere arbeidermassene i by og land til opslutning om kravene.

2. Konferansen henstiller til Det norske Arbeiderparti, gjennom Storting, by- og herredsstyrer å søke utvirket at mest mulig av krisebevilgningene overføres til de ordinære budgetter. De stedlige, faglige og politiske arbeiderorganisasjoner må overvåke at ordinært arbeide *ikke* overføres til ekstraordinært arbeide.

På de steder hvor man av hensyn til arbeidsløshetens størrelse må igangsette ekstraordinært arbeide for krisemidler må det sørges for at arbeidet lønnes slik at det gir en forsvarlig levestandard etter de stedlige forhold. Samtidig bør det gjennom de faglige instanser forhandles med kommunene for å opnå de lettelser som er mulige, f. eks. ved lettelse i skattetrekk, fri trygdekasse, frie eller billige arbeidsklær, reise penger til arbeidsstedet o. l.

Sekretariatet foreslår:

Kongressen tiltrer vedtaket fra de Arbeidsløses landskonferanse punkt 1 og 2.

For de øvrige spørsmål under dette punkt vil det bli redegjort på kongressen om det arbeide som hittil er utført. Sekretariatet er av den mening at Landsorganisasjonen i samarbeide med partiet må arbeide videre med disse spørsmål og trekke op retningslinjer for denne virksomhet.

Dagsordenens punkt 8.**Folkets hus' fond.**

Kristiansunds faglige Utvalg og felles fagforeningsstyremøte i Kr.sund foreslår:

Bygging av forsamlingslokaler med støtte av offentlige midler.

1. Kongressen pålegger Sekretariatet om mulig i fellesskap med centralledelsen for de andre arbeiderorganisasjoner, å foranledige at der optas en omfattende statistikk over de lokaler arbeiderbevegelsen på de forskjellige steder i landet benytter i sitt arbeide.

2. Denne statistikk skal også omfatte hvor stor del av arbeiderbevegelsens organisasjoner som helt eller delvis mangler lokaler til sin virksomhet.
3. Når en slik statistikk er tilveiebragt, skal Sekretariatet utarbeide en landsplan for bygging av forsamlingslokaler.
4. Sekretariatet bør undersøke mulighetene av å få statsmyndighetene interessert i å støtte reisningen av forsamlingslokaler.
5. Den utarbeidede landsplan, med forslag om hvordan den skal finansieres etc. forelegges neste kongress til behandling.

Motivering:

Allerede under arbeidersamfundsbevegelsen i 1880—90 årene blev spørsmålet om å reise forsamlingsbygninger tatt op. Denne bevegelse gjorde en stor innsats på dette område. Det blev reist forsamlingslokaler rundt om i en rekke byer, hus som efter hvert blev overtatt av arbeiderbevegelsens økonomiske organisasjoner.

Fagforeningenes centralkomité tok op spørsmålet allerede i 1883, og det blev dannet økonomiske organisasjoner av fagforeninger som hadde til formål å reise forsamlingshus for arbeiderne.

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon har gjennom Folkets Hus Fond i stor utstrekning medvirket til at arbeiderne har fått reist forsamlingshus, og arbeiderne selv har også fått mange krafttak for å løse dette viktige problem.

Det er vel idag noe sånt som ca. 300 Folkets hus i Norge. Ved siden av er der selvfølgelig en hel masse forsamlingshus tilhørende religiøse sekter, avholdsorganisasjoner, frilynde ungdomsorganisasjoner, m. v. men disse lokaler, både i byene og på landsbygden, er som regel dårlige og uhensiktsmessig innrettet og kun bestemt til å brukes av eierne eller med dem nærbeslektede organisasjoner.

Stort sett må arbeiderbevegelsen ta til takke med de hus bevegelsen selv rår over, og sett på bakgrunn av den voldsomme vekst i medlems-tallet har ikke saken om reisning av forsamlingslokaler på langt nær fulgt med i utviklingen.

Nogen tall vil illustrere hvor sørgelig langt vi har igjen før vi når frem til en tilfredsstillende løsning av forsamlingslokaler for våre mange organisasjoner.

Antall avdelinger og medlemmer i arbeidernes organisasjoner:

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon	3200 avd.	300 000 medl.
Det norske Arbeiderparti	3146 «	142 790 «
Arbeidernes Idrettsforbund	820 «	62 000 «
Arbeidernes Ungdomsfylking	700 «	40 000 «
Arbeidernes Avholdslandslag	78 «	5 500 «
Framfylkingen	50 «	4 500 «
Arbeidernes Lytterforbund	30 «	12 000 «
Norsk Sangerforbund	105 «	3 500 «
Forskj. økon.sociale og kulturelle organisasjoner	100 «	2 500 «
Tilsammen	8229 avd.	572 790 medl.

Hertil kommer Arbeidernes Oplysningsforbunds veldige virksomhet med kveldskoler, kurser, studieringer etc.

Man kan altså regne med at der er ca. 8½ tusen lag og foreninger i virksomhet, som på en eller annen måte sogner til arbeiderbevegelsen, og som for å kunne utføre et fruktbringende arbeide må skaffe sig hus- rum til avholdelse av møter, skoler, studieringer, treningslokaler etc.

Ved siden herav må fagforbund, større fagforeninger, partiavdelinger, idretts- og ungdomsorganisasjoner ha plass til kontorrum.

Det kan vel ikke herske tvil om at det idag er en meget stor mangel på godt innredede forsamlingslokaler i by og på land. I vår tid hvor hele folket, arbeiderne, bøndene, fiskerne, åndsarbeiderne og landets ungdom er organisert, blir problemet hvordan man skal skaffe sig hus stadig større. Og vi tror at det ikke lenger tilfredsstillende kan løses av en enkelt organisasjon eller klasse. Reisingen av forsamlingslokaler for de mange tusen organisasjonsavdelinger er et stort samfundsspørsmål, som kun kan løses av samfundet og organisasjonen i fellesskap.

Saken er nu moden til å reises for alvor, og det må bli arbeiderbevegelsen med fagorganisasjonen i spissen som undersøker og tilrettelegger det store folkekrav.

Forslaget er behandlet i Møre- og Romsdals faglige Samorganisasjons forretningsutvalg: Ordene: «Med støtte av offentlige midler» utgår av innledningen og punkt 4 blir sålydende:

Sekretariatet pålegges så vidt mulig å støtte alle tiltak som går ut på å skaffe arbeiderbevegelsen brukbare forsamlingslokaler.

Kristiansund faglige Utvalg.

*

Muligheten for å tilføre Folkets Hus Fond midler må drøftes så at et maksimum for lån kan settes betydelig høiere enn det nuværende og at flere foreninger kan få effektiv støtte av fondet.

Dette menes å være påkrevet, da det jo er betydelig dyrere å bygge nu enn hvad det var, ved den nuværende bestemmelses ikrafttreden i 1935.

Sandbek avd. 214 av N. A. F.

*

Arbeiderklassens store frammarsj den siste tid stiller ganske større krav enn tidligere og da særlig til den fagorganiserte arbeiderklasse. Fagorganisasjonen har idag en tilslutning som aldri tidligere, men nær halvparten av medlemstallet er medlemmer som er kommet siden siste Fagkongress. Fagorganisasjonens styrke har gjort det lett for disse nye grupper å gjennomføre de rent økonomiske forbedringer på arbeidsplassene, men ennå står en hel rekke av disse fremmed for fagorganisasjonens rent samfundsmessige karakter og deres politiske innstilling gjør at de borgerlige partier og aviser fremdeles har stor innflytelse blant dem.

De nye arbeidsoppgaver som fagorganisasjonen har tatt op i de siste årene og den dermed følgende politiske aktivitet fra de faglige organisasjoners side, gjør det nødvendig at Fagkongressen fatter vedtak som i

langt sterkere grad enn nu kan skape grunnlag for en forsterket utbygging av den del av bevegelsen vår som er nødvendig for å sikre at den organisasjonsmessige vokster som vår bevegelse har hatt vil føre fram til den hele maktovertagelse i Norge.

I denne forbindelse vil vi peke på:

1. Økonomisk utbygging av arbeiderpressen, slik at denne på enhver plass kan opta kampen med den borgerlige og reaksjonære presse.
2. Reising av Folkets Hus i alle byer og distrikter hvor det organisasjonsmessige grunnlag er til stede.
3. En forsterket opplysningsvirksomhet innenfor alle lag av det arbeidende folk.

Vestfold faglige Samorganisasjon.

Fra Sekretariatet:

Ad: Forslaget fra Kristiansund faglige Utvalg og felles fagforeringsstyremøte i Kristiansund N.

Efter initiativ fra Arbeidernes Ungdomsfylking blev der i 1937 nedsatt en komité til å utrede spørsmålet om forsamlingslokaler gjeldende det hele land. Komitéen består av representanter fra Det norske Arbeiderparti, Arbeidernes Idrettsforbund, Arbeidernes Opplysningsforbund, Arbeidernes Ungdomsfylking, Arbeidernes Avholdslandslag og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon.

På komitéens møte den 2. desember 1937 blev valgt et engere utvalg som fikk som oppgave å innhente opplysninger om lokalforholdene gjeldende det hele land, samt utarbeide statistikk for samme. Sekretariatet har behandlet saken og tiltrådt komitéens beslutning, og besluttet å yde komitéen økonomisk støtte til dekning av utgiftene ved utarbeidelse av statistikk.

Ad: Forslag fra Sandbek avdeling av N. A. F. henvises til innstilling fra komitéen for Folkets Hus Fond.

Med hensyn til spørsmålet om økning av lånet utover maksimum kr. 10 000,—, kan dette ikke anbefales.

Ad: Vestfold faglige Samorganisasjons forslag.

Ad: punkt 1. Der er av Det norske Arbeiderparti og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon valgt en komité som skal utrede spørsmålet om Landsorganisasjonens støtte til modernisering og utvidelse av arbeiderpressen.

Ad: punkt 2. henvises til innstilling fra Folkets Hus-komitéen.

Ad: punkt 3. henvises til dagsordens punkt 12 om studie- og opplysningsvirksomhet.

Innstilling fra komitéen for Folkets Hus Fond.

Den store opslutning om arbeiderbevegelsen, faglig og politisk, har skapt et stort behov for forsamlingslokaler. Dette har ført til at søknader om lån i Folkets Hus Fond har øket sterkt hvilket vil fremgå av følgende tall:

I perioden fra og med 1929 til og med 1931 forelå der 101 søknader om lån til en samlet sum på *kr. 773 150,—*. Der blev i samme periode utbetalt lån til 40 Folkets Hus til en samlet sum på *kr. 254 894,—*.

Fra og med 1932 til og med 1934 forelå der 156 søknader om lån til en samlet sum på *kr. 858 205,—*. Der blev utlånt til 48 Folkets Hus *kr. 209 980,—*.

I siste 3-årsperiode forelå 183 søknader med tilsammen *kr. 793 180,—* og utbetalt til 80 Folkets Hus *kr. 326 655,—*.

Som det fremgår av ovenstående viser antallet av søknader en sterk stigning. Når det omsøkte lånebeløp ikke viser en tilsvarende stigning som antall søknader, kommer dette av for endels vedkommende at der var tilveiebragt så meget egen kapital at de omsøkte lån blev holdt innenfor en rimelig grense og for andre tilfeller gjelder det mindre hus på landsbygden.

Fondets inntekter:

For tilveiebringelse av midler til utlån blev der inntil 1931 til fondet innbetalt *kr. 0.05* for hvert heltbetalende medlem pr. måned, dertil kommer renter av utlånte midler. I perioden fra og med 1929 til og med 1931 utgjør den innbetalte kontingent *kr. 135 858.75*. Dertil kommer de i perioden innbetalte renter med *kr. 49 518.06*, tilsammen *kr. 185 376.81*.

Kongressen i 1931 besluttet å opheve kontingenten til Folkets Hus Fond, idet der rådet den opfatning at det som inntekter og avdrag på allerede ydede lån var tilstrekkelig til dekning av Fondets utlånsvirksomhet.

Fra og med 1932 til og med 1934 blev der innbetalt *kr. 49 092.15* i renter.

I siste 3-årsperiode er innbetalt *kr. 76 108.90* i renter.

Til de opførte inntekter kommer avdrag på lån som i perioden 1929—31 innbragte *kr. 57 399.28*, i 1932—34 *kr. 67 777.87*, i 1935—37 *kr. 115 372.82*.

Stillingen i de 3 siste 3-årsperioder viser følgende:

1929—31.

<i>Inntekt:</i>		<i>Utgifter:</i>	
Overført fra 1928	kr. 148 616.14	Utbetalte lån	kr. 257 509.59
Kontingent	« 135 858.75	Omkostninger	« 1 328.70
Renter	« 49 518.06	I bank og kasse ..	« 132 553.94
Avdrag	« 57 399.28		
	<hr/>		<hr/>
	Kr. 391 392.23		Kr. 391 392.23
	<hr/>		<hr/>

1932—34.

<i>Inntekt:</i>		<i>Utgifter:</i>	
Overført fra 1931	kr. 132 553.94	Utbetalte lån	kr. 209 980.00
Renter	« 49 092.15	Omkostninger	« 2 040.35
Avdrag	« 67 777.87	I bank og kasse ..	« 37 403.61
	<hr/>		<hr/>
	Kr. 249 423.96		Kr. 249 423.96
	<hr/>		<hr/>

1935—37.

<i>Inntekt:</i>		<i>Utgifter:</i>	
Overført fra 1934	kr. 37 403.61	Utbetalte lån	kr. 326 655.00
Renter	« 76 108.90	I bank og kasse ..	« 78 259.20
Avdrag	« 115 372.82	Omkostninger	« 1 843.37
L. O.s ekstrakont.			
1934	« 177 872.24		
	<hr/>		<hr/>
	Kr. 406 757.57		Kr. 406 757.57
	<hr/>		<hr/>

Der er i de år regnskapoversikten omfatter innkommet tilsammen 440 søknader og med et samlet lånebeløp stort *kr. 2 424 535.*— og innvilget 168 søknader med tilsammen *kr. 791 529.*— 272 søknader til et samlet beløp på *kr. 1 633 006.*— blev ikke innvilget. Hvis fondets utlånsvirksomhet i omhandlede tidsrum var henvist til kun å finansiere videre utlån med det som innkom i renter og avdrag av allerede ydede lån, og som for omhandlede tidsrum var *kr. 415 269.08* vilde 47.5 pct. av de innvilgede lån ikke blitt innvilget på grunn av manglende kapital. Det som har gjort det mulig å fortsette utlånsvirksomheten i den utstrekning som nuværende regnskapoversikt utviser, er at der fra 1928 blev overført *kr. 148 616.14*. Dertil kommer kontingent til Fondet som i perioden 1929—31 innbragte *kr. 135 858.75* og *kr. 177 872.24* av Landsorganisasjonens ekstrakontingent, tilsammen *kr. 462 347.13*.

For ikke å innstille Fondets utlånsvirksomhet, blev der i Sekretariatets møte den 6. mars 1936, etter forslag fra komitéen for Folkets Hus Fond, og Økonomiutvalget, besluttet overført til Fondet det ekstra-kontingenten av 1934 innbragte over *kr. 1 700 000.*— Det innbragte, som ovenfor anført *kr. 177 872.24.* Fondet hadde pr. 31. desember 1937 en beholdning på *kr. 78 259.20.* Av dette beløp er bevilget som lån, men ikke utbetalt *kr. 41 600.*— Skal Fondet kunne fortsette sin utlånsvirksomhet i den utstrekning, som ansees nødvendig, må der tilveiebringes midler utover det som innkommer i renter og avdrag på allerede ydede lån.

Komitéen for Folkets Hus Fond vil foreslå for Sekretariatet at dette forelegger følgende forslag for kongressen:

«Av kontingenten for heltbetalende overføres kr. 0.05 pr. medlem pr. måned til Folkets Hus Fond.»

Sekretariatet tiltrer komitéens innstilling og anbefaler kongressen å vedta denne.

Dagsordenens punkt 9.

Landsorganisasjonens administrasjon.

Samorganisasjonenes landsutvalg vil foreslå at kongressen utvider Landsorganisasjonens administrasjon med en sekretær. Denne sekretær skal ha som oppgave å drive agitasjons- og organisasjonsarbeide blandt industriarbeiderskene og hushjelpen. Organiseringen av hushjelpen underlegges de forskjellige samorganisasjoner og i samarbeide med Landsorganisasjonen danne foreninger hvor det lar sig gjøre. I landdistriktene organiseres hushjelpen i skog- og landarbeiderforeningene.

Motivering:

Som forholdene nu har vært med agitasjons- og organisasjonsarbeidet blandt kvinnene utover landet og i byene, har det vist sig at det ikke har vært mulig å komme frem til nogen egentlig organisasjonslinje i dette spørsmål.

Når det gjelder spørsmålet om hushjelpen, blev for en tid siden ansatt en midlertidig agitator i Landsorganisasjonen. Men dette har vist sig ikke å føre frem. Kongressen bør derfor optrekke de retningslinjer som må følges i dette spørsmål.

Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon.

*

Konfeksjonsarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

Kongressen ansetter en sekretær som vesentlig skal beskjeftiges med arbeide blandt kvinnene.

Motivering:

Vi har omkring 250 000 arbeidende kvinner i landet, herav ca. 100 000 hushjelp. I Landsorganisasjonen har vi bortimot 50 000 kvinnelige medlemmer, altså kan vi regne med at en 200 000 arbeidere som burde være organisert står utenfor Landsorganisasjonen. Vi vet alle, at disse arbeidere er en av de grupper som har de dårligste lønns- og arbeidsvilkår. Det er derfor av stor betydning for den samlede arbeiderklasse at denne store gruppe kommer med i organisasjonen.

«Der velges en kvinnelig fastlønnet tillitsmann. Antallet av fastlønnede tillitsmenn økes fra 4 til 5.»

Motivering:

Med det store og stadig stigende antall kvinnelige medlemmer L. O. nu får, vil vi anse det riktig at kvinnene får med en fastlønnet tillitsmann i L.O.s ledelse. Vi peker bl. a. på at der dessverre ennå er store og viktige spørsmål som krever sin løsning, for eksempel:

Giftede kvinners rett til lønnet arbeide.

Hushjelpens organisering.

Den store brakkmark av uorganiserte kvinner som ennå finnes i de forskjellige yrker.

Den faglige opplysning blandt kvinnene må vies en bred plass.

Disse få eksempler vi her har pekt på og dette arbeidets spesielle karakter, tror vi vil egne sig best for en kvinnelig tillitsmann i Landsorganisasjonen.

Kontor- og Bankfunksjonærenes Forening, Oslo.

Kongressen pålegger sekretariatet å sørge for at Det statistiske Kontor får det fornødne kontorrum, utstyr og nødvendige arbeidshjelp, således at kontoret kan fylle sin oppgave som statistisk opplysningscentral for fagorganisasjonen.

Det statistiske Kontor skal sortere direkte under Landsorganisasjonens ledelse.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon.

Av hensyn til det voksende behov for statistiske og økonomiske og faglige opplysninger innenfor fagorganisasjonen, vil samorganisasjonens landsutvalg foreslå for kongressen at landsorganisasjonens statistiske kontor får de nødvendige midler til å imøtekomme kravet på slike opplysninger fra fagforbund og samorganisasjoner. Kontoret ligger under Landsorganisasjonens virkeområde og ledes av en av sekretariatet valgt komité bestående av representanter fra Landsorganisasjonen, forbundene og samorganisasjonene.

Alle viktige avgjørelser vedkommende kontorets drift treffes av Landsorganisasjonen etter henstilling fra komitéen. Forbundet plikter å gi Landsorganisasjonen alle nødvendige statistiske opplysninger.

Motivering:

Landsorganisasjonens statistiske kontor blev opprettet i 1925 da medlemstallet i Landsorganisasjonen var mellom 80 og 90 000 medlemmer. Med det voksende medlemstall og de større krav som nu stilles til statistiske opplysninger både under forhandlinger og i den faglige agitasjon, er det påkrevet at nettop dette kontor innenfor Landsorganisasjonen gis de arbeidsmuligheter som er nødvendig for å imøtekomme kravene.

Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon.

Fra Sekretariatet:

De innsendte forslag tar delvis sikte på å få en særlig organisasjonssekretær og delvis en utvidelse av Landsorganisasjonens Statistiske kontor.

Begge spørsmål må sees i samband med hele Landsorganisasjonens virksomhet og forholdet mellom Landsorganisasjonen og forbundene.

Med hensyn til det Statistiske kontor er dette spørsmål drøftet tidligere og Sekretariatet foreslår for kongressen at Sekretariatet bemyndiges til å velge en komité til å utrede spørsmålet om en omlegning og utvidelse av det Statistiske kontor i forståelse med forbundene.

I denne forbindelse vil sekretariatet fremheve at det kan bli aktuelt å ansette en særlig medarbeider i Landsorganisasjonen som får til oppgave å drive informasjonsvirksomhet, fungere som tolk ved internasjonale konferanser m. v.

Også dette må sees i sammenheng med de foranstående spørsmål.

Med henvisning til foranstående foreslår Sekretariatet:

Kongressen bemyndiger Sekretariatet til å ansette de medarbeidere som er nødvendig.

Den endelige ansettelse foretas av representantskapet.

Dagsordenens punkt 10.**Kampen mot krigen og fascismen.**

I kampen mot krig og fascismen vil Oslo og Omegns Underordnede Gartnerforening peke på at en internasjonal optreden av alle lands politiske og faglige hovedorganisasjoner er nødvendig for å motvirke de økede rustninger og unngå ny krig. Krig er en internasjonal forbrytelse som de norske arbeiderorganisasjoner må bekjempe med alle midler, i nøie samarbeide med de internasjonale arbeiderorganisasjoner. Arbeiderklassen må forberede og gjennomføre en samlet aksjon mot produksjon og transport av krigsmateriell til de land som truer freden, og i tilfelle krigsutbrudd, gjennomføre en samlet generalstreik mot krigen. En boikott av japanske, tyske og italienske varer vil også være et effektivt kampmiddel mot angriperne.

Oslo og Omegns Underordnede Gartnerforening.

Kongressen beslutter å gå inn for en aktiv kamplinje i spørsmålet, kampen mot krig og fascisme.

I den anledning kreves det at Landsorganisasjonen effektuerer I. F. C.s beslutning om boikott av tyske, japanske og italienske varer.

Disse fascistiske lands økende innflytelse på vårt lands handel og industri ved sin dumpingtaktikk, må bringes til ophør.

Nydalens Tekstilarbeiderforening.

«Kongressen pålegger sekretariatet å mobilisere hele den fagorganiserte arbeiderklasse i kampen mot krig og fascisme, og i denne aksjon trekke med alle demokratiske og frihetselskende befolkningslag, til en mektig folkebevegelse.»

Skiens Møllarbeiderforening.

N. N. N.s forbundsstyre vil bemerke:

Forbundsstyret tiltrer tanken i forslaget og går for øvrig ut fra at saken blir opptatt som særskilt punkt på kongressens dagsorden.

Fagkongressens vedtak om at hele den fagorganiserte arbeiderklasse mobiliseres i kampen mot krigen og fascismen, og i denne aksjon søker å trekke med alle demokratiske og frihetselskende befolkningslag til en mektig folkebevegelse.

Vold Sagbruksarbeiderforening.

«Jakobsnesarbeiderne vil på det sterkeste fordømme det japanske overfall i Kina og vil for vern om freden og demokratiet, og som protest mot imperialismen og voldsherredømme, foreslå at Arbeidernes faglige Landsorganisasjon med kraft og energi, går inn for en effektiv boikott av Japan.»

Jakobsnes Sag-, Tomt- og Høvleriarbeiderforening.

Dalen Cementindustriarbeiderforening vil for den kommende kongress i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon forslå at der reises en effektiv kamp mot krigen og fascismen.

Dalen Cementindustriarbeiderforening.

Fascismens barbariske kamp mot arbeiderklassen og massens demokratiske rettigheter, tvinger fagorganisasjonen til mere aktivt å gå inn for å støtte arbeiderklassen internasjonalt i sin kamp mot de fascistiske angripere. I erkjennelse herav besluttet: Fagkongressen pålegger forbundene og deres avdelinger straks å opheve enhver avtale med arbeids-

kjøperne som garanterer fri og uhindret transport av krigsmateriell. Fagkongressen garanterer solidarisk støtte til de av fagorganisasjonens medlemmer som eventuelt kommer ut i aksjon mot transport av krigsmateriell til de fascistiske angripere.

Herøya Arbeiderforening.

Det henstilles til fagkongressen å vedta forslag som muliggjør reising av den bredest mulige folkefront mot krigen og dens arrangører fascistene. Videre beslutning som pålegger sekretariatet et mere intenst og målbevisst arbeide for arbeiderklassens nasjonale og internasjonale faglige og politiske samling på den revolusjonære Marxismes grunn.

N. J. & M. F. avd. 53, Saltdal.

Styret tiltrer de forføininger som er truffet fra forretningsutvalgets side ved bekjempelsen av de nazistiske arbeidsmetoder som den reaksjonære Unge Høire bevegelse har tatt i bruk overfor fagorganisasjonen.

Styret vil likeledes ha uttalt at det finner det påkrevet at fagkongressen 1938 tar standpunkt til om medlemmer av Unge Høire og de såkalte Borgerlige Arbeiderforeninger kan være medlemmer av Arbeidernes faglige Landsorganisasjon.

Vestfold faglige Samorganisasjon.

Ophevelse av nøytralitetsbestemmelsene overfor Spania.

Skogn Skog- og Landarbeiderforening.

Arbeidernes faglige Landsorganisasjons kongress pålegger sekretariatet sammen med Det norske Arbeiderpartis centralstyre å utrede spørsmålet boikott av varene fra land hvor kapitalen ved fascistens hjelp har slått de frie fagforeninger i stykker.

Det er efter vår mening en av de viktigste midler i kampen mot fascismen og krigen.

Avd. 26 av N. B. A. F.

Fagkongressen bør reise krav til Regjeringen om at der opprettes frihandel med den spanske regjering, og at den internasjonalt bør stille krav om våpen til den lovlige spanske regjering.

Det bør også henstilles til Landsorganisasjonen om å mobilisere de arbeidende folk, for kravet om våpen til Spania, samt sette press på Regjeringen for at den går inn for de krav som tidligere er nevnt.

Inntrøndelags Arbeiderforening.

Fra Sekretariatet:

Kampen mot krig og fascisme blev inngående behandlet av siste fagkongress.

Imidlertid har forholdene endret sig så meget siden den gang at saken også på denne kongress må vies den største oppmerksomhet.

Da situasjonen skifter fra dag til dag, er det vanskelig for sekretariatet, når dagsordenen sendes ut, å fremlegge en innstilling som helt vil passe for den situasjon som muligens er tilstede når kongressen holdes.

Sekretariatet vil derfor fremlegge sin innstilling på kongressen.

Av de ting som må drøftes kan allerede nu nevnes: Stillingen til Spania med sikte på en større aktivitet i kampen for det spanske demokrati.

Internasjonale aksjoner som iverksettes av Den faglige Internasjonale, bl. a. med henblikk på situasjonen i Østen.

Endelig det som ikke er minst viktig, — vårt lands stilling, dets økonomiske forsvarsberedskap og stillingen til et mere effektivt neutralitetsvern, samt befalsordningens demokratisering.

Dagsordenens punkt 11.

Yrkesoplæringen.

Arbeidernes Ungdomsfylking har anmodet om at denne sak må bli behandlet på kongressen og har gitt følgende innstilling:

Det er nu i arbeiderklassen en voksende kjensle av ansvar for at de nye generasjoner blir sikret en forsvarlig opplæring, og denne tendens må gjøres levende i alle fagorganiserte arbeideres praksis i fagforeningene og på arbeidsplassene.

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon var sammen med Det norske Arbeiderparti og Arbeidernes Ungdomsfylking om å arbeide ut arbeiderorganisasjonenes felles program for yrkesoplæringen og ungdomsspørsmål i samband med den. Dette program er vedtatt av landsmøter i Det norske Arbeiderparti og Arbeidernes Ungdomsfylking. Det er neppe nødvendig å innby kongressen til ved et vedtak å binde sig til detaljer i saken. Men kongressen bør ved et vedtak slutte sig til den, og med det stille den op som en viktig oppgave i fagorganisasjonens arbeid.

For sammenhengs skyld gjengir vi felleskomitéens konklusjon, slik den er vedtatt av før nevnte organisasjoner:

Ett års obligatorisk fortsettelsesskole for dem som ikke søker andre skoler. Fortsettelsesskolen forbereder for yrkesskolene og arbeidslivet, og gir grunnlag for yrkesveiledning.

Ett års obligatorisk yrkesskole med forberedende praktisk opplæring. Obligatorisk tilleggsundervisning i læretiden. Skolestellet bygges i alle yrker ut etter det prinsipp at alle utøvere kan gå gjennom dets laveste trin, og i linje slik at elever gjennom yrkesskoler og yrkesgymnasier kan nå fram til høiskolene.

Praktiske kurser for utlærte yrkesutøvere.

Kurser for utdanning av lærere. Utvikles til centralinstitutt for denne utdanning. Stipendier til søkning av høyere yrkesskoler, lærerkurser og læreres studiereiser i utlandet.

Utgiftene ved yrkesskolestellet bæres av Staten. Administrasjonen samles i egen avdeling i Undervisningsdepartementet. Forbindelse med arbeidslivet ved yrkesopplæringsråd.

Videre utbygging av arbeidsformidling, yrkesveiledning og psyko-tekniske prøver. Opprettelse av kommunale ungdomsnevnder til å ta vare på ungdommens sociale interesser.

Praktiske kurser i størst mulig omfang. De utvikles til ledd i kommende skoleplan.

Lov om lærlingeforhold og yrkesskoler m. v. som instituerer og samordner alle tiltak for å trygge ungdommens opplæring og samfundsmessige interesser.

Under sakens videre arbeide blir det stadig mer klart, at det vil kreves en primær initiativtager på det enkelte sted, for at yrkesskolene skal bli reist over hele landet. Denne initiativ-tager vil i nogen høve være laga våre, i nogen høve kan det bli Det norske Arbeiderpartis avdelinger eller kommunegrupper. Men det ligger klart i sakens natur at oftest vil *stedets fagforening* være den nærmeste og naturlige initiativ-tager til reisning av yrkesskolene. Derfor er det viktig å gjøre saken kjent og forstått, slik at fagforeningene tar den op som et naturlig ledd i sin daglige praksis.

Oplæringen stiller imidlertid også spørsmålet om en modernisering og effektivisering av opplæringen på arbeidsplassen. Der vil den praktiske side av opplæringen komme til å gå for sig ennu mange år i vårt land. Lærlingenes og de unge arbeideres rett til økende lønn og til betalt ferie bør som nevnt tas med i tariffene. Dessuten bør fagforeningene i dem også forbeholde sig retten til å kontrollere opplæringen.

Men de gjensidige faglige pliktene som ligger i et læreforhold, og en rekke spesielle sociale forhold som angår lærlinger og unge arbeidere, bør reguleres gjennom en almindelig og omfattende *lærlinge-lov*, — i samme retning som det nu er vedtatt i Danmark. Både den kollektive lærlingeavtale, tariffbestemmelser for unge arbeidere, og en almindelig lærlingelov — forutsetter at de fagorganiserte arbeidere i praksis tar sig av unges forhold og hjelper dem til rette, ser til at de ikke misbrukes til arbeid som er opplæringen uvedkommende, og kontrollerer at de får fastsatt lønn og andre rettigheter. Det dreier sig her altså om centrale spørsmål både for opplæringen av kvalifiserte arbeidere i alle yrker og for ungdommens møte med arbeidsplassen og dens tillitsforhold til fagorganisasjonen.

Som et tak i rett lei i fagforeningens arbeide med saken, ber vi kongressen vedta dette:

1. Kongressen slutter sig til det program for yrkesopplæringen og andre ungdomsspørsmål, som blev trukket op av Arbeiderorganisasjonenes Yrkesopplæringskomité i 1936.
2. Kongressen henstiller til fagforeningene at de hver på sitt sted og ut fra stedets forhold reiser forslag om yrkesskoler og andre tiltak i samsvar med det nevnte programmet, og de lover som efter hvert blir vedtatt.
3. Kongressen henstiller til Regjeringen og Stortinget, at det med en gang utarbeides og så snart råd er vedtas en almindelig og omfattende lærlingelov, til sikring av de unges vilkår på arbeidsplassen. Loven må fastlegge de gjensidige faglige pliktene i læreforholdet, og ungdommens sociale rettigheter i læretiden.
4. I samsvar med dette henstiller kongressen til fagforeningene, klubbene og de enkelte fagorganiserte arbeidere, at de øver kontroll med opplæringen på arbeidsplassen. De må hjelpe lærlingene og de unge arbeidere til rette, og se til at de ikke misbrukes til arbeid som ikke har noget med opplæringen å gjøre, og at de får den lønn og andre ydelser og rettigheter de skal ha.

Arbeidernes Ungdomsfylking. Centralstyret.

Sekretariatet foreslår: Kongressen tiltrer forslaget fra Arbeidernes Ungdomsfylking.

Dagsordenens punkt 12.

Oplysnings- og stipendiespørsmål.

Fra Sørlandets faglige Distriktsorganisasjon:

De stipendier til studium av utenlandsk fagbevegelse som Landsorganisasjonen utdeler, forhøies til minimum kr. 500.00 på hvert og uten at antallet stipendier innskrenkes, men om mulig utvides.

Motivering:

At tillitsmennene ute i distriktet kan få studert de nærmeste lands fagbevegelse og få knyttet forbindelser som fører til videre studier i dette spørsmål, er så viktig at dette ikke kan overvurderes.

Forutsetningen må da være at stipendiebeløpet er såvidt romslig at det svarer til hensikten. Med de midler som Landsorganisasjonen nu er i besiddelse av, er ikke dette nu et økonomisk spørsmål for denne.

*

Kristiansunds faglige Utvalg foreslår i forbindelse med bevilgninger til opplysningsarbeidet:

Kongressen bevilger et beløp til igangsettelse av landsstudiekurs for arbeidsledige. Kurset bør hvis det er mulig, kombineres med en kort studietur til utlandet (Sovjet-Samveldet).

Forslaget tiltredes av Samorganisasjonen.

Kristiansands Bygningsarbeiderforbund foreslår for kongressen at Landsorganisasjonen setter i gang en fast og varig opplysningsvirksomhet om forholdene i Sovjet-Samveldet. Denne opplysningsvirksomhet må i første rekke omfatte alt som vedrører arbeidsforholdene, lønninger, arbeidstid, forsikringsvesen, ferier, kulturelle og politiske ytringsformer o. s. v.

«Meddelelsesbladet»s redaksjon får i oppdrag å organisere denne permanente opplysningsvirksomhet, og får de nødvendige økonomiske midler til å sette dette i gang.

Med samme mål for øiet optas arbeidet for å få utvidet adgangen til billige feriereiser i Sovjet-Samveldet i samarbeide med Den russiske faglige Landsorganisasjon.

Avd. 26 av Norsk Bygningsarbeiderforbund.

Fra Sekretariatet:

Da det er et meget begrenset antall medlemmer som kan søke disse stipendier, kan Sekretariatet ikke anbefale at det ydes større bevilgning.

Med hensyn til forslagene om et særlig kursus for arbeidsledige og opplysningsvirksomhet om Sovjet-Samveldet foreslås at de oversendes Arbeidernes Opplysningsforbund.

Med hensyn til opplysningsarbeidet i sin almindelighet innen fagorganisasjonen henvises til at Landsorganisasjonen i inneværende periode har igangsatt to landsomfattende opplysningskampanjer innen fagorganisasjonen utenom opplysningsforbundets regulære virksomhet.

Spørsmål om bygning av en arbeidernes høiskole vil bli forelagt kongressen.

Dagsordenens punkt 13.

Forbundenes forsikringskasser.

Forbundenes forsikringskasser overgår til Landsorganisasjonen som overtar alle forsikringsrettigheter ved dødsfall. Forsikringsrettighetene er like for alle forbunds medlemmer, samt også forpliktelser.

Motivering:

De uensartede regler i forbundenes forsikringskasser gjør at vår forening finner at de oparbeidede rettigheter i forsikringskassen blir redusert med 75 pct. ved overgang til Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, og dette reagerer våre medlemmer mot.

Vi finner det derfor nødvendig for kongressen å vedta ovennevnte forslag.

Teglverksarbeidernes Forening, Oslo, avd. 78 av N. B. A. F.

Tiltrådt av forbundet.

Vår forening henstiller til sekretariatet for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon om å opta arbeidet med å få likelydende lover og regler for de forskjellige forbunds forsikringskasser.

Motivering:

Når arbeiderne skifter arbeidsplass hender det ofte at de vegrer sig for å la sitt medlemsskap overflytte til sitt nye forbund på grunn av at forsikringskassene er så forskjellige. Kunde vi her få likelydende lover i alle forbund, så vilde meget være vunnet.

Flesland Arbeiderforening av N. K. I. F.

*

Ad omlegning av forbundenes forsikringskasser.

Under forhandlingene mellom undertegnede forbund viser det sig i gjentatte tilfelle at de forskjelligartede ydelser av forsikringskassen og de forskjelligartede regler ved utbetaling er en hindring for gjennomførelsen av overføring av medlemmer fra det ene forbund til det annet og vanskeliggjør forbundenes bestrebelse for å trekke grensen mellom forbundsområdene.

Da sikkert flere forbund er i samme situasjon, henstilles til Landsorganisasjonen at den til kommende kongress utreder og fremkommer med forslag om en felles forsikringskasse for alle forbund innen Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og som administreres av denne.

Norsk Bygningsarbeiderforbund.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

Fra Sekretariatet:

Det henvises til følgende retningslinjer som blev vedtatt av kongressen 1931.

«For å komme til mere ensartede bestemmelser innen de forskjellige forbund, vil komitéen anbefale at kongressen vedtar en henstilling til forbundene om å vedta likelydende bestemmelser for utbetaling av forsikrings- og begravellesbidrag efter nedenstående regler:

For medlemmer med 1 års medlemskap, 52 betalte ordinære merker kr. 100.00. For 2 års medlemskap, 104 merker 200.00. 3 år, 156 merker 300.00. 4 år, 208 merker 400.00. 5 år, 260 merker 500.00. 6 år, 312 merker 600.00. 7 år, 364 merker 700.00. 8 år, 416 merker 800.00. 9 år, 468 merker 900.00. 10 år, 520 merker kr. 1 000.00.

Ved medlems ektefelles død begrenses begravellesbidraget til maksimum kr. 200.00.

For de fem forbunds vedkommende som har høiere maksimumsbidrag enn ovenfor foreslått, henstiller kongressen at de, ifall de ikke finner å kunne gå med på nogen nedsettelse av ydelsene, til nye medlemmer ikke ytterligere forøker disse og dermed vanskeliggjør opnåelsen av mest mulig ensartede bestemmelser.»

Sekretariatet foreslår:

Med henvisning til kongressens vedtak av 1931 og de innsendte forslag, bemyndiges Sekretariatet til å velge en komité for å utrede de spørsmål som er nevnt i forslagene og kassenes forsikringstekniske stilling.

Utredningene forelegges førstkommende kongress.

Dagsordenens punkt 14.

Forskjellige forslag.

Boligproduksjon og kooperative byggeselskaper.

Da den nuværende boligproduksjon foregår planløst og med jobberioder, hvor så vel tomtepriser som materialpriser, som salgs- og entreprisutbytte drives kunstig og urimelig høit op, slik at boligproduksjonen derfor blir for kostbar og stopper op uten at behovet er tilfredsstillende. Samtidig som dette skaper usikkerhet og unødige arbeidsledighet, mener vi at dette nu må gripes inn for å regulere disse forhold og tillater oss å foreslå:

1. a) Arbeidernes faglige Landsorganisasjon krever av Regjeringen at der snarest utarbeides en landsplan for boligbygging.
- b) Regjeringen må fremme kontrollorganer som hindrer urimelig og kunstig prisstigning.
- c) Der må gjennom Boligbanken eller andre institusjoner skapes muligheter for finansiering av en planmessig boligproduksjon med lånemidler op til 90 pct. av omkostningsbeløpet. Dette bør for kooperative byggeselskaper kunne erholdes uten kommune-garanti.
2. a) Kongressen pålegger sekretariatet å arbeide for at der snarest mulig organiseres en landssammenslutning av kooperative byggeselskaper.
- b) Kongressen stiller et årlig beløp til disposisjon for opplysning og agitasjon for kooperativ boligproduksjon

Avdeling 26 av N. B. A. F.

Fra sekretariatet.

Sekretariatet er enig i tanken om en mer planmessig boligproduksjon og henviser til at Regjeringen arbeider med saken og at det er nedsatt en kommisjon til å utrede spørsmålet.

Gifte kvinners stilling i erhvervslivet.

Kongressen ophever den beslutning som Landsorganisasjonens representantskap har vedtatt om gifte kvinners rett i arbeidslivet.

*Borregaardsarbeidernes Industrigruppe
på vegne av samtlige foreninger ved Borregård.*

Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund har i en skrivelse til Landsorganisasjonen gjort oppmerksom på et aktuelt spørsmål i forbundet i denne forbindelse som er utsatt, idet forbundet forutsatte at kongressen skulde behandle denne sak.

Sekretariatets innstilling vil foreligge på kongressen.

Leieboerbevegelsen.

Felles fagforeningsstyremøte i Kristiansund den 13. januar 1938 foreslår:

Møtet retter en henstilling til fagkongressen om å vedta forslag gående ut på en henstilling til Regjeringen om å påskynde gjennomføringen av den bebudede leieboerlov.

Forslaget tiltredes av Møre og Romsdal faglige Samorganisasjons forretningsutvalg.

*

I de siste år har det især i Oslo og Aker, men med virkning videre vært et resultat av den økonomiske fordel de faglige kamper har oppnådd. Den økonomiske vinning har gått rett i lommen på boligspekulanter og husjobbere.

Boligsaken er den viktigste kampsak for den norske arbeiderklasse på det sociale område. Usunde boliger skaper en usund arbeiderklasse.

Kongressen fatter derfor følgende vedtak:

1. Arbeidernes faglige Landsorganisasjon gir sin tilslutning og støtter opp under en landsomfattende agitasjon for dannelsen av leieboerforeninger.
2. Samtlige fagforbund og fagforeninger anmodes om å være behjelpelig med dannelsen av leieboerforeninger.
3. Den faglige bevegelses motto for innsatsen er: «Ingen helsefarlige boliger». «Riv rønnene».

Smed- og Jernvarearbeidernes Forening, avd. 3, N. J. & M. F.

Sekretariatet innstiller:

Forslagene oversendes Sekretariatet for å behandles i Samarbeidskomitéen med D. N. A.

Flyktningsspørsmålet.

Flyktningsspørsmålet har stått på dagsordenen i flere år og vil også i fremtiden komme til å beskjeftige arbeiderklassen.

Den politiske utvikling omkring i verden lar oss tyde at vi ennå i mange år vil måtte ofre tid og penger på denne sak.

Kongressen fatter derfor følgende vedtak:

1. Bededagen anses herefter som den norske fagbevegelses flyktningshjelpedag.
2. I denne uken arrangeres foredrag om saken. Der settes i gang innsamlinger til inntekt for flyktningssaken.
3. Penger som ikke anvendes i årets løp avsettes til et fond til hjelp for statsrettsløse.

Smed- og Jernvarearb. Forening, avdeling 3, N. J. & M. F.

Sekretariatet foreslår:

Forslaget oversendes til Justisfondets og D. N. A.s flyktningskomité.

For øvrig vil kongressen understreke representantskapets vedtak om salg av merker til inntekt for flyktningene.

Enmannsbetjening av elektriske lokomotiver.

Enmannsbetjening av elektriske lokomotiver i Norge søkes ophevet.

Forbundet vil bemerke at da enmannsbetjening på de elektriske lokomotiver innførtes for ca. 10 år siden reiste forbundet på vegne av lokomotivpersonalet straks krav om at de elektriske lokomotiver fortsatt blev betjent av så vel lokomotivfører som lokomotivfyrbøter (assistent). Hovedstyret for Statsbanene gjennomførte dog enmannsbetjening under sterke protester og advarsler fra vår side.

Det skal bemerkes at Norges Statsbaner ikke var blandt de første baner som gikk over til elektrisk drift og enmannsbetjening av de elektriske lokomotiver er forsåvidt heller ingen norsk oppfinnelse, men det er påviselig at Hovedstyret for Norges Statsbaner har gått lenger i innskrenkning av lokomotivenes betjening enn andre lands banemyndigheter, idet lokomotivføreren i alle tog som kjøres med elektriske lokomotiver er alene. Den eneste undtagelse er godstog hvor det ikke er gjennemgående automatiske bremseanordninger.

Ved statsbanene i Sverige er alle elektriske lokomotiver som kjører hurtigtog og såkalte fjerntog tomannsbetjent.

For å avverge den offentlige opinion er på alle elektriske lokomotiver med enmannsbetjening installert et såkalt «dødmannsgrep». Dette er kun et automatisk innstillet bremseapparat som trer i funksjon hvis lokomotivføreren av en eller annen grunn ikke holder den til apparatet forbundne elektriske ledning i kontakt. Apparatet er koblet til et av lokomotivets drivhjul, og skal angivelig tre i funksjon når 100 meter er tilbakelagt uten at føreren holder på «dødmannsgrepet».

Lokomotivpersonalet karakteriserer dette apparat som meget upålitelig. Det har således gjentatte ganger hendt at apparatet under prøve ikke har virket, likesom det også hender at apparatet helt umotivert trer i funksjon og stopper toget.

Vi har uhyggelige eksempler på den fare de reisende er utsatt for under disse omstendigheter og det kan kun karakteriseres som et hell at våre jernbaner hittil er blitt forskånet for katastrofer som skyldes enmannsbetjening av de elektriske lokomotiver. Våre anførsler har hittil prellert helt av på administrasjonen og vi kan ikke finne annet grunnlag for denne opfatning enn at motstanden mot å gjeninnføre tomannsbetjening utelukkende skyldes sparehensyn.

På grunn av at den trafikkmessige sikkerhet må oprettholdes fullt ut, ikke minst nu under de forserte og sterkt opdrevene toghastigheter, anmoder Norsk Lokomotivmannsforbund om kongressens fulle støtte for å få ophevet enmannsbetjeningen av de elektriske lokomotiver.

Norsk Lokomotivmannsforbund.

Sekretariatet foreslår:

Kongressen understreker nødvendigheten av at alt må gjøres for å fremme trafiksikkerheten ved jernbanene.

Sekretariatet pålegges å støtte disse bestrebelsler.

Statistiske undersøkelser på landsbygda.

Landsorganisasjonen anmodes om å henstille til Regjeringen at der søkes istandbragt undersøkelser gjennom Det statistiske Centralbyrå over forbruksenheter og leveomkostninger på landsbygden i likhet med de undersøkelser som nu omfatter byene. På basis av disse undersøkelser oppbygges så indekstall for leveomkostningene samlet, som for de enkelte grener av forbruket som f. eks. matvareindeks, klær o. l.

Undersøkelsene bør omfatte de mest forskjellige deler av landsbygden som f. eks. bygder som er beliggende inntil større byer, industri-centrer, typiske skogbygder, avsidesliggende fjellbygder, dalfører og bygder i fiskeridistriktene.

Av hensyn til lønnsbevegelsen vil det være av stor betydning å få igangsatt slike undersøkelser i nærmeste fremtid.

Rotnes Skog- og Landarbeiderforening, avd. 694 av N. S. L. F.

Sekretariatet henviser til forbundsstyrets bemerkninger.

Agitasjon i Møre og Romsdal.

Under henvisning til den av Samorganisasjonen i Møre og Romsdal tidligere utarbeidede og omsendte agitasjonsplan for fylket, tillater Norsk Treindustriarbeiderforbund sig å stille følgende forslag for kongressen:

Agitasjonsplanen iverksettes og gjennomføres innen utgangen av oktober 1938.

Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Sekretariatet foreslår:

Forslagene oversendes det nye Sekretariat.

